

שיווי משקל בשוק המוצר התחרותי במשק סגור ובמשק פתוח

מושג שיווי המשקל הוא מושג מרכזי ויסודי בכלכלה

הוא מאפשר לעשות ניתוח השוואתי בין מצבים שונים

הוא מאפשר לענות על השאלה מה יקרה אם יתרחש זעזוע בצד ההיצע או בצד הביקוש

למשל:

מה יקרה בענף החשמל (לכמות ולמחיר) אם הגז יתייקר?

שיווי משקל בשוק המוצר התחרותי במשק סגור

הנחות:

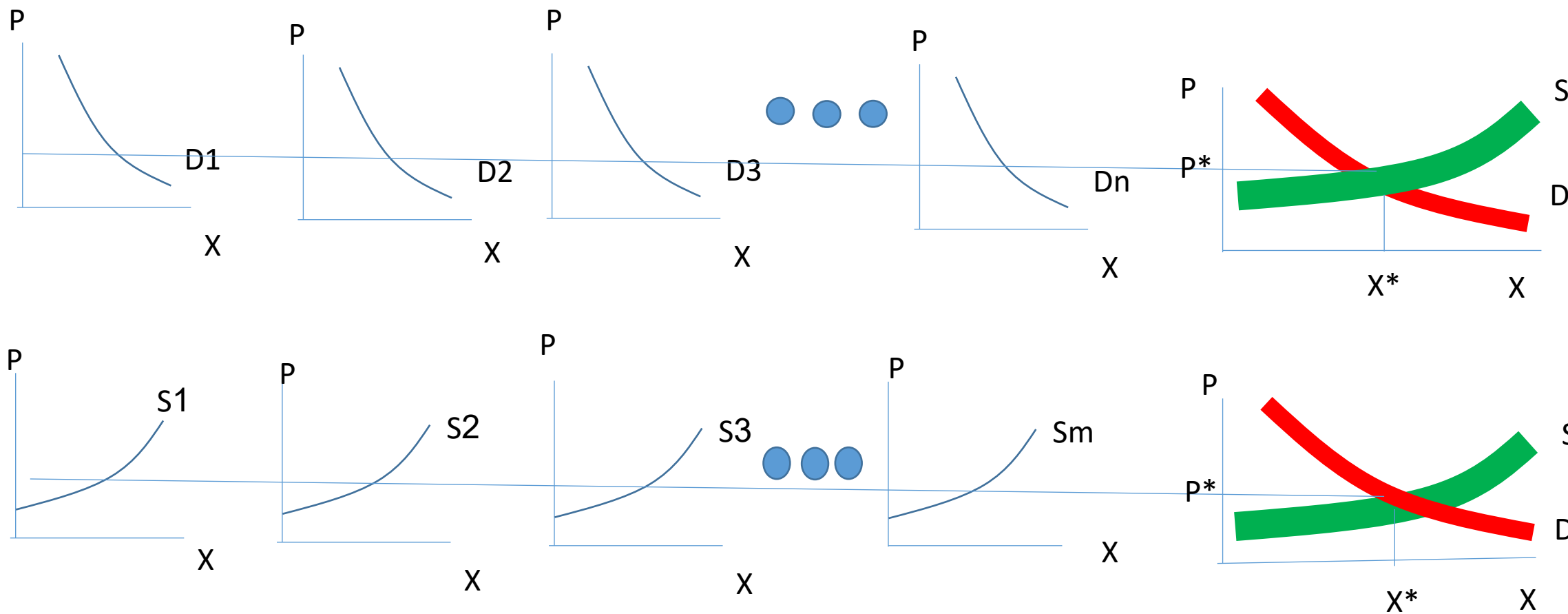
בשוק למוצר X יש:

(1) מספר רב של n צרכנים פחות או יותר שווים בגודלם

(2) מספר רב של m יצרנים פחות או יותר שווים בגודלם

(3) אינפורמציה מלאה על המחירים

שיווי משקל בשוק התחרותי במשק סגור

הגדרה: שיווי משקל בענף תחרותי

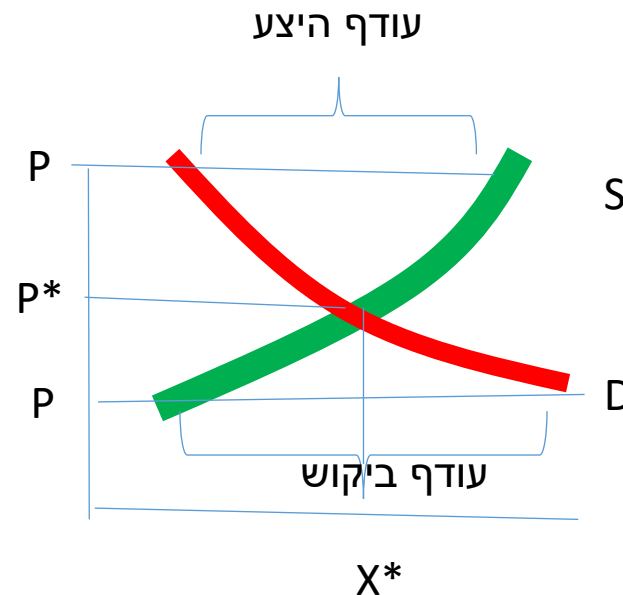
שיווי משקל בענף תחרותי הוא זוג: מחיר p^* וכמות X^* .

המחיר p^* הוא המחיר שבו יש מפגש של רצונות בין יצרנים ובין צרכנים (כלומר הכמות המוצעת על ידי היצרנים

שווה לכמות המבוקשת על ידי הצרכנים).

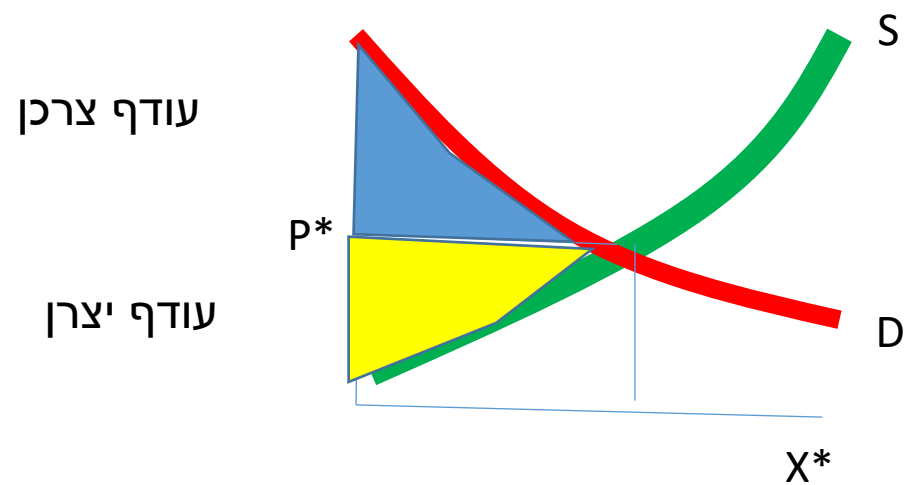
הכמות X^* היא הכמות המיוצרת ונמכרת במחיר P^* .

אם המחיר P היה נמוך מ
 P^* היה נוצר עודף ביקוש

אם המחיר P היה גבוה מ
 P^* היה נוצר עודף היצע

ניתוח רווחה כלכלית בשיווי משקל תחרותי

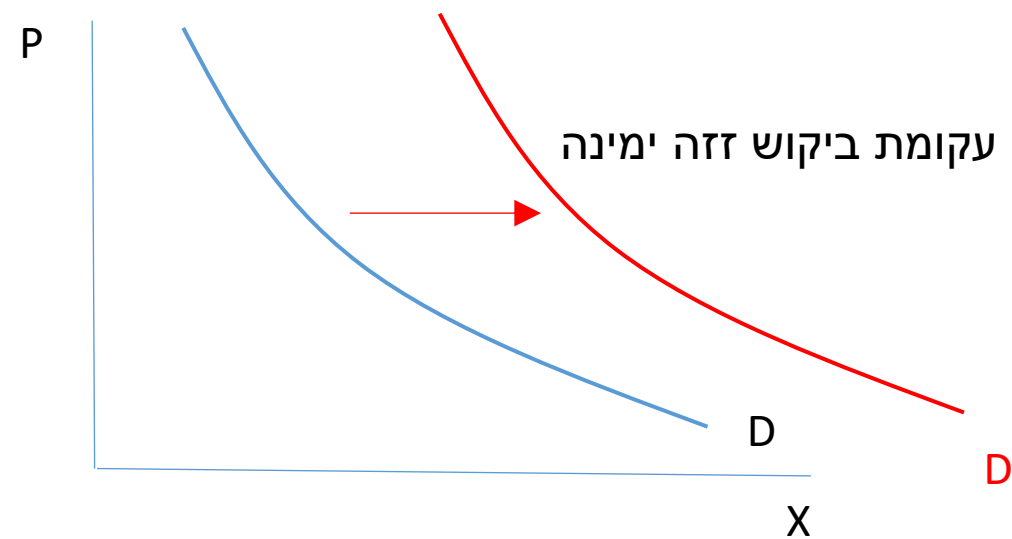

$$\text{עודף צרכן} + \text{עודף יצרן} = \text{רווחה כלכלית בשווי משקל}$$

ניתוח של סטטיקה השוואתית

זעזועים בצד הביקוש

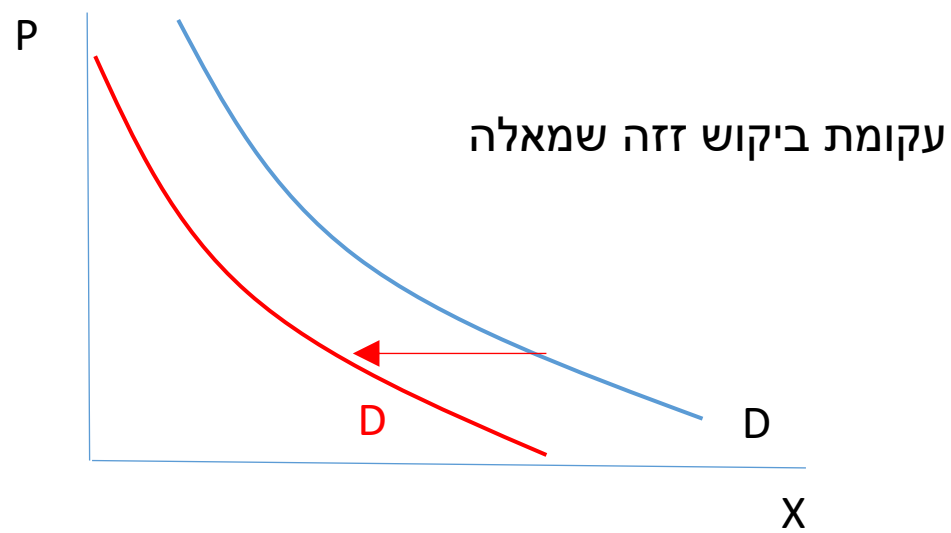
הביקוש עולה או יורד בגלל שינויים חיצוניים

ניתוח של סטטיקה השוואתית

זעזועים בצד הביקוש

הביקוש עולה או יורד בגלל שינויים חיצוניים

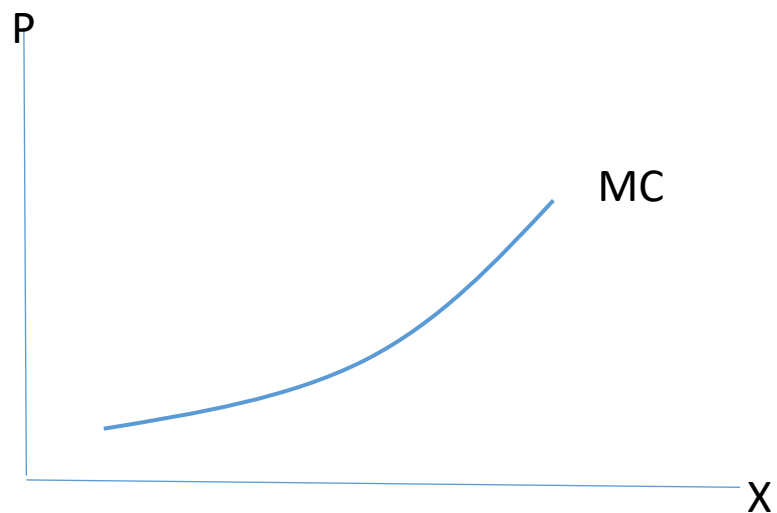

ניתוח של סטטיקה השוואתית

זעזועים בצד ההיצע

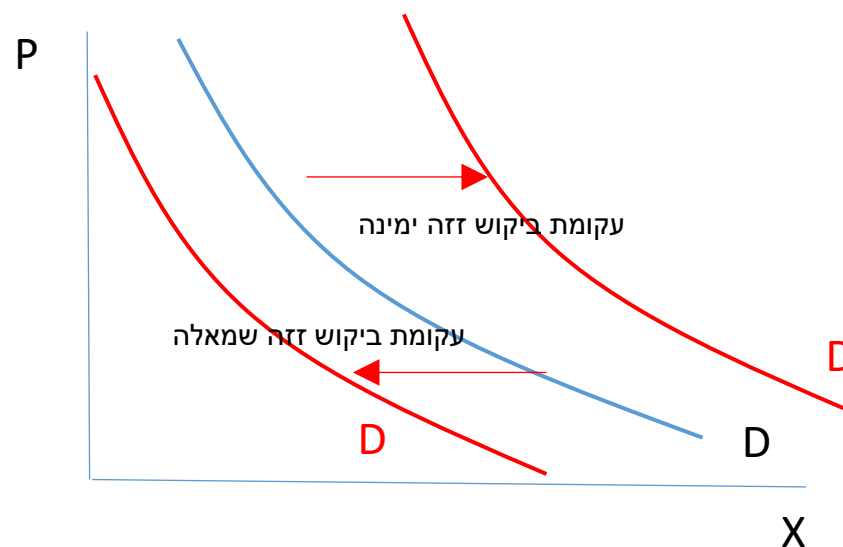
שינוי במחיר גורם היצור

שינוי טכנולוגי (שינוי בתפוקה השולית לעובד)

זעזועים בצד הביקוש

הביקוש עולה או יורד בגלל שינויים חיצוניים

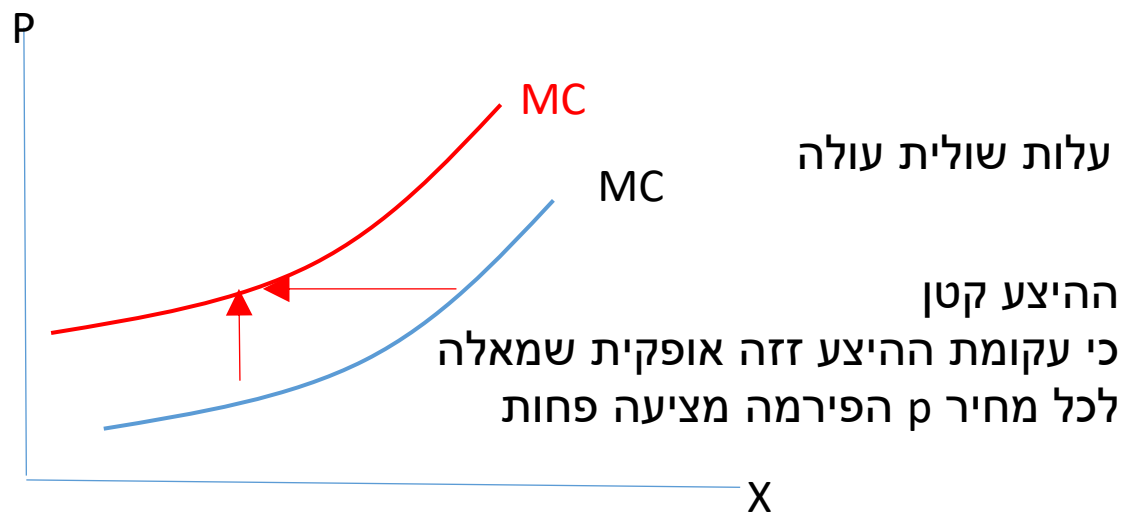

ניתוח של סטטיקה השוואתית

זעזועים בצד ההיצע

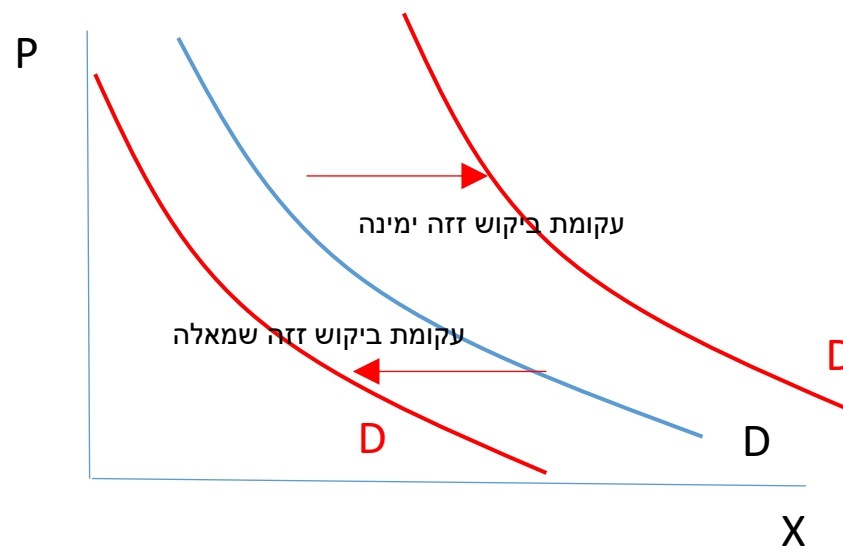
שינוי במחיר גורם היצור

שינוי טכנולוגי (שינוי בתפוקה השולית לעובד

זעזועים בצד הביקוש

הביקוש עולה או יורד בגלל שינויים חיצוניים

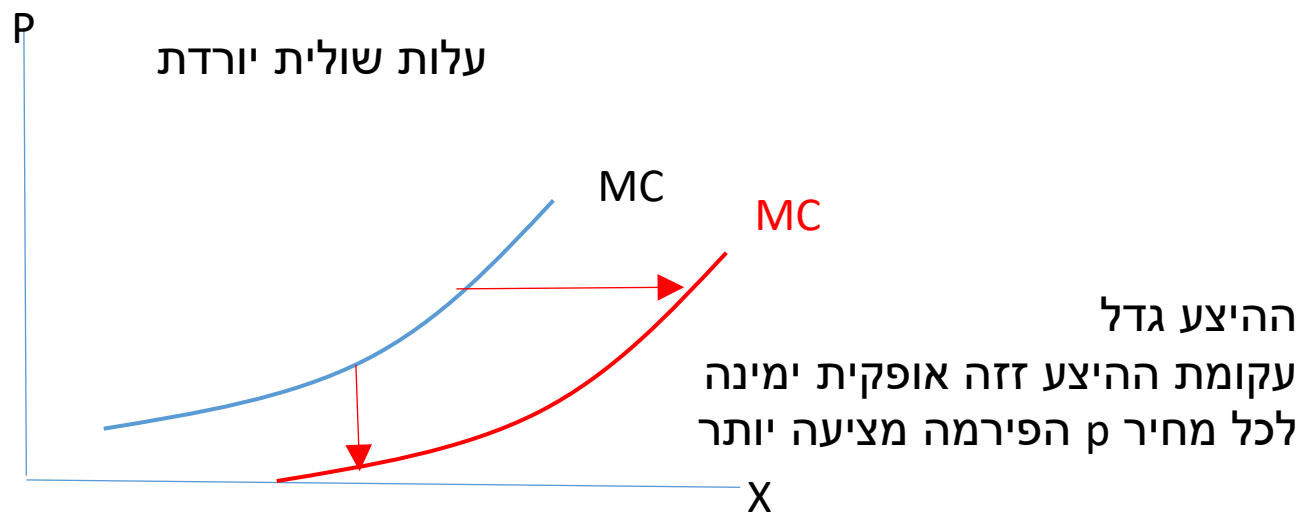

ניתוח של סטטיקה השוואתית

זעזועים בצד ההיצע

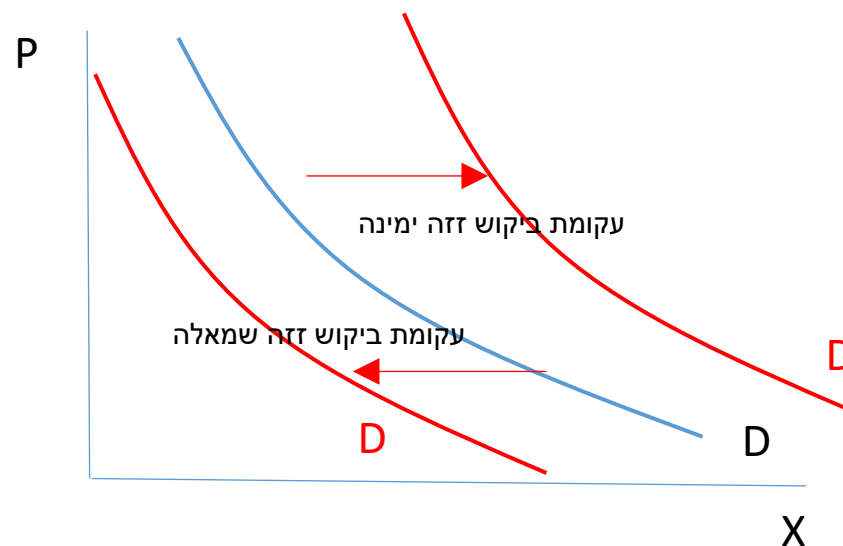
שינוי במחיר גורם היצור

שינוי טכנולוגי (שינוי בתפוקה השולית לעובד)

זעזועים בצד הביקוש

הביקוש עולה או יורד בגלל שינויים חיצוניים

זעזועים בצד הביקוש

זעזועים בצד הביקוש

שאלה:

מהם הסיבות אפשריות לזעזועים בצד הביקוש?

שינויים בהכנסה

התייקרות או הוזלה של מוצר תחליפי או משלים

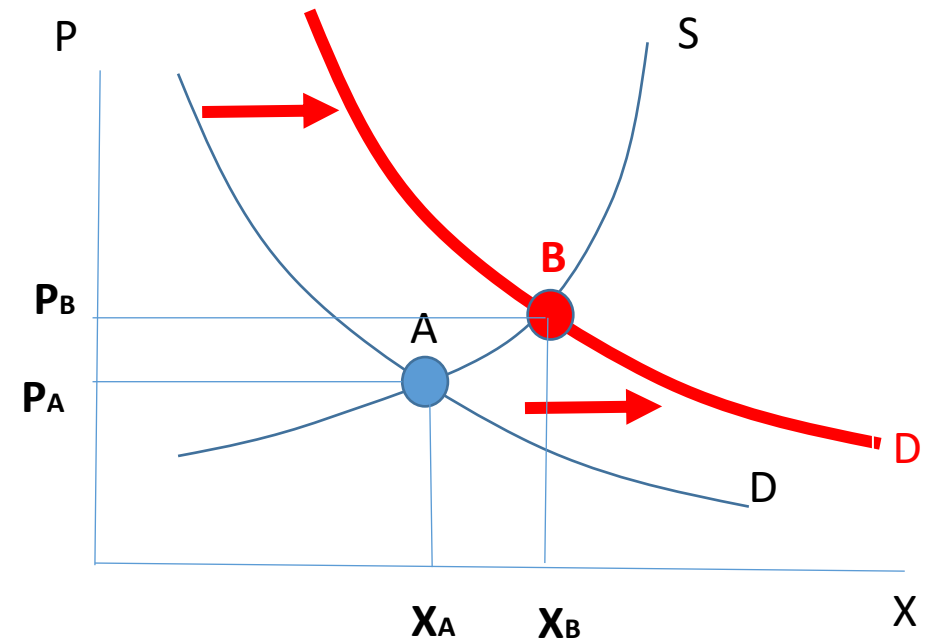
הגירה

זעזועים בצד הביקוש

נניח שהמוצר X הוא **נורמאלי** וההכנסות של הצרכנים עלו

הביקוש עולה, ולכן עקומת הביקוש זה ימינה

במעבר משיווי משקל במצב המוצא (A)
לשיווי משקל החדש (B)
המחיר עלה והכמות הנמכרת עלתה

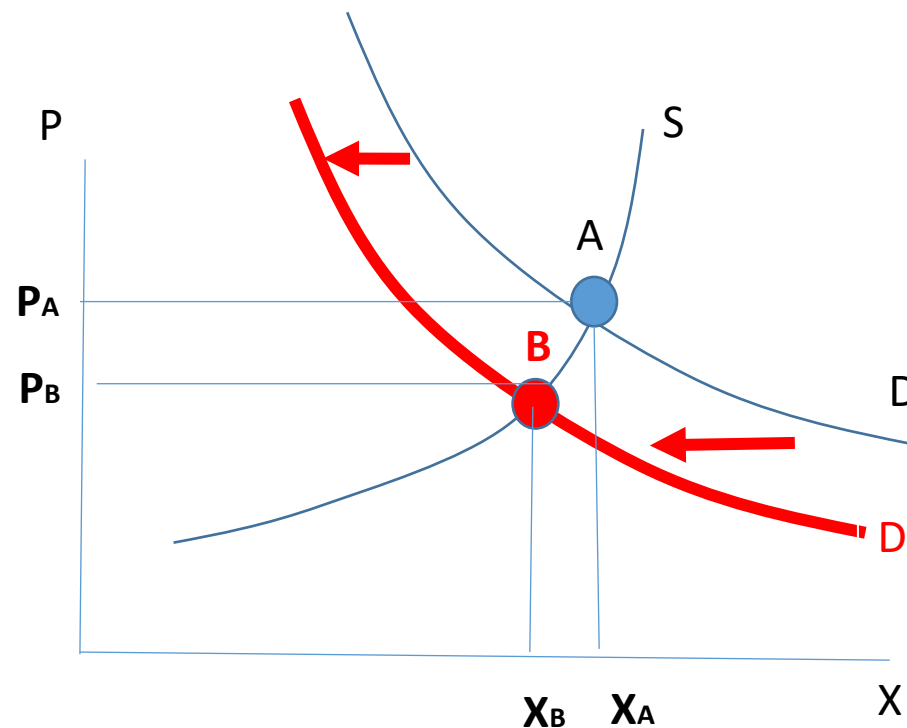

זעזועים בצד הביקוש

נניח שהמוצר X הוא נחות וההכנסות של הצרכנים עלו

הביקוש יורד, ולכן עקומת הביקוש זה שמאלה

במעבר משיווי משקל במצב המוצא (A)
לשיווי משקל החדש (B)
המחיר יורד והכמות הנמכרת יורדת

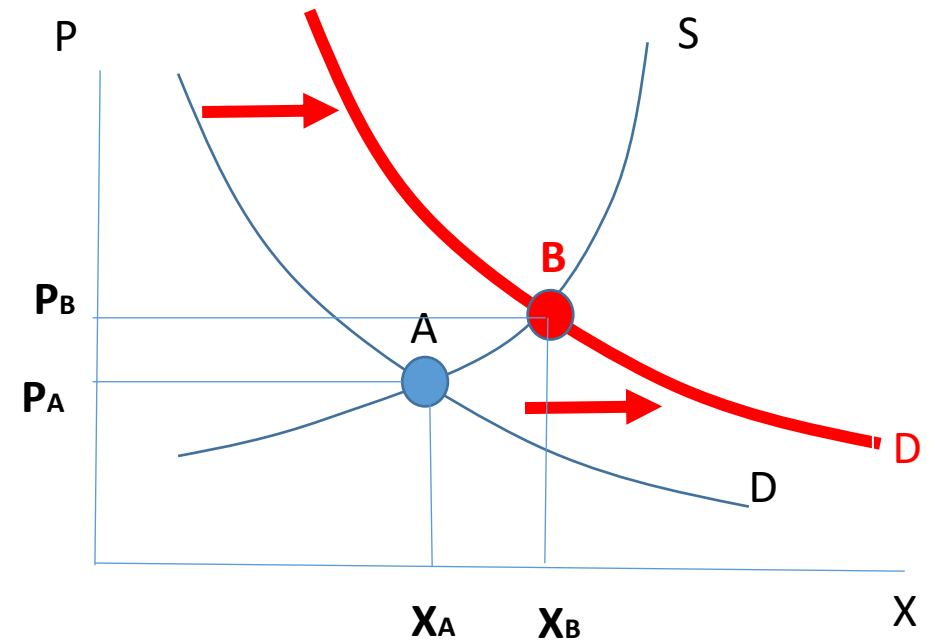

זעזועים בצד הביקוש

נניח שהמוצר X הוא **תחליפי** למוצר Y . ונניח שהמוצר Y התייקר (P_Y עלה)

הביקוש עולה, ולכן עקומת הביקוש זה ימינה

במעבר משיווי משקל במצב המוצא (A)
לשיווי משקל החדש (B)
המחיר עלה והכמות הנמכרת עלתה

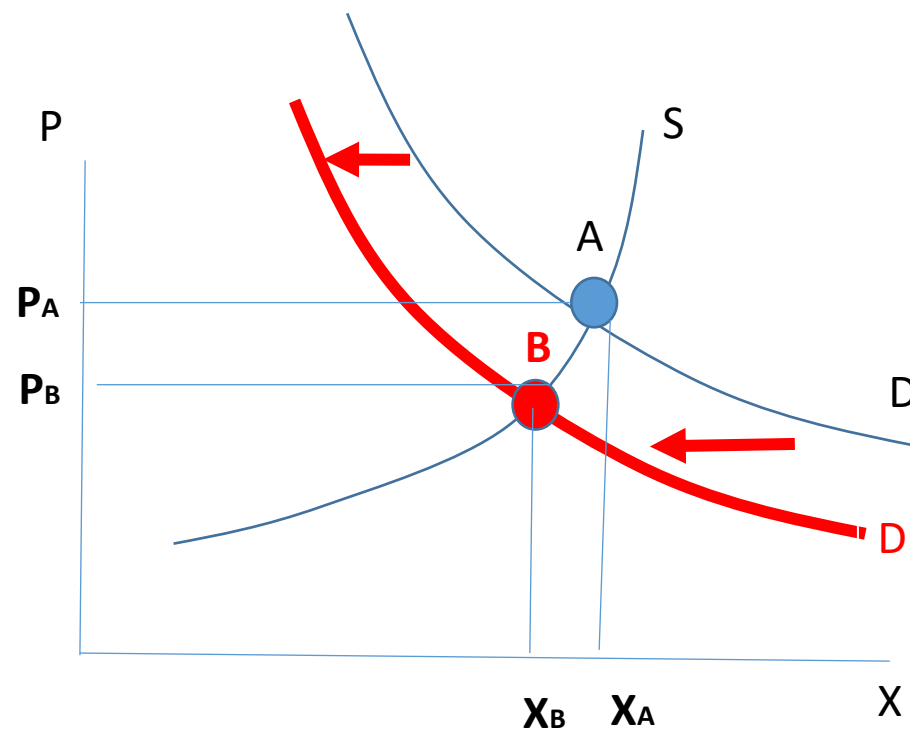

זעזועים בצד הביקוש

נניח שהמוצר X הוא **משלים למוצר Y** ונניח שמוצר Y התייקר (P_Y עלה)

הביקוש יורד, ולכן עקומת הביקוש זה שמאלה

במעבר משיווי משקל במצב המוצא (A)
לשיווי משקל החדש (B)
המחיר יורד והכמות הנמכרת יורדת

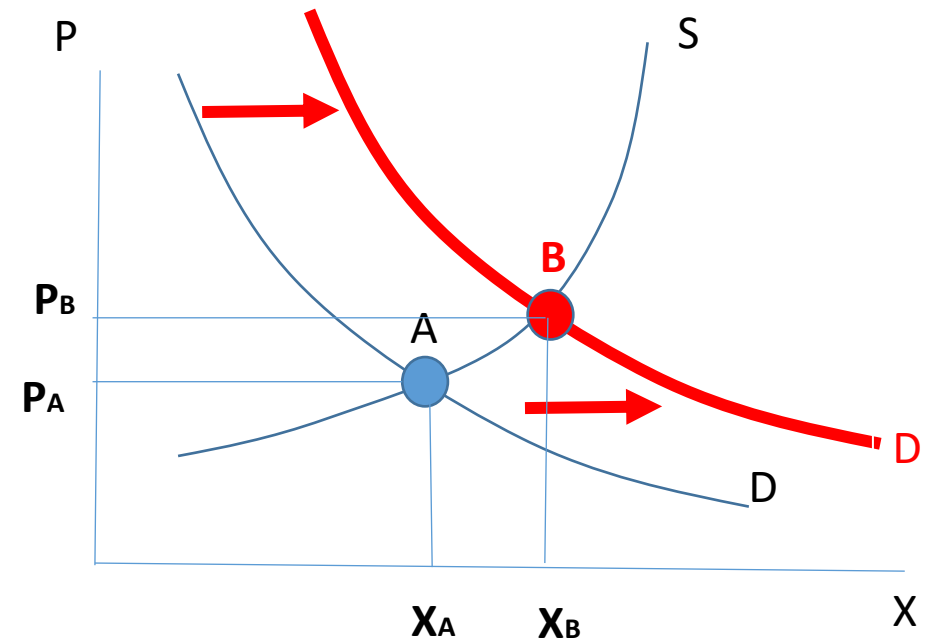

זעזועים בצד הביקוש

נניח שלתוך המשק הגיעו מהגרים.

הביקוש עולה, ולכן עקומת הביקוש זה ימינה

במעבר משיווי משקל במצב המוצא (A)
לשיווי משקל החדש (B)
המחיר עלה והכמות הנמכרת עלתה

זעזועים בצד ההיצע

זעזועים בצד ההיצע

שאלה:

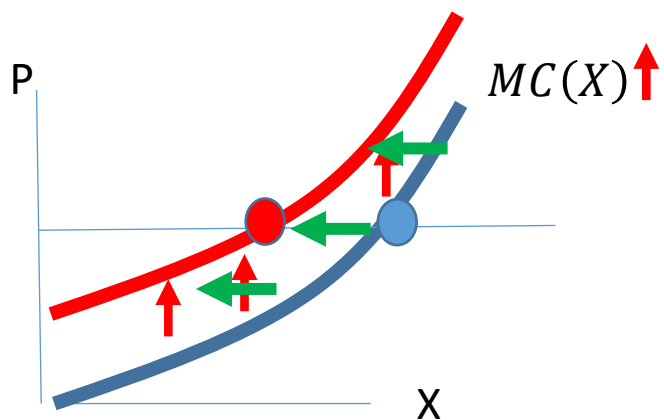
מהם הסיבות אפשריות לזעזועים בצד ההיצע?

שינויים בטכנולוגיה

שינויים במחירי גורמי היצור
או במחירי חומרי הגלם

כניסה או יציאה של פירמות לענף

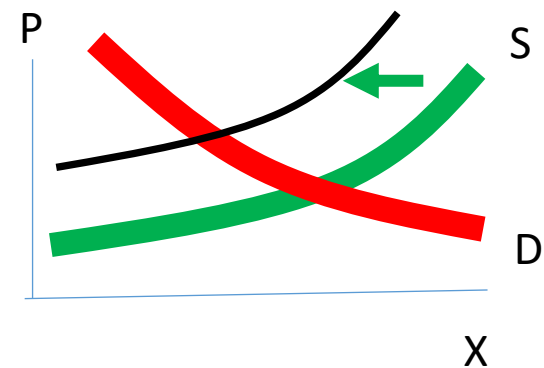
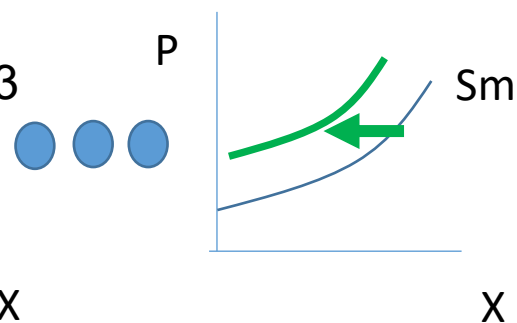
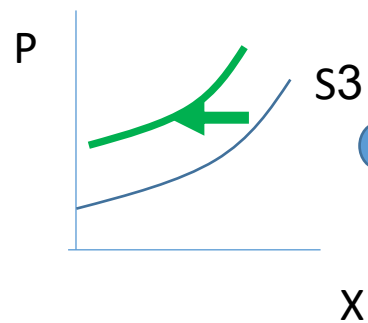
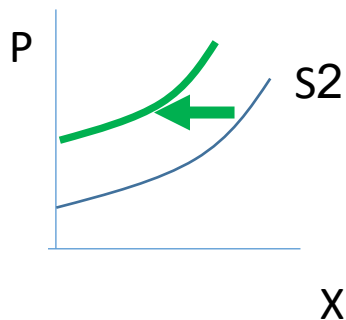
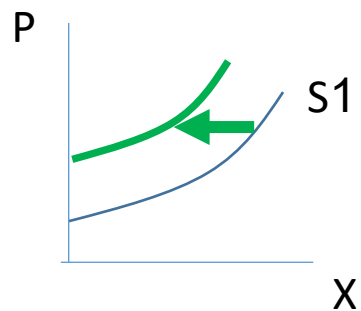
זעזועים בצד ההיצע

ולכן ההיצע של כל פירמה קטן

כעת גורם יצור מתייקר

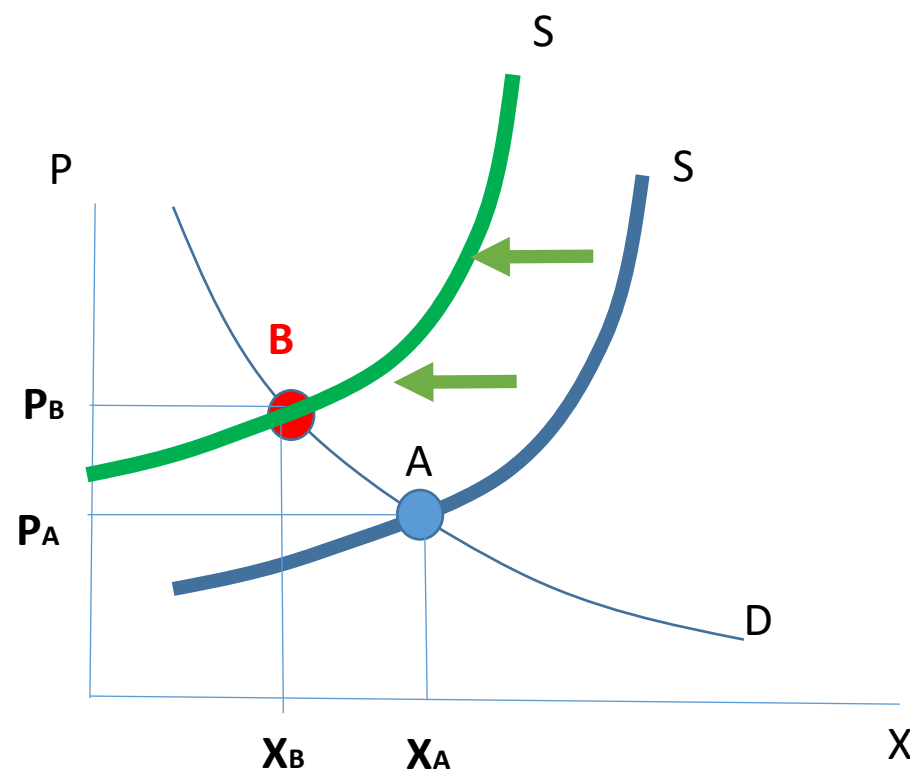
ולכן העלות השולית עולה

זעזועים בצד ההיצע

כאשר גורם היצור מתייקר ההיצע יורד (עקומת ההיצע זזה שמאלה)

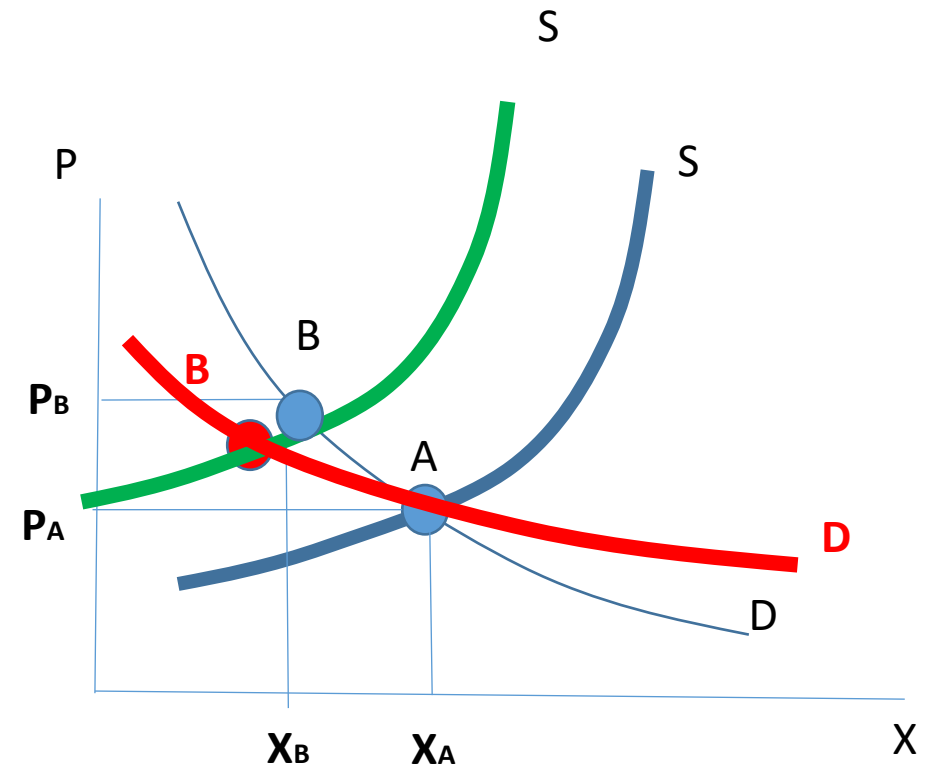
במעבר משיווי משקל במצב המוצא (A)
לשיווי משקל החדש (B)
המחיר עולה והכמות יורדת

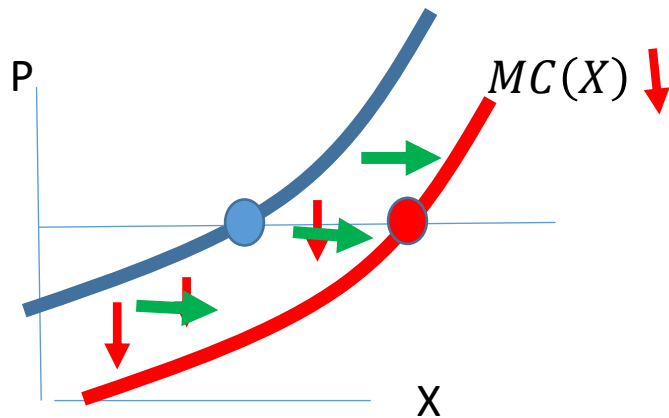
זעזועים בצד ההיצע

כאשר ההיצע יורד (עקומת ההיצע זזה שמאלה), המחיר עולה והכמות הנמכרת יורדת

ככל שעקומת הביקוש גמישה יותר המחיר עולה בפחות והכמות יורדת ביותר

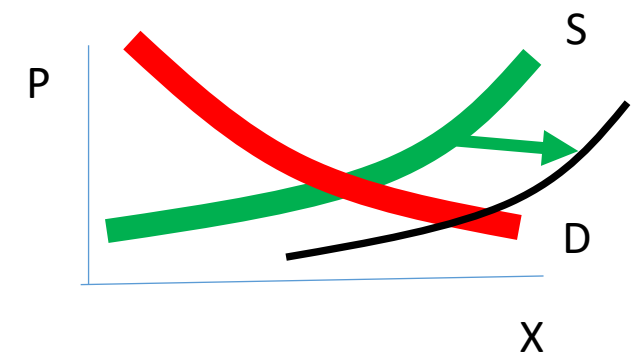
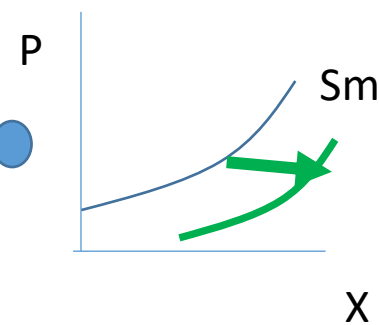
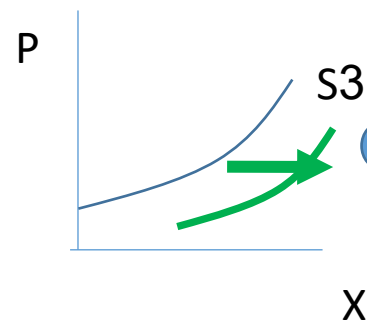
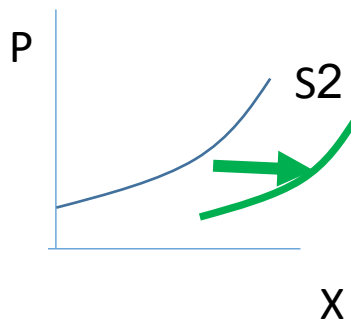
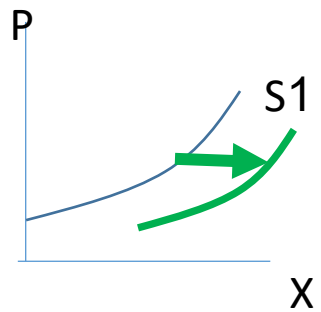
זעזועים בצד ההיצע

ולכן ההיצע של כל פירמה גדל

כעת חל שיפור טכנולוגי

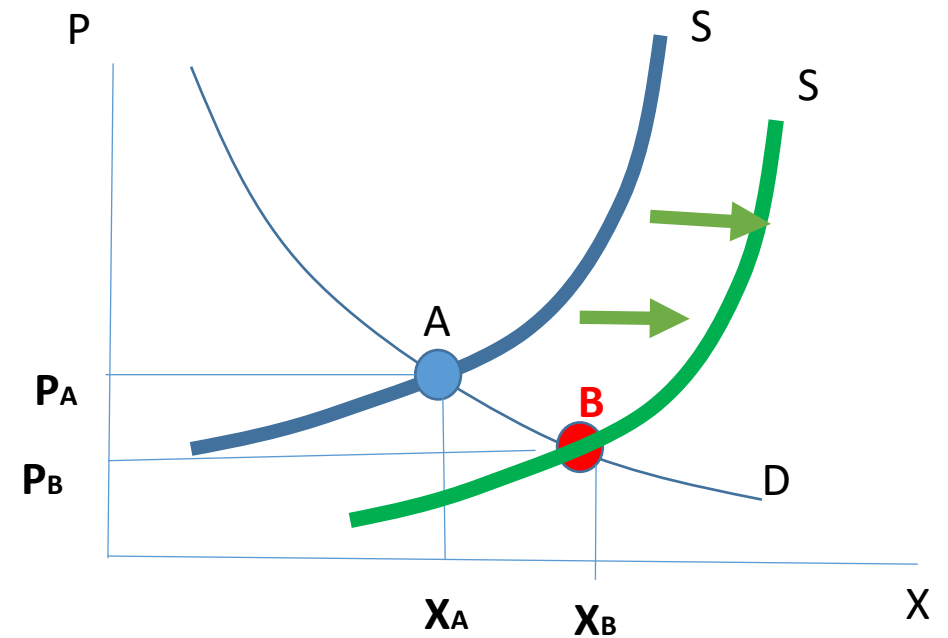
ולכן העלות השולית יורדת

זעזועים בצד ההיצע

כאשר חל שיפור טכנולוגי ההיצע עולה (עקומת ההיצע זזה ימינה)

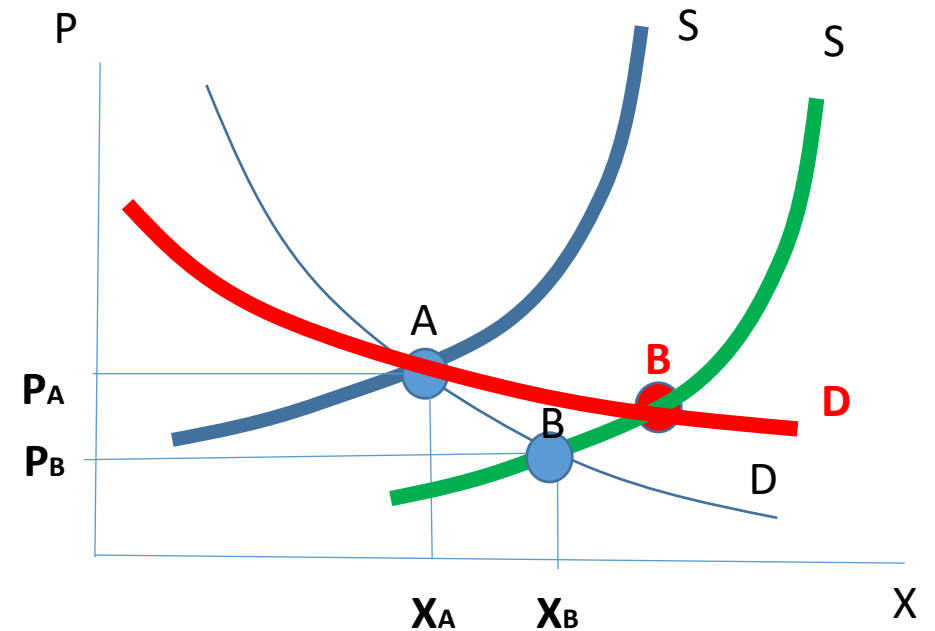
במעבר משיווי משקל במצב המוצא (A)
לשיווי משקל החדש (B)
המחיר יורד והכמות גדלה

זעזועים בצד ההיצע

כאשר ההיצע עולה (עקומת ההיצע זזה ימינה), המחיר יורד והכמות הנמכרת עולה

ככל שעקומת הביקוש גמישה יותר המחיר יורד בפחות והכמות עולה ביותר

זעזועים בצד ההיצע, גמישות הביקוש והכנסות היצרנים

זעזועים בצד ההיצע

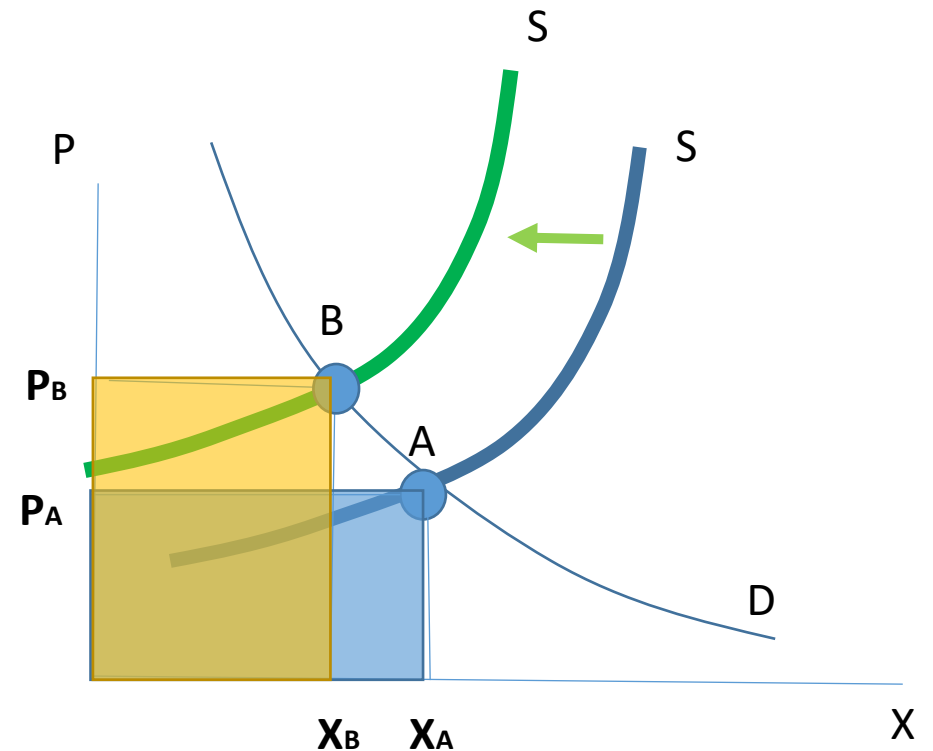
נניח שההיצע ירד (כלומר עקומת ההיצע זזה שמאלה),

המחיר עולה והכמות הנמכרת יורדת

שאלה: מה יקרה להכנסות היצרנים?

אם גמישות הביקוש ביחס למחיר קטנה מחידתית בערך המוחלט ($1 > |\eta_{x,p}|$)

אז ההוצאה של הצרכנים גדלה ופדיון היצרנים גדל כי הכמות המבוקשת ירדה בשיעור הנמוך משיעור עליית המחיר

זעזועים בצד ההיצע

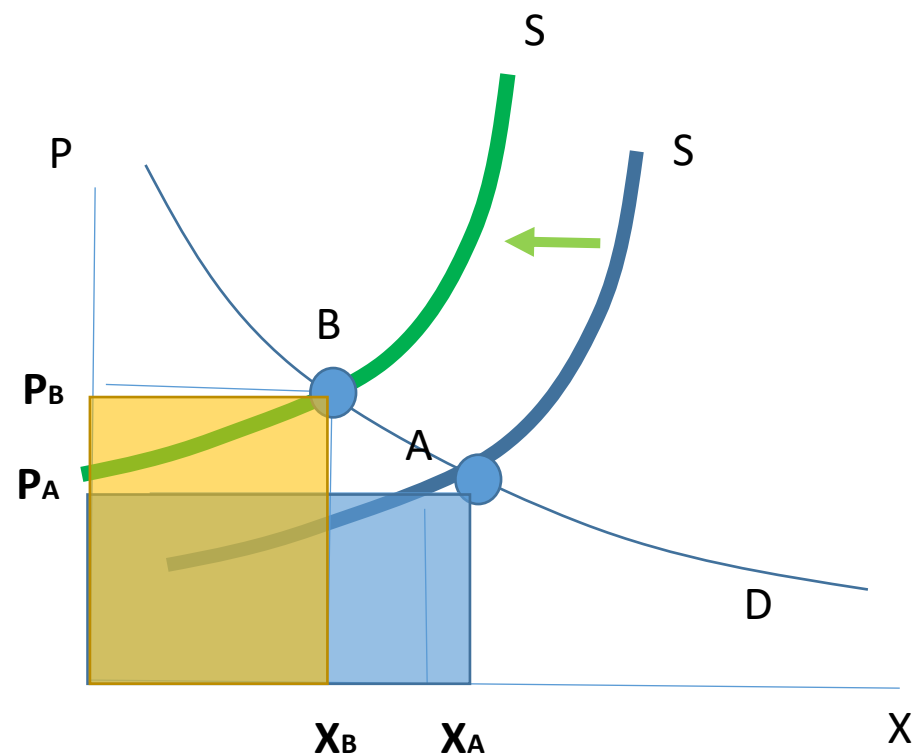
נניח שההיצע ירד (כלומר עקומת ההיצע זזה שמאלה),

המחיר עולה והכמות הנמכרת יורדת

שאלה: מה יקרה להכנסות היצרנים?

אם גמישות הביקוש ביחס למחיר גדולה מחידתית בערך המוחלט ($|\eta_{x,p}| > 1$)

אז ההוצאה של הצרכנים קטנה ופדיון היצרנים קטן
כי הכמות המבוקשת ירדה בשיעור הגבוה משיעור עליית המחיר

דוגמאות מספריות לשינויים בשוק

$$D: \quad P = 100 - \frac{1}{2}X$$

$$S: \quad P = 4 + \frac{1}{2}X$$

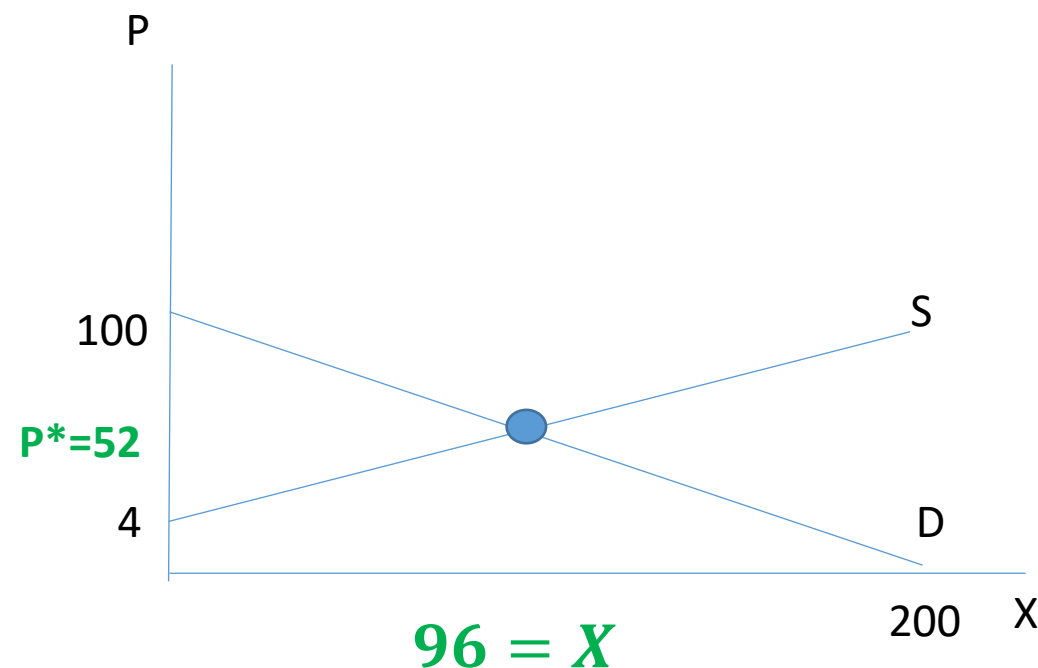
עקומת הביקוש נתונה על ידי הקשר

עקומת ההיצע נתונה על ידי הקשר

$$100 - \frac{1}{2}X = 4 + \frac{1}{2}X$$

$$96 = X$$

נציב בביקוש או בהיצע ונקבל $P=52$

דוגמא מספרית גידול בביקוש

כעת נתון שלכל מחיר P הביקוש גדל ב 40 יחידות

$$D: X = 200 - 2P \quad \leftarrow \text{נבודד את } X$$

$$D': X = 200 - 2P + 40 \quad \text{הביקוש גדל ב 40}$$

$$D': X = 240 - 2P$$

$$D': P = 120 - \frac{1}{2}X$$

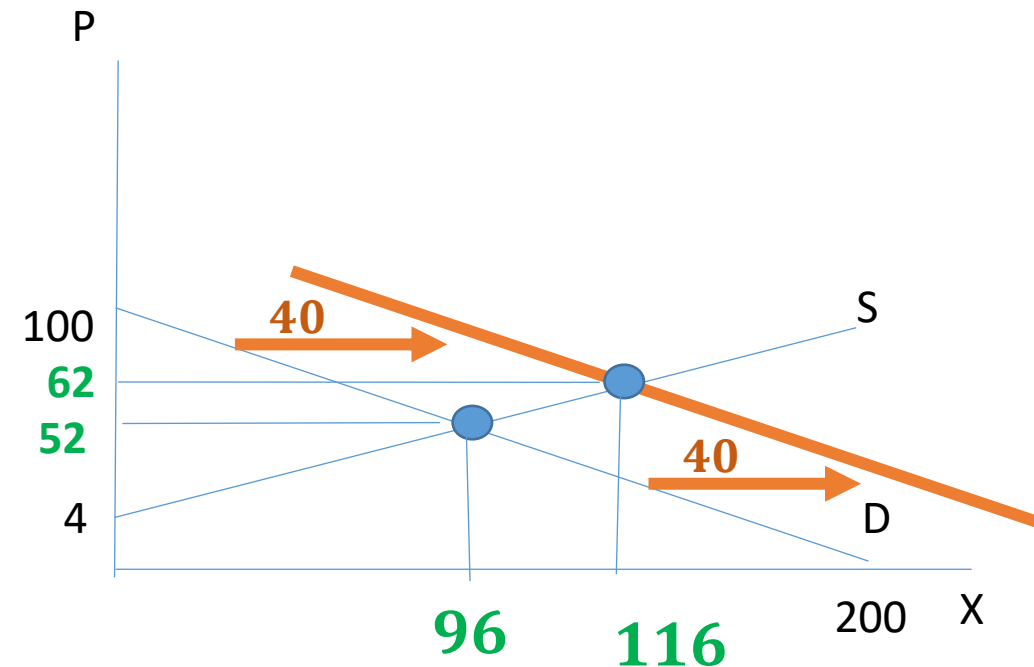
$$120 - \frac{1}{2}X = \frac{1}{2}X + 4$$

$$116 = X$$

נציב בהיצע או בביקוש החדש ונקבל $P=62$

$$D: P = 100 - \frac{1}{2}X$$

$$S: P = 4 + \frac{1}{2}X$$

דוגמא מספרית גידול בהיצע

כעת נתון שלכל מחיר P ההיצע גדל ב 40 יחידות

$$D: P = 100 - \frac{1}{2}X$$

$$S: P = 4 + \frac{1}{2}X$$

$$S: X = 2P - 8$$

$$S': X = 2P - 8 + 40$$

$$S': X = 2P + 32$$

$$S': P = \frac{1}{2}X - 16$$

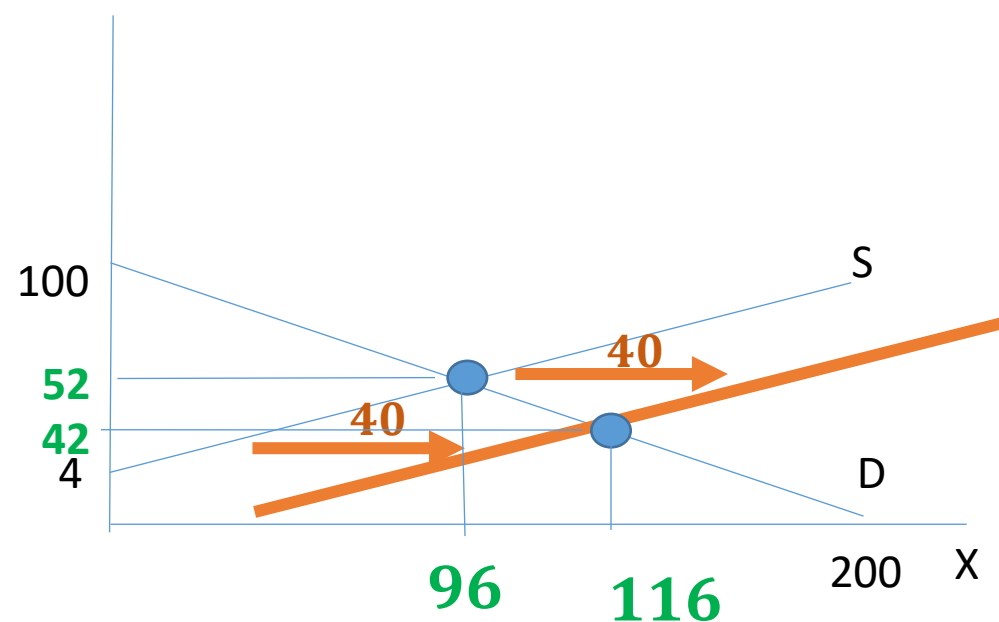
$$100 - \frac{1}{2}X = \frac{1}{2}X - 16$$

$$116 = X$$

נציב בביקוש או בהיצע החדש ונקבל $P=42$

נבודד את X

ההיצע גדל ב 40

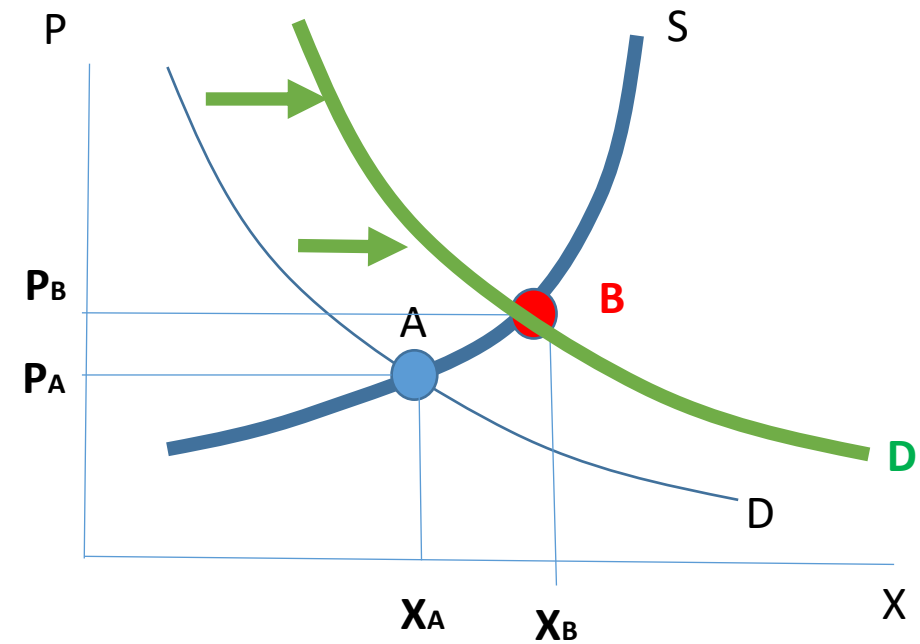
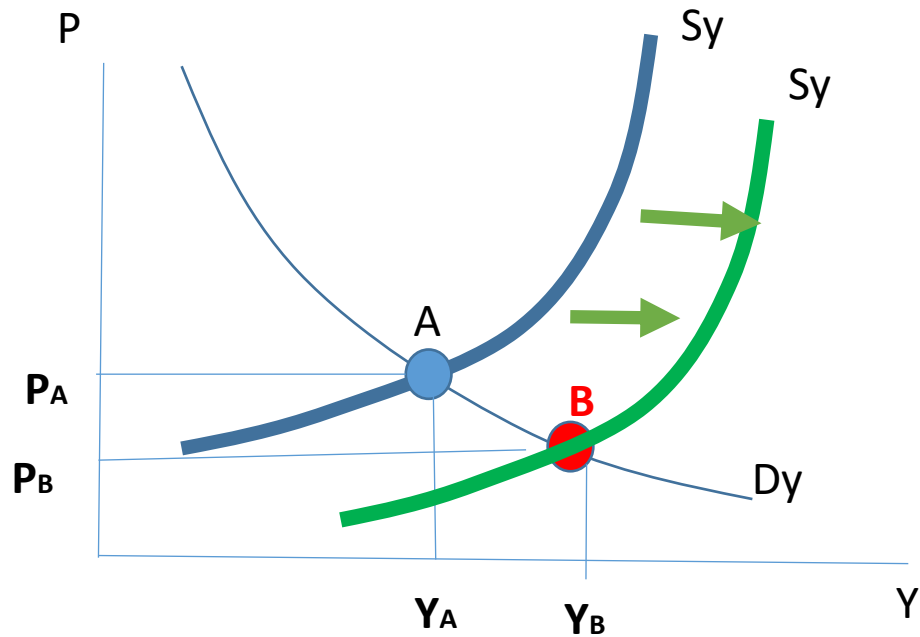

יחסי גומלין בין שני שווקים

נניח שמוצרים X ו- Y הם משלימים ההיצע למוצר Y גדל

כתוצאה מעליית ההיצע למוצר Y ← המחיר של Y ירד ← מאחר ו- X משלים ל- Y הביקוש ל- X גדל

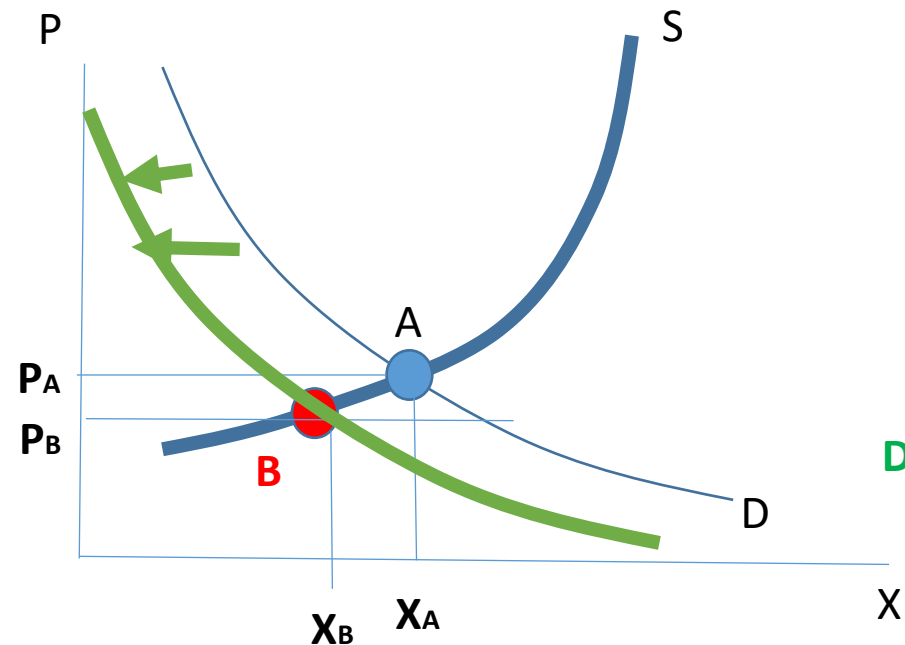
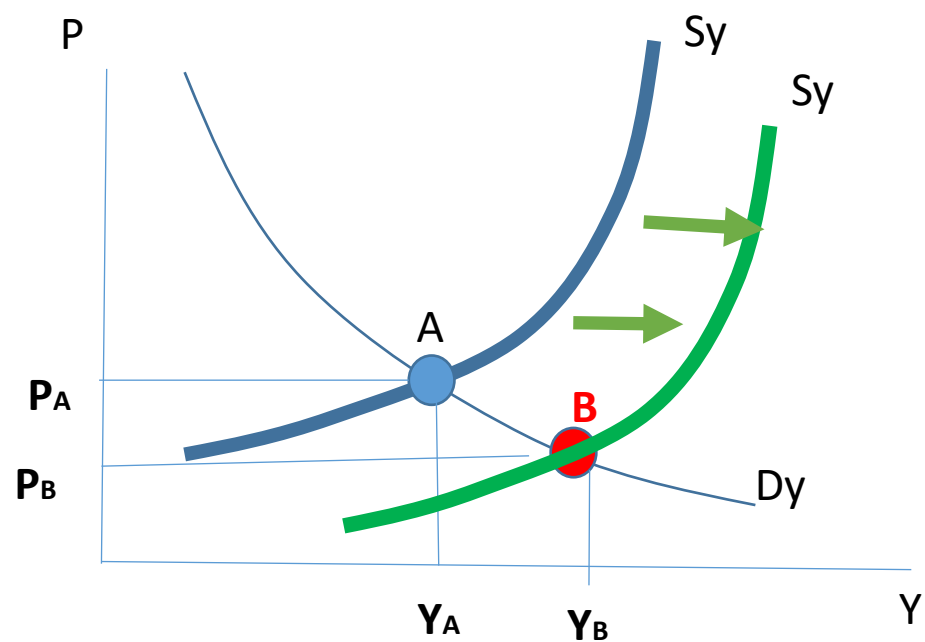
במעבר משיווי משקל במצב המוצא (A) לשיווי משקל החדש (B)
המחיר של X עולה והכמות של X גדלה

נניח שמוצרים X ו Y הם תחליפים ההיצע למוצר Y גדל

כתוצאה מעליית ההיצע למוצר Y ← המחיר של Y ירד ← מאחר ו X תחליפי ל Y הביקוש ל X קטן

במעבר משיווי משקל במצב המוצא (A) לשיווי משקל החדש (B)
המחיר של X יורד והכמות של X קטנה

שיווי משקל בשווקים חלקיים

הגדרה: שוק חלקי
שוק חלקי הוא שוק שבו צד ההיצע או צד הביקוש מורכב מכמה אוכלוסיות.

דוגמא:

הביקוש לגבינת קוטג': מורכב מהביקוש של אוכלוסיית החרדים ואוכלוסיית הלא חרדים

דוגמא:

היצע המים מורכב מיצרנים שמתפילים מים, ויצרנים ששואבים מים מבארות

שווקים חלקיים מעניינים אותנו

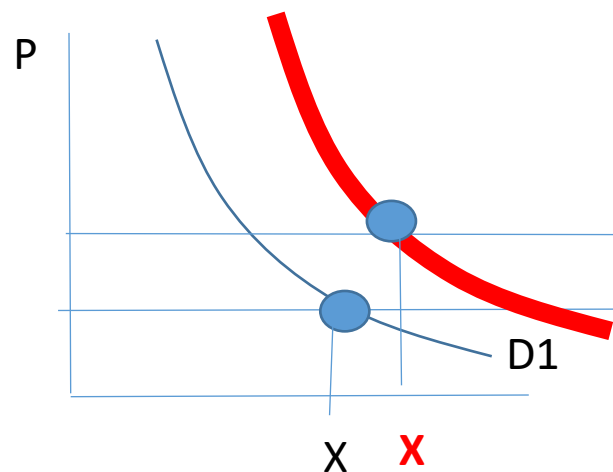
במקרים שבהם חל זעזוע באוכלוסייה אחת ובודקים איך הוא משפיע על כל השוק

שווקים חלקיים צד הביקוש

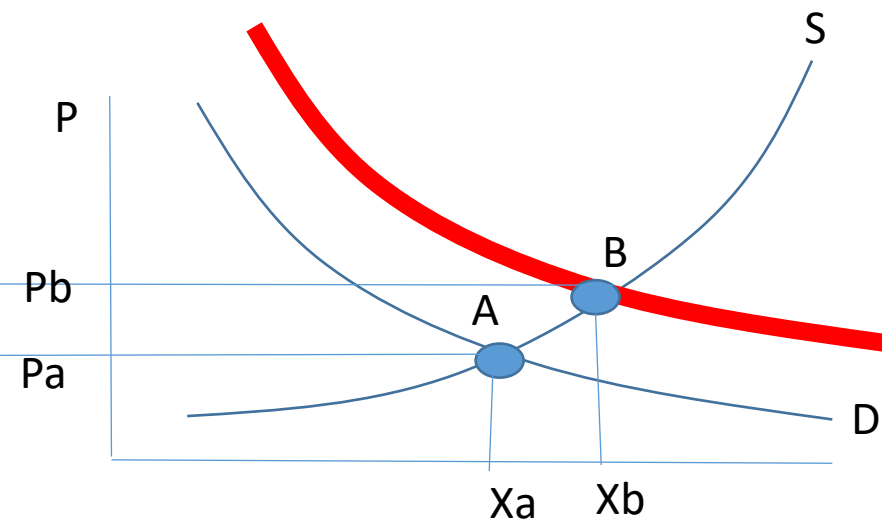
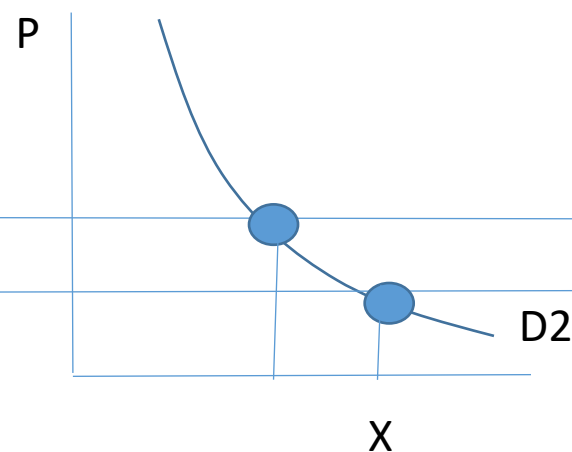
שווקים חלקיים צד הביקוש

כעת חלה עליה בביקוש של המהגרים

ביקוש של אוכלוסיית
העובדים הזרים
לגבינת קוטג'

ביקוש של אוכלוסיית
המקומיים לגבינת
קוטג'

עלית הביקוש בשוק החלקי (הביקוש של אוכלוסיית המהגרים) גרמה ל:

עליית המחיר לכל הענף

עליית הכמות הנמכרת בענף

ירידה בכמות הנצרכת של המקומיים וירידה ברווחה שלהם

עליה בכמות הנצרכת אצל המהגרים

ולכן

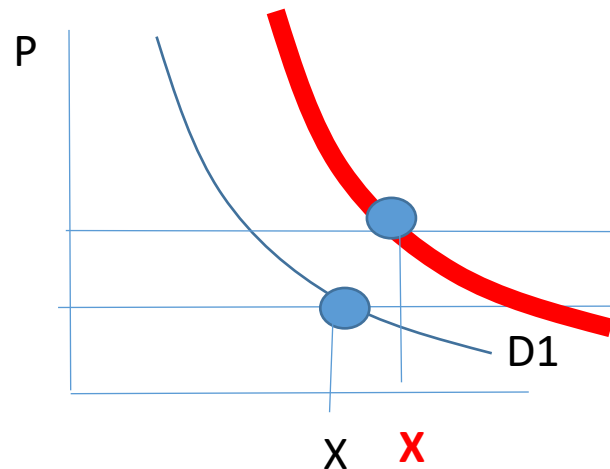
X כולל X מקומיים + X מהגרים

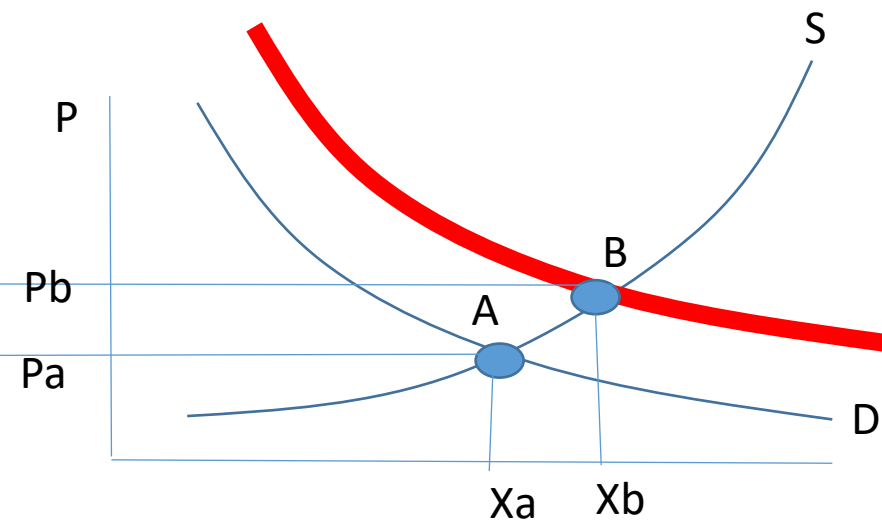
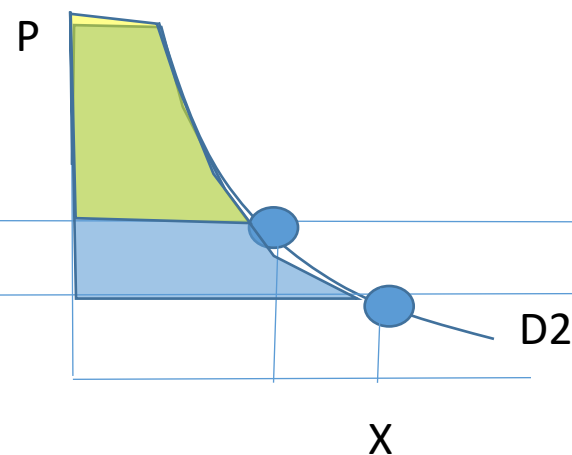
שווקים חלקיים צד הביקוש

שינויים ברווחה כלכלית של אוכלוסיית המקומיים

ביקוש של אוכלוסיית העובדים הזרים לגבינת קוטג'

ביקוש של אוכלוסיית המקומיים לגבינת קוטג'

עלית הביקוש בשוק החלקי (הביקוש של אוכלוסיית המהגרים) גרמה ל:

עליית המחיר לכל הענף

עליית הכמות הנמכרת בענף

ירידה בכמות הנצרכת של המקומיים וירידה ברווחה שלהם

עליה בכמות הנצרכת אצל המהגרים

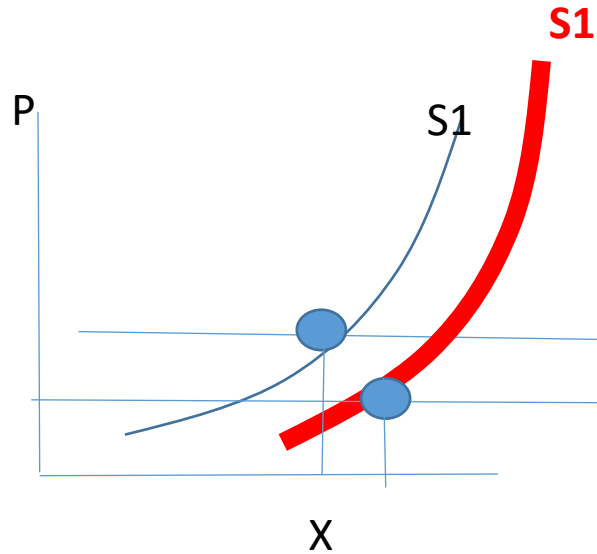
ולכן

$X \text{ כולל } X \text{ מקומיים} + X \text{ מהגרים}$

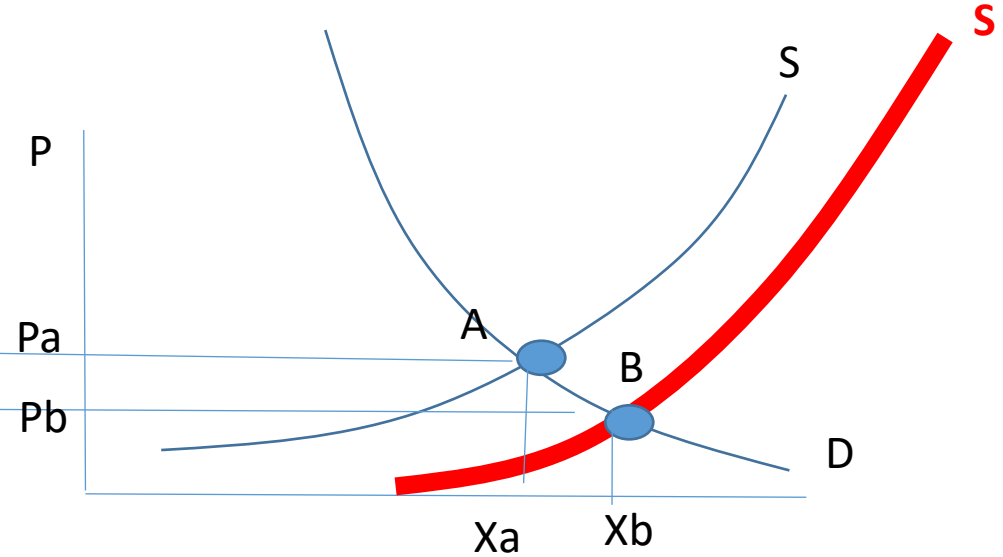
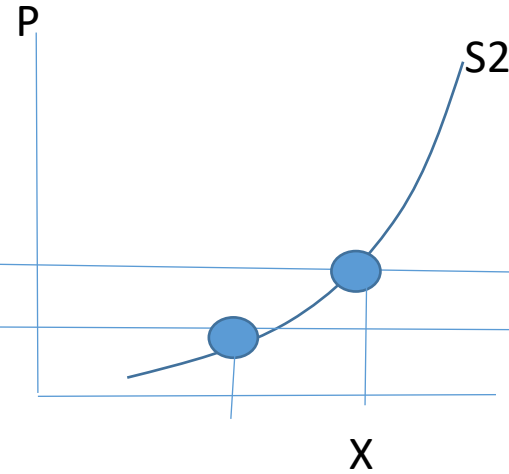
שווקים חלקיים צד ההיצע

שווקים חלקיים צד ההיצע

היצע יצרני צעצועים מפלסטיק

היצע יצרני צעצועים מעץ

כעת הפלסטיק הוזל

היצע הצעצועים מפלסטיק עלה

עלית ההיצע הצעצועים מפלסטיק בשוק החלקי גרמה ל:

ירידת המחיר לכל הענף

עליית הכמות הנמכרת

ירידה בכמות המיוצרת של יצרני הצעצועים מעץ **ורידה בפדיון וברווח שלהם**

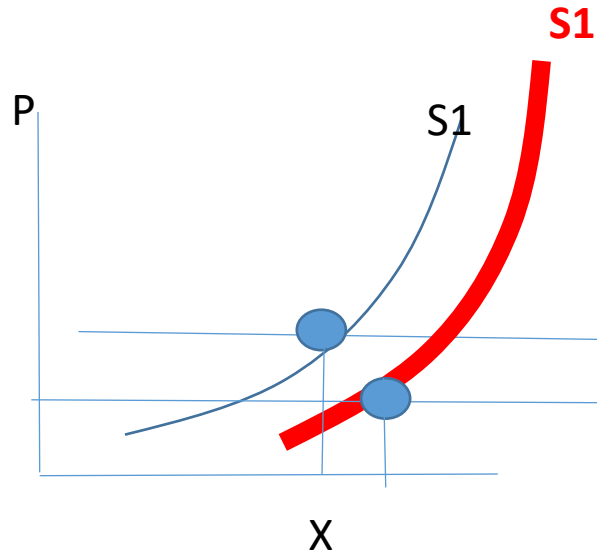
עליה בכמות המיוצרת של צעצועים מפלסטיק

ולכן

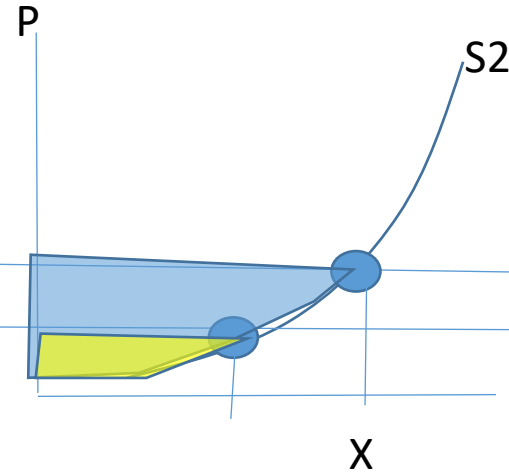
$X \text{ כולל} = X \text{ עץ} + X \text{ פלסטיק}$

שווקים חלקיים צד ההיצע

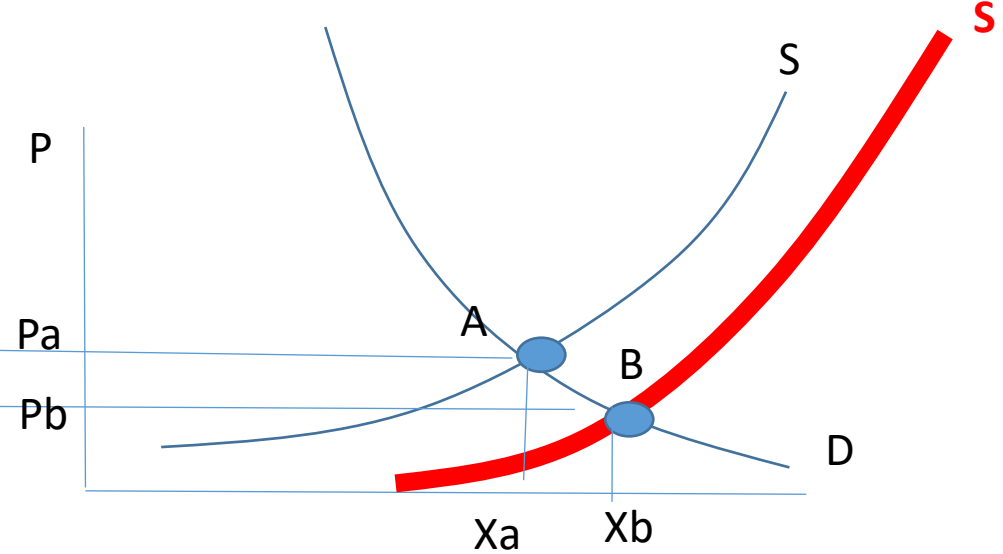
היצע יצרני צעצועים מפלסטיק

היצע יצרני צעצועים מעץ

שינויים ברווח היצרני הצעצועים מעץ

כעת הפלסטיק הוזל

היצע הצעצועים מפלסטיק עלה

עלית ההיצע הצעצועים מפלסטיק בשוק החלקי גרמה ל:

ירידת המחיר לכל הענף

עליית הכמות הנמכרת

ירידה בכמות המיוצרת של יצרני הצעצועים מעץ וירידה בפדיון וברווח שלהם

עליה בכמות המיוצרת של צעצועים מפלסטיק

ולכן

$$X \text{ כולל} = X \text{ עץ} + X \text{ פלסטיק}$$

שיווי משקל בשוק המוצר התחרותי במשק פתוח

מה קורה כאשר פותחים ענף סגור ליבוא

מה קורה כאשר פותחים ענף סגור ליצוא

פתיחת הענף ליבוא

מה קורה כאשר פותחים ענף סגור ליבוא?

כעת הענף נפתח למסחר בינלאומי

במצב המוצא הענף סגור

בניח שהמחיר העולמי P_w נמוך מ P^*

הצרכנים לא יהיו מוכנים לשלם מחיר גבוה מ P_w
והיצרנים לא יכולים לדרוש מחיר הגבוה מ P_w

מחיר שיווי משקל הוא P^*

וכמות מיוצרת ונמכרת בשווי משקל היא X^*

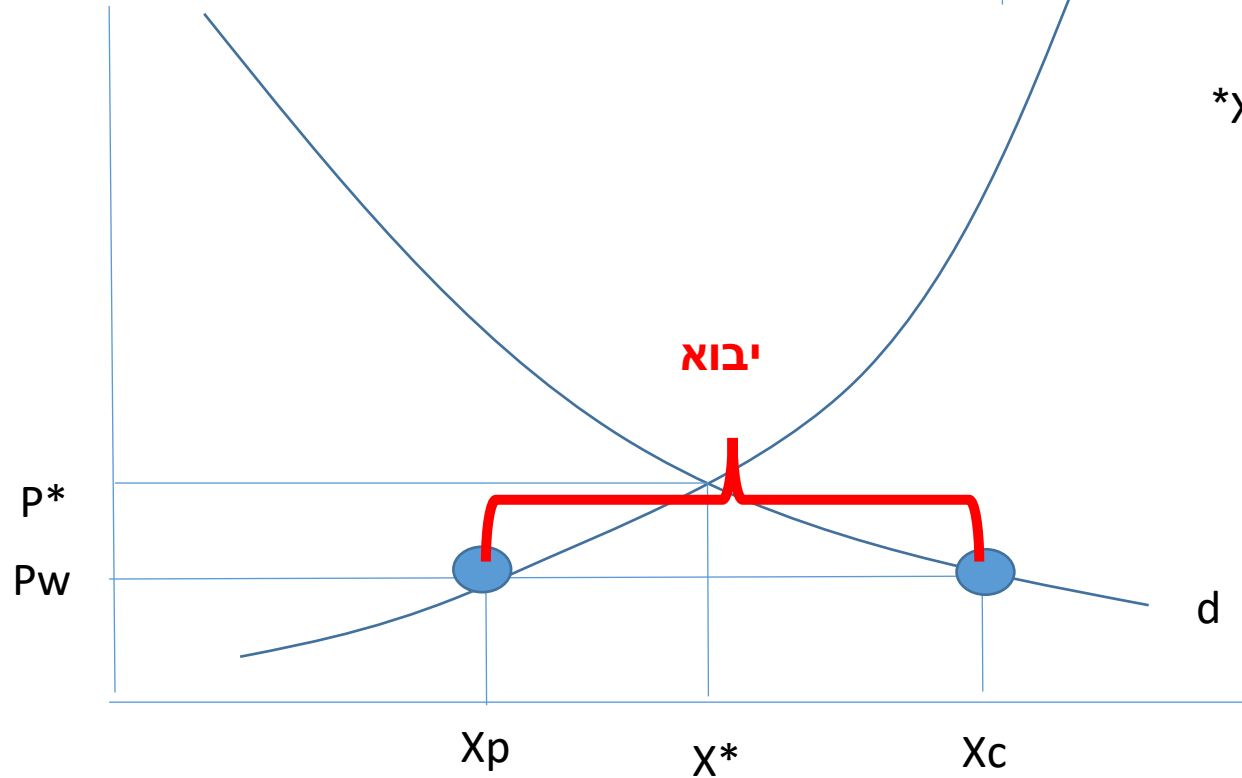
יבוא

צריכה מקומית עולה מ X^* ל X_c

היצור המקומי יורד מ X^* ל X_p

יבוא הוא $X_c - X_p$

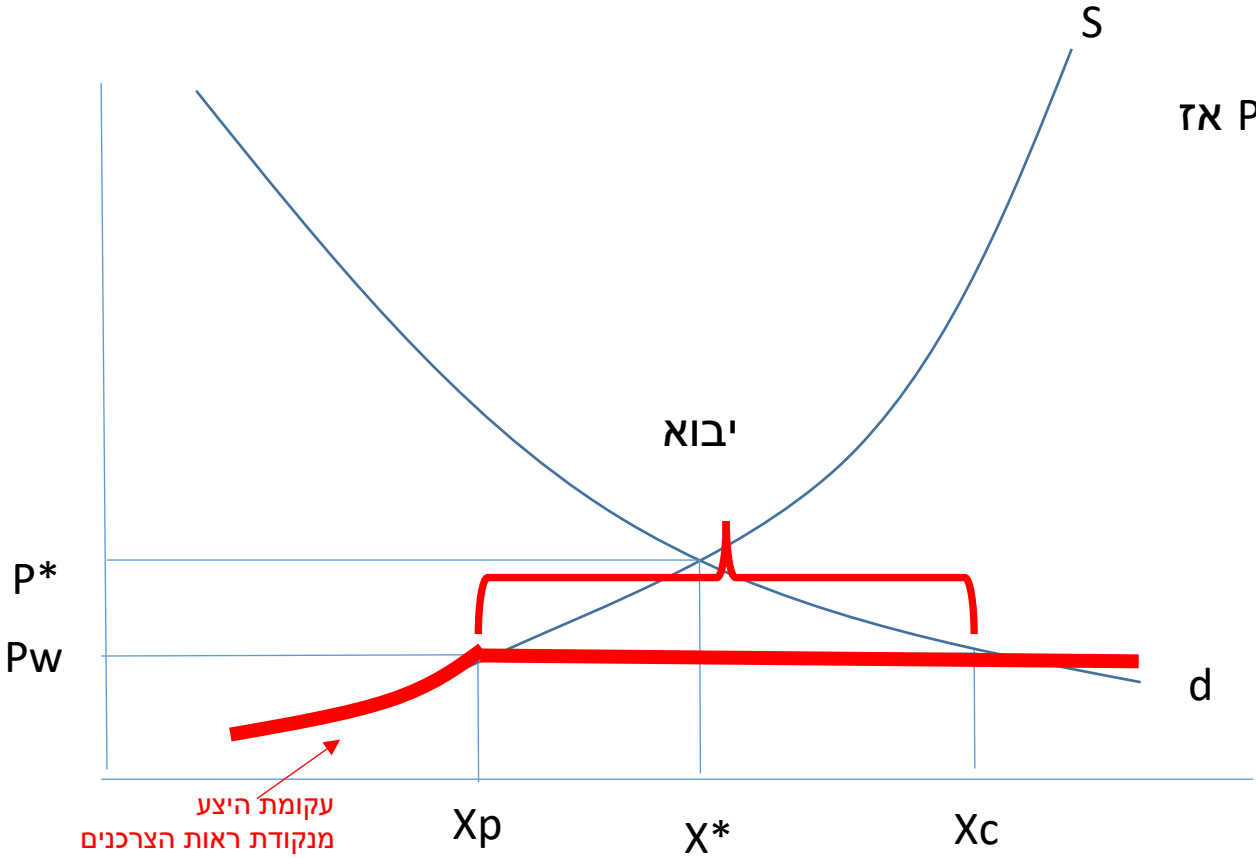
מחיר עולמי בשקלים

פתיחת ענף סגור ליבוא

תוצאות

מחיר עולמי בשקלים

אם מחיר עולמי P_w בשקלים קטן מ P^* אז

המחיר ירד ל P_w

צריכה מקומית עולה מ X^* ל X_c

יצור מקומי קטן מ X^* ל X_p

יבוא הוא $X_c - X_p$

פתיחת ענף סגור ליבוא

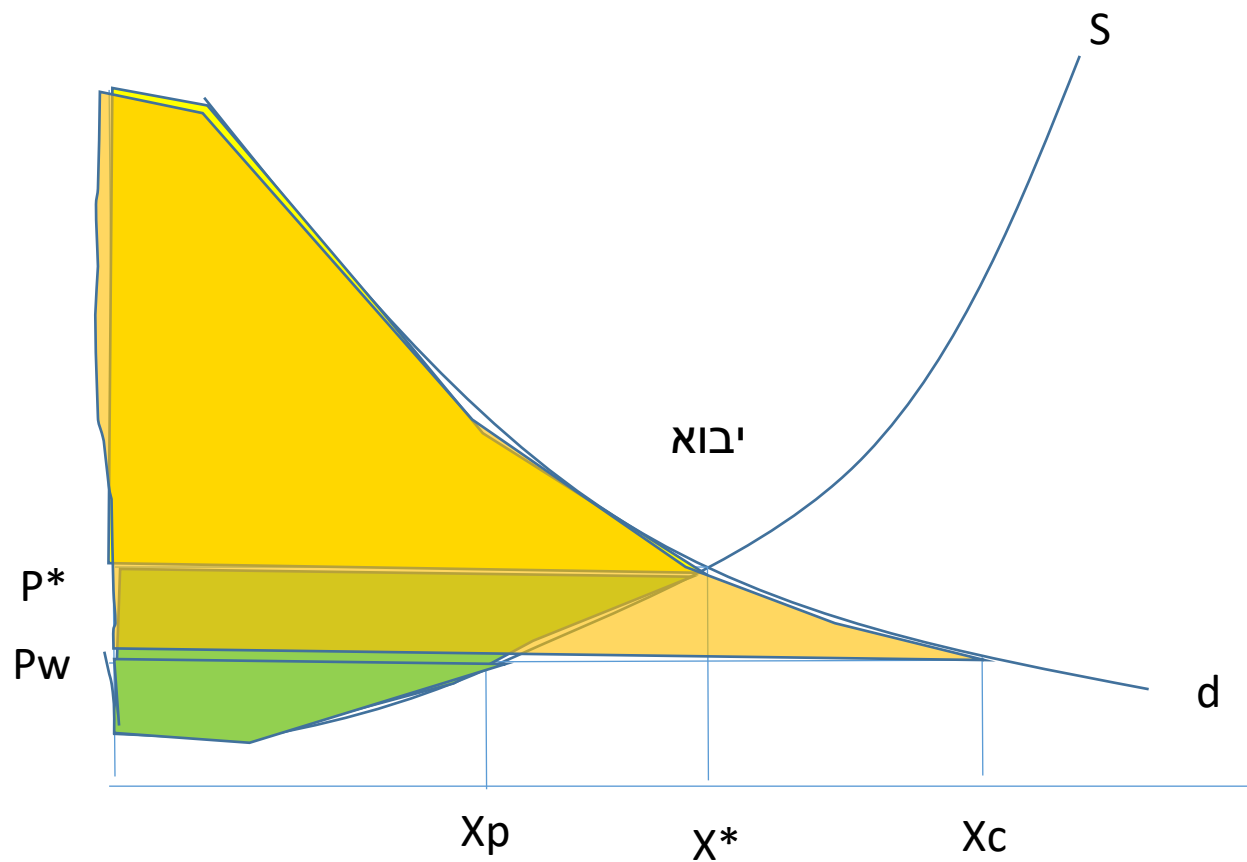
מה קורה לרווחה כלכלית?

עודף הצרכן עולה

עודף היצרן יורד

ורווחה כלכלית גדלה

מחיר עולמי בשקלים

נניח שהענף **כבר פתוח ליבוא**

נעשה סטטיקה השוואתית

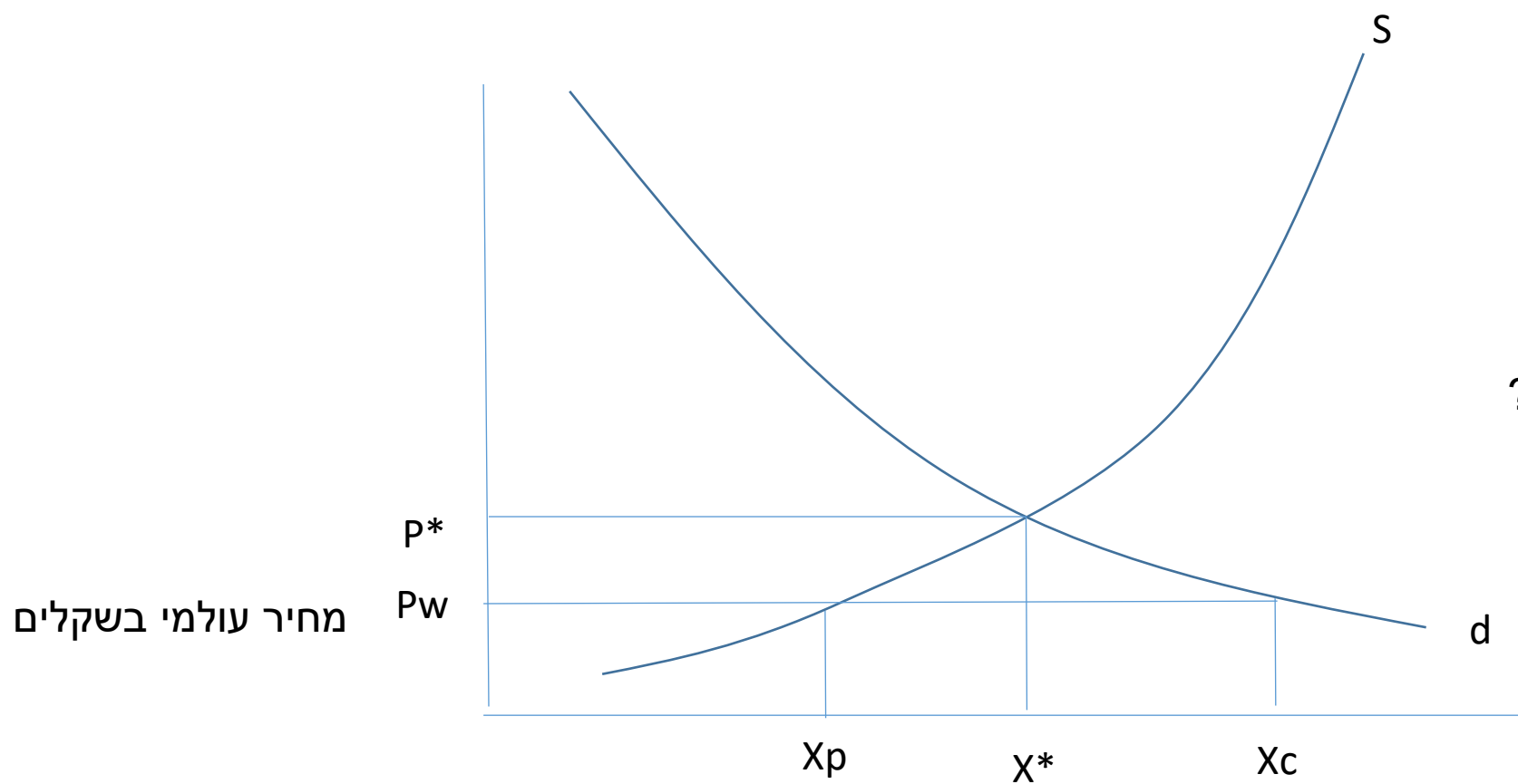
מה קורה כאשר המחיר העולמי בשקלים יורד

מה קורה כאשר הביקוש המקומי למוצר גדל?

מה קורה כאשר ההיצע של היצרנים המקומיים עולה?

מה קורה כאשר חל שינוי בשער החליפין?

בניח שהענף **כבר** פתוח ליבוא

(1) המחיר העולמי בשקלים יורד

(2) הביקוש המקומי למוצר גדל?

(3) ההיצע של היצרנים המקומיים עולה?

(4) שינוי בשער החליפין

מה קורה כאשר המחיר העולמי בשקלים יורד

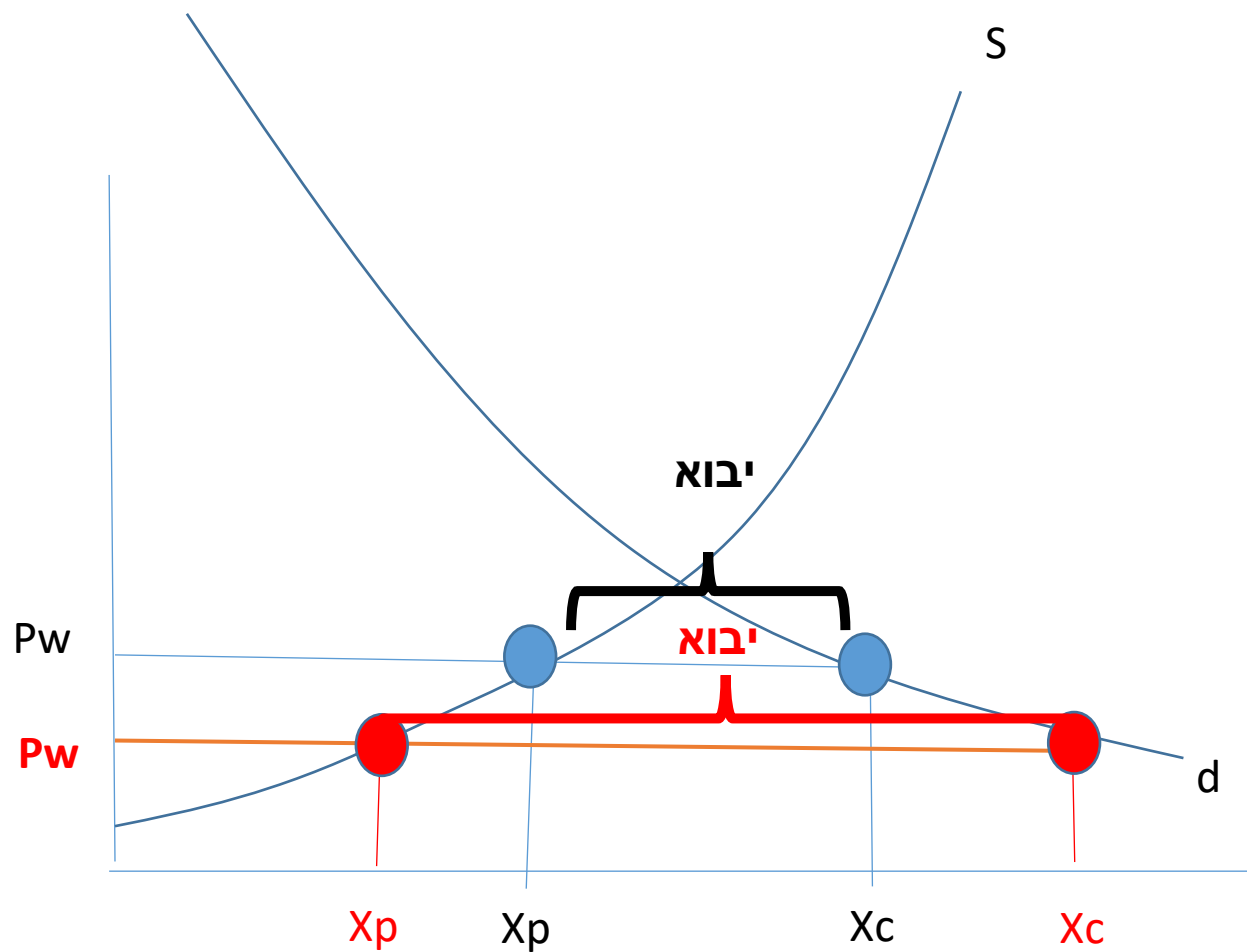
מה קורה כאשר המחיר העולמי בשקלים יורד

הצריכה המקומית גדלה

היצור המקומי יורד

היבוא גדל

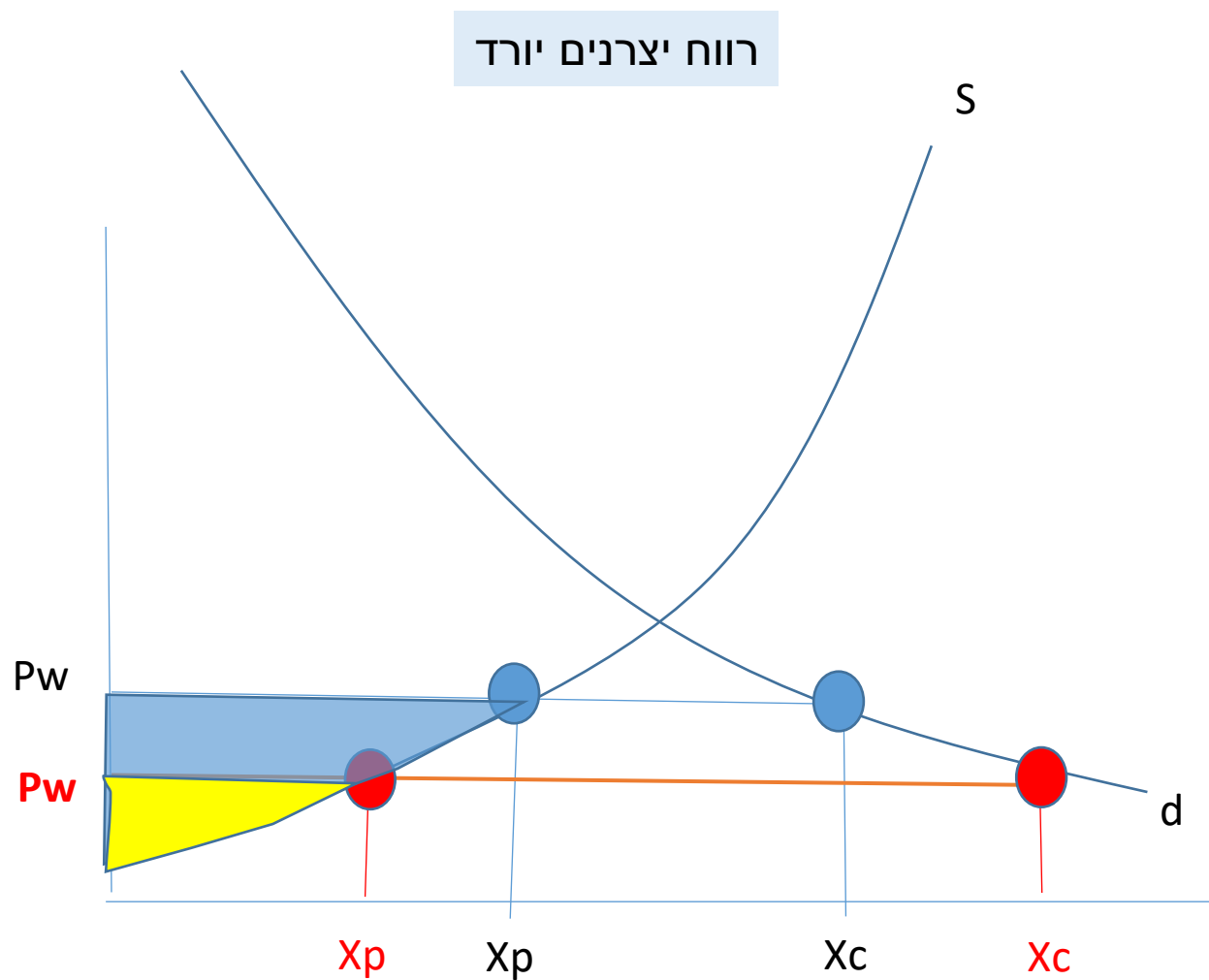
מחיר עולמי בשקלים

מה קורה לרווח היצרנים כאשר המחיר העולמי בשקלים יורד

מה קורה לרווח היצרנים כאשר המחיר העולמי בשקלים יורד

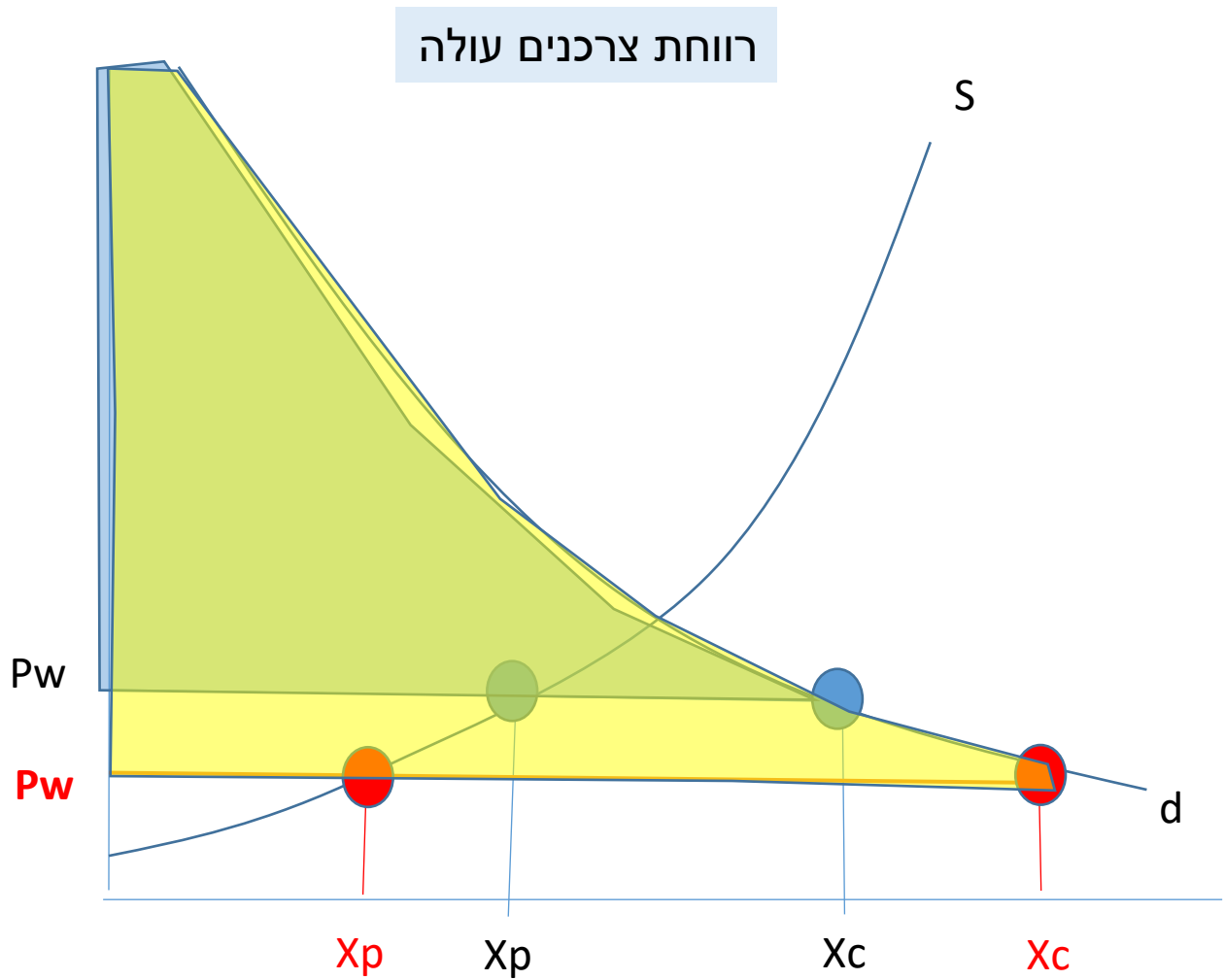
מחיר עולמי בשקלים

מה קורה לרווחת הצרכנים כאשר המחיר העולמי בשקלים יורד

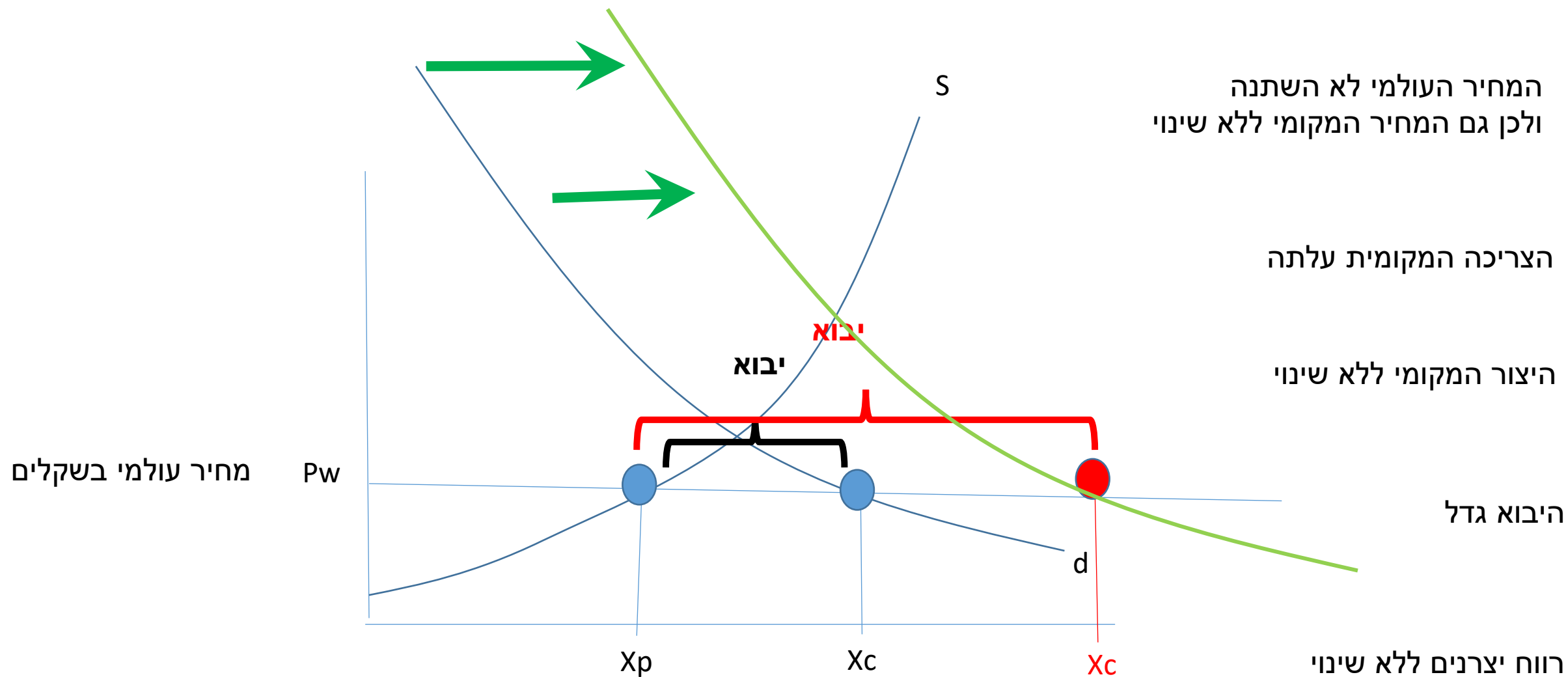
מה קורה לרווחת הצרכנים כאשר המחיר העולמי בשקלים יורד

מחיר עולמי בשקלים

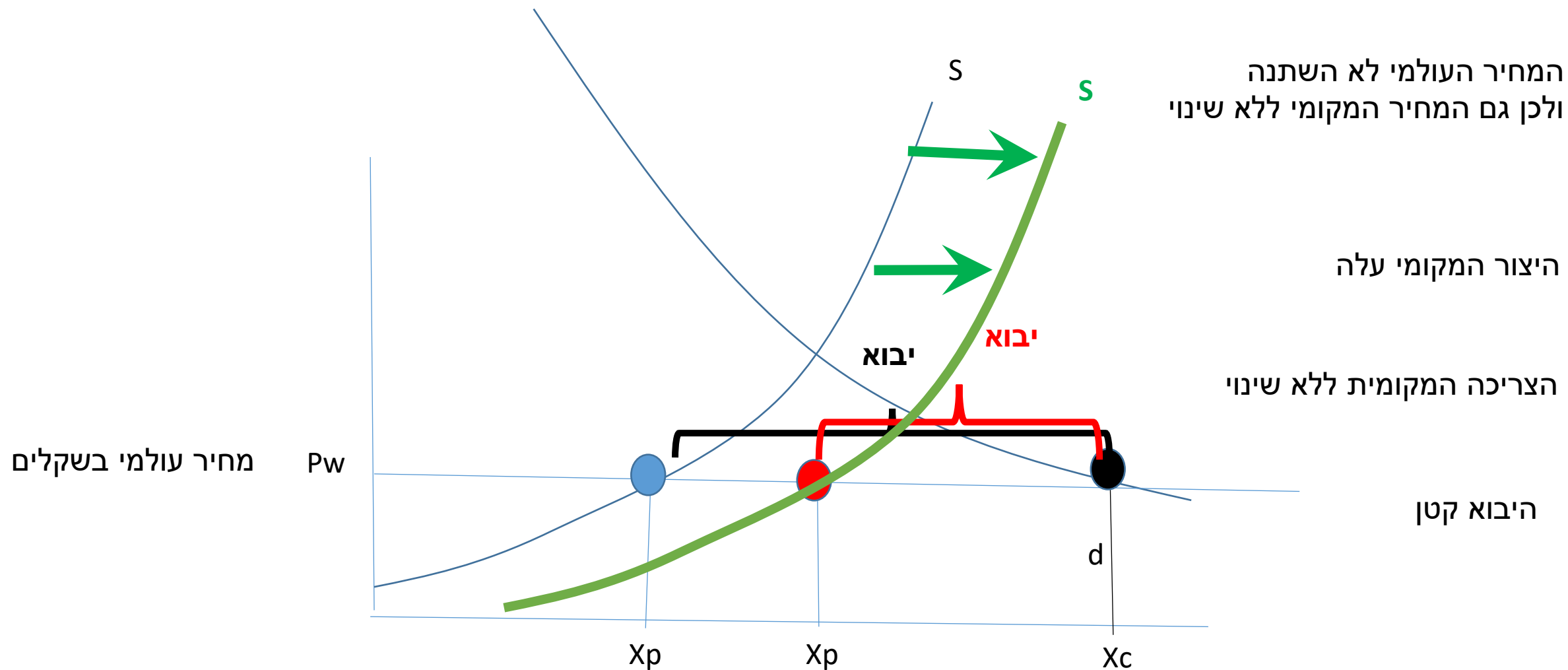
מה קורה כאשר הביקוש המקומי עולה

מה קורה כאשר הביקוש המקומי עולה

מה קורה כאשר ההיצע המקומי עולה

מה קורה כאשר ההיצע המקומי עולה

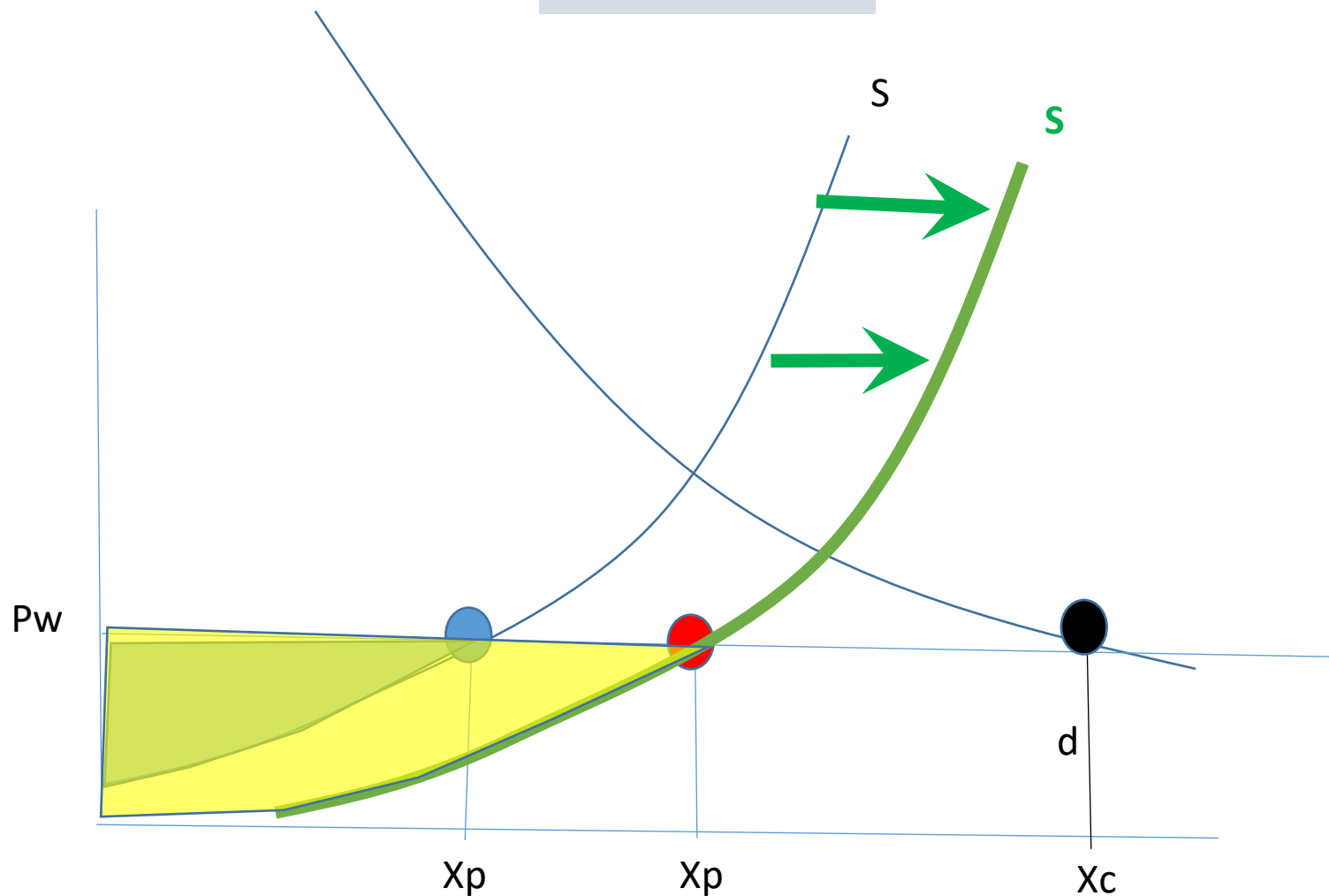

מה קורה לרווח היצרנים כאשר ההיצע המקומי עולה

מה קורה לרווח היצרנים כאשר ההיצע המקומי עולה

רווח היצרנים עולה

מחיר עולמי בשקלים

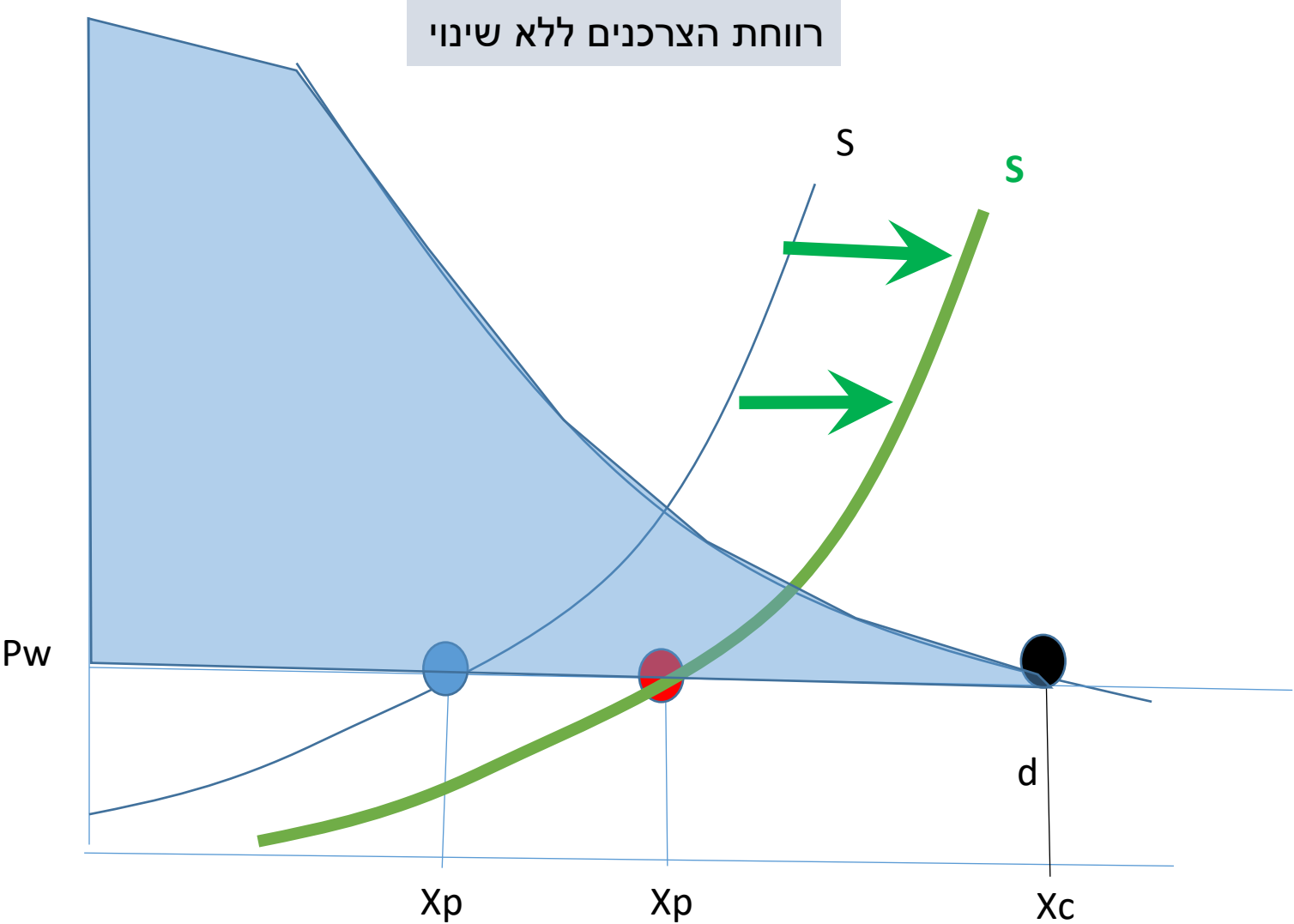

מה קורה לרווחת הצרכנים כאשר ההיצע המקומי עולה

מה קורה לרווחת הצרכנים כאשר ההיצע המקומי עולה

רווחת הצרכנים ללא שינוי

מחיר עולמי בשקלים

שינוי בשער החליפין הנומינלי

עד עכשיו כאשר דברנו על המחיר העולמי הצגנו אותו בשקלים.

אבל בחו"ל (חוץ לארץ) המחיר העולמי נקוב במטבע של מדינה אחרת (למשל דולרים)

מה קורה כאשר המחיר של המוצר בחו"ל במטבע חוץ (מט"ח) משתנה?

צריך להמיר ממט"ח (מטבע חוץ למטבע מקומי).

הגדרה: שער חליפין נומינלי (nominal exchange rate)

שער חליפין נומינלי הוא המחיר של מטבע חוץ במונחים של מטבע מקומי

למשל שער החליפין E הוא 3 שקלים לדולר. $E=3 \text{ ₪}/\$$

למשל שער החליפין E הוא 4 שקלים לדולר. $E=4 \text{ ₪}/\$$

הגדרה: פיחות (של השקל) / תיסוף (של השקל)

פיחות הוא מצב שבו שער החליפין הנומינלי E **עולה**,

(מטבע חוץ יותר **יקר** השקל נהיה יותר **זול**)

תיסוף הוא מצב שבו שער החליפין הנומינלי E **יורד**

(מטבע חוץ יותר **זול** השקל נהיה יותר **יקר**),

חידון הפיחות והתיסוף

הדולר התייקר מ 3 שקלים לדולר ל 4 שקלים לדולר מ $E=3$ ₪/\$ ל $E=4$ ₪/\$

האם זה פיחות או תיסוף ?

כי השקל נהיה יותר זול. השקל עבר פיחות

חידון הפיחות והתיסוף

הדולר הוזל מ 3 שקלים לדולר ל 2 שקלים לדולר מ $E=3$ ₪/\$ ל $E=2$ ₪/\$

האם זה פיחות א **תיסוף** ?

כי השקל נהיה יותר יקר. השקל עבר תיסוף

דוגמא מספרית לחישוב מחיר עולמי בשקלים

נוסחה: $P_w = P_\$ * E$

נניח שאין מכס ואין מיסי קניה

נניח שהמחיר העולמי במט"ח של מגבת הוא $P_\$ = 5\$$

ונניח שער החליפין הנומינלי הוא $E=3$ (3 ₪ לדולר)

מהו המחיר העולמי של מגבת בשקלים?

$P_w=15$ (15 שקלים)

דוגמא מספרית לחישוב מחיר עולמי בשקלים

נוסחה:

$$P_w = P_{\$} * E$$

מחיר עולמי בשקלים = מחיר עולמי בדולרים * שער חליפין
כלומר מחיר עולמי במט"ח

15 שקלים = 5\$ * 3 ₪/\$

מה קורה כאשר חל פיחות של השקל

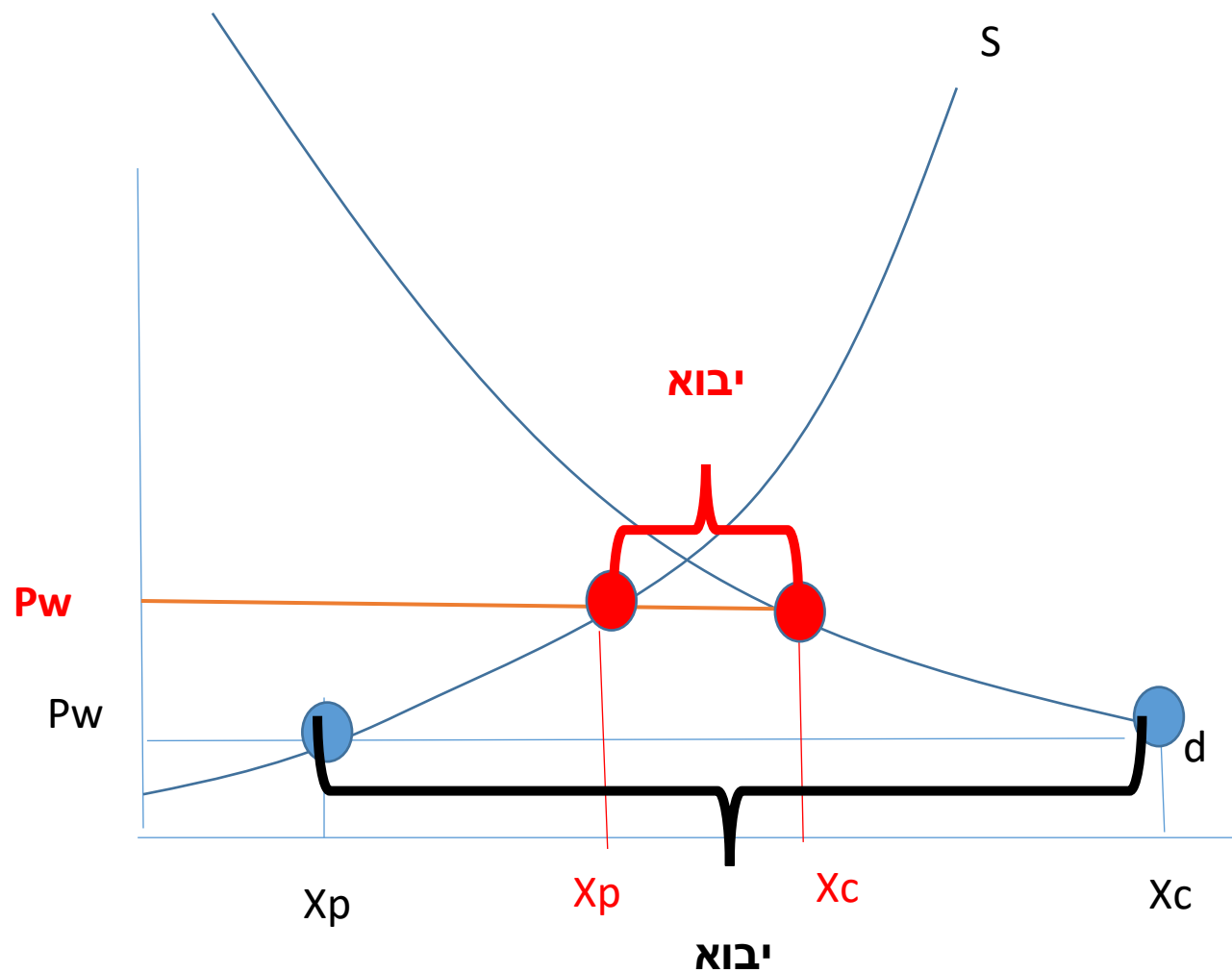
המחיר העולמי בשקלים עולה

הצריכה המקומית קטנה

היצור המקומי עולה

היבוא יורד

מחיר עולמי בשקלים

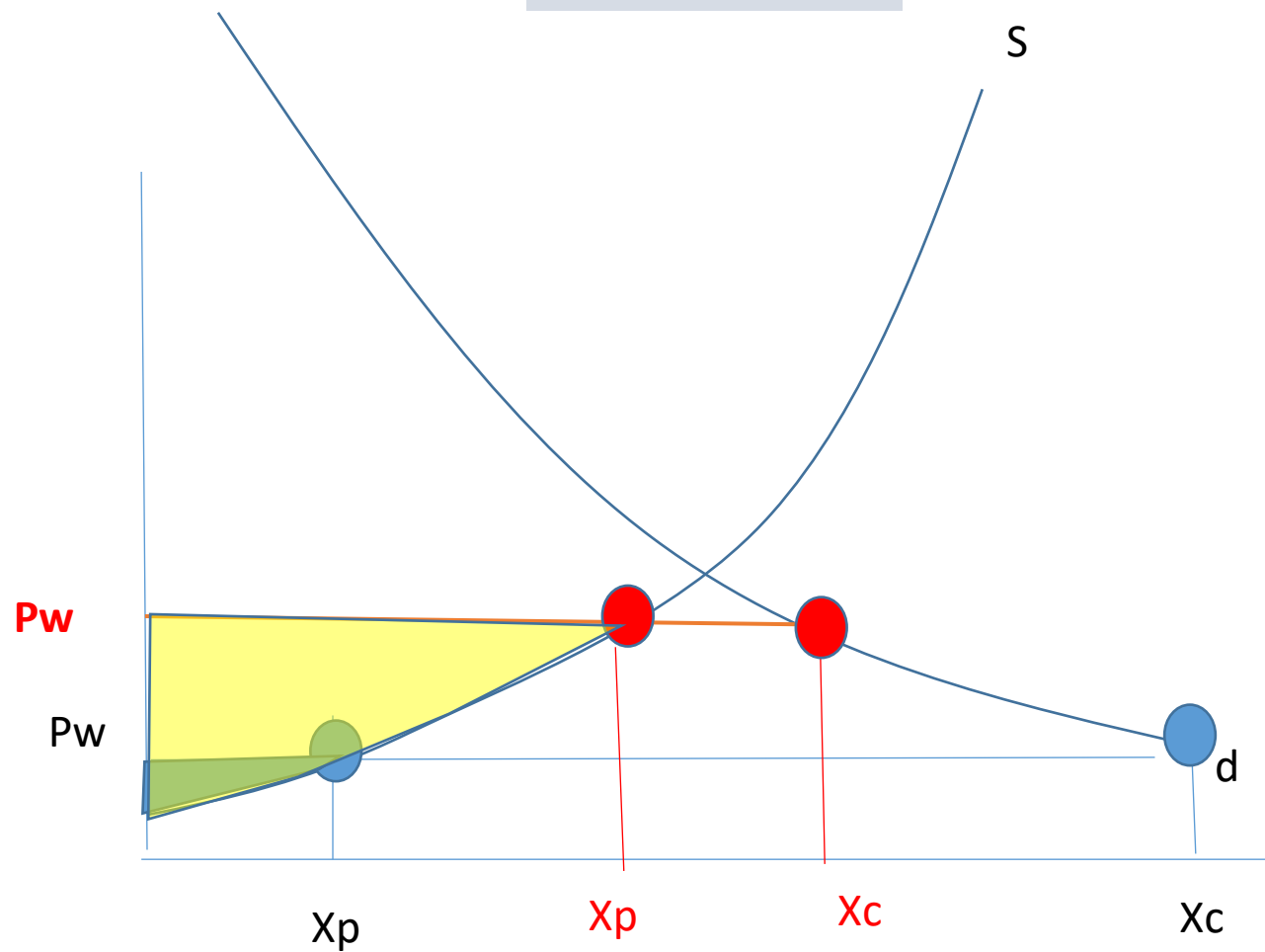

מה קורה לרווח היצרנים כאשר חל פיחות של השקל

מה קורה לרווח היצרנים כאשר חל פיחות של השקל

רווח היצרנים עולה

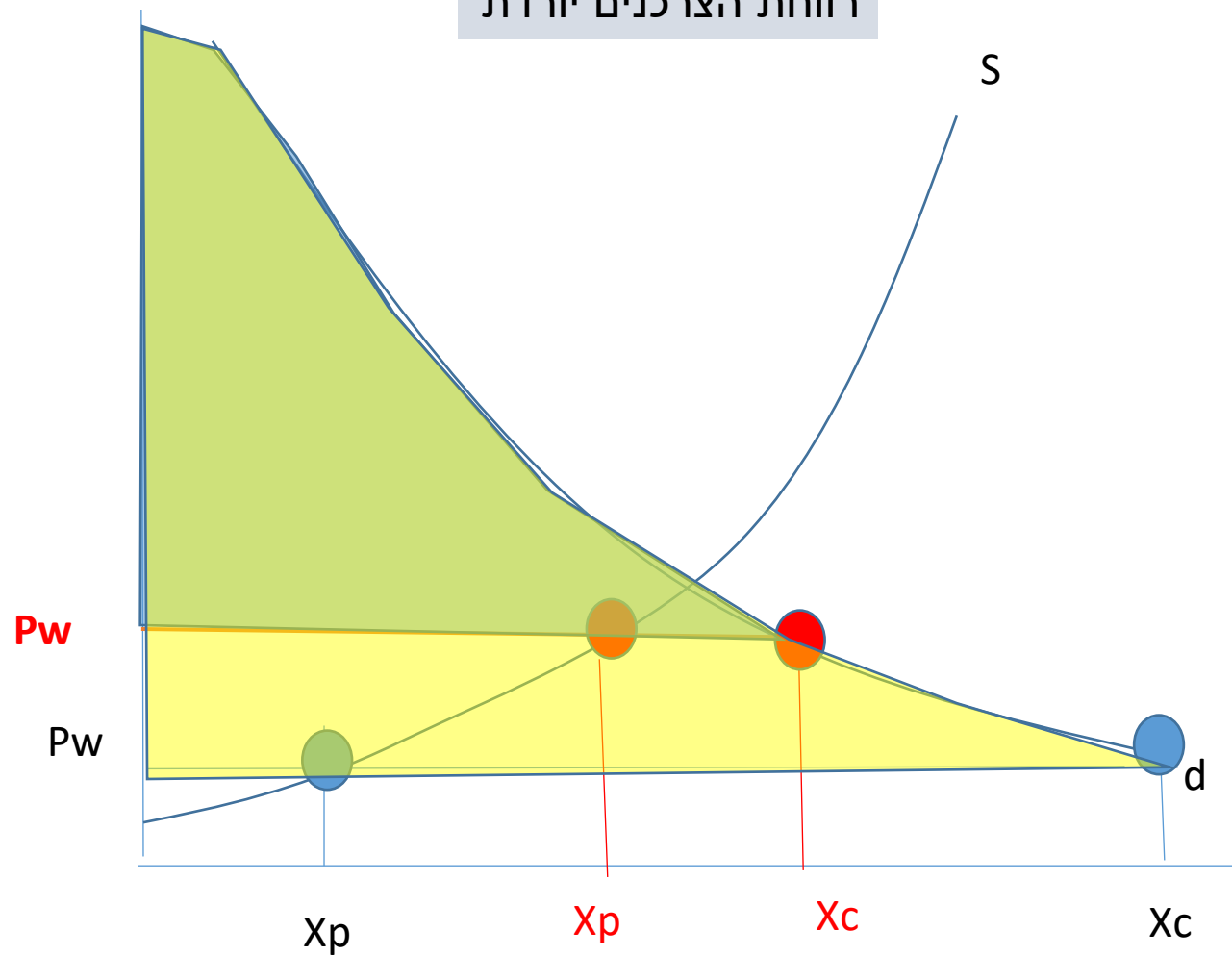
מחיר עולמי בשקלים

מה קורה לרווחת הצרכנים כאשר חל פיחות של השקל

מה קורה לרווחת הצרכנים כאשר חל פיחות של השקל

רווחת הצרכנים יורדת

מחיר עולמי בשקלים

תרגיל לכתה.

נחשב את המחיר העולמי בשקלים

$$P_W = 5\$ * 3 \text{ ₪}/\$$$

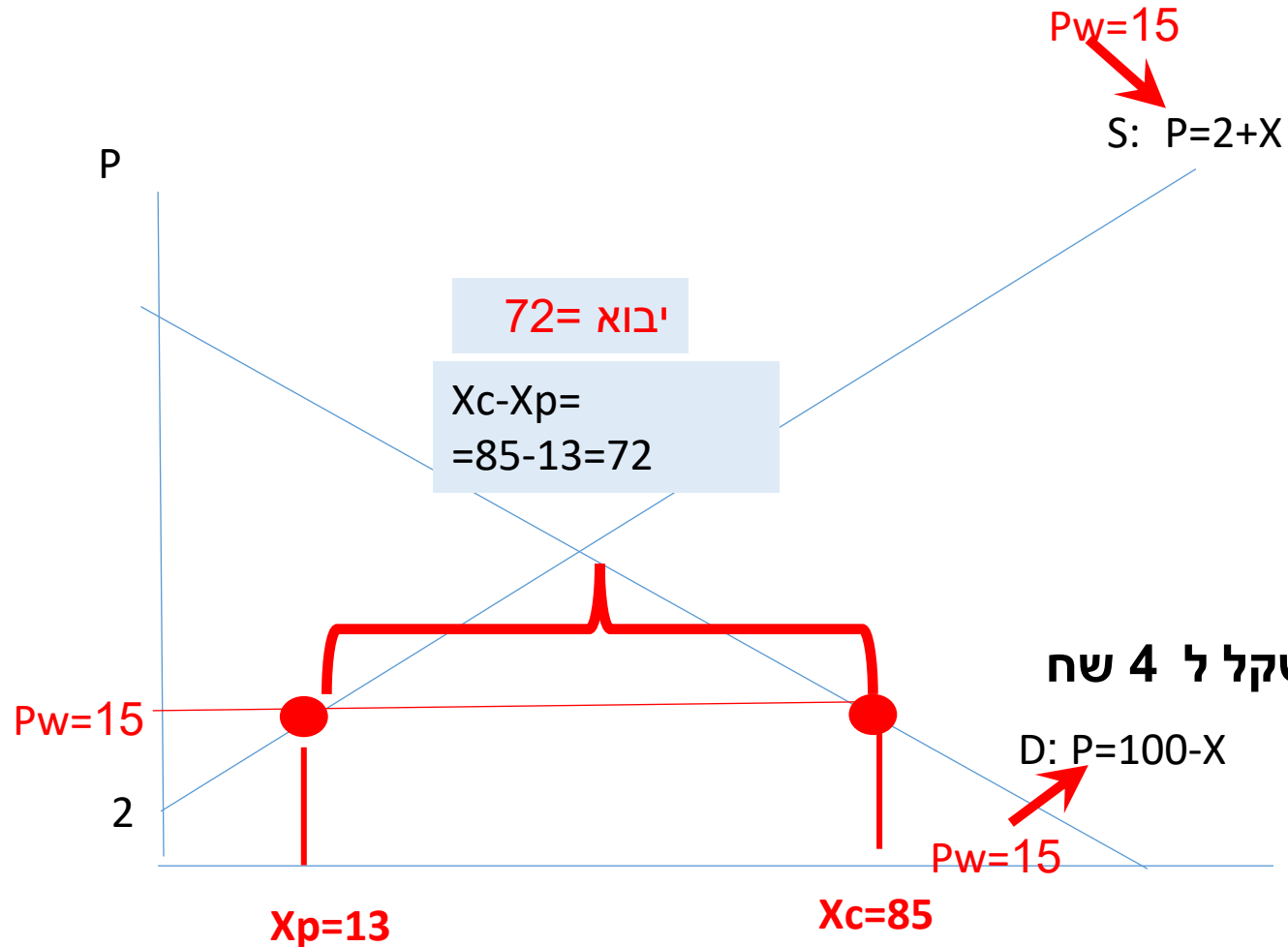
$$= 15 \text{ ₪}$$

$$P_\$ = 5\$$$

$$E = 3 \text{ ₪}/\$$$

חשבו:

- (1) יצור מקומי
- (2) צריכה מקומית
- (3) יבוא
- (4) מה יקרה לאחר פיחות של השקל ל 4 ש"ח לדולר

מה יקרה לאחר פיחות של השקל מ 3 ₪ לדולר ל 4 שח לדולר?

תרגיל לכתה.

נחשב את המחיר העולמי בשקלים לאחר פיחות

$$P_w = 5\$ * 4\text{ ₪}/\$$$

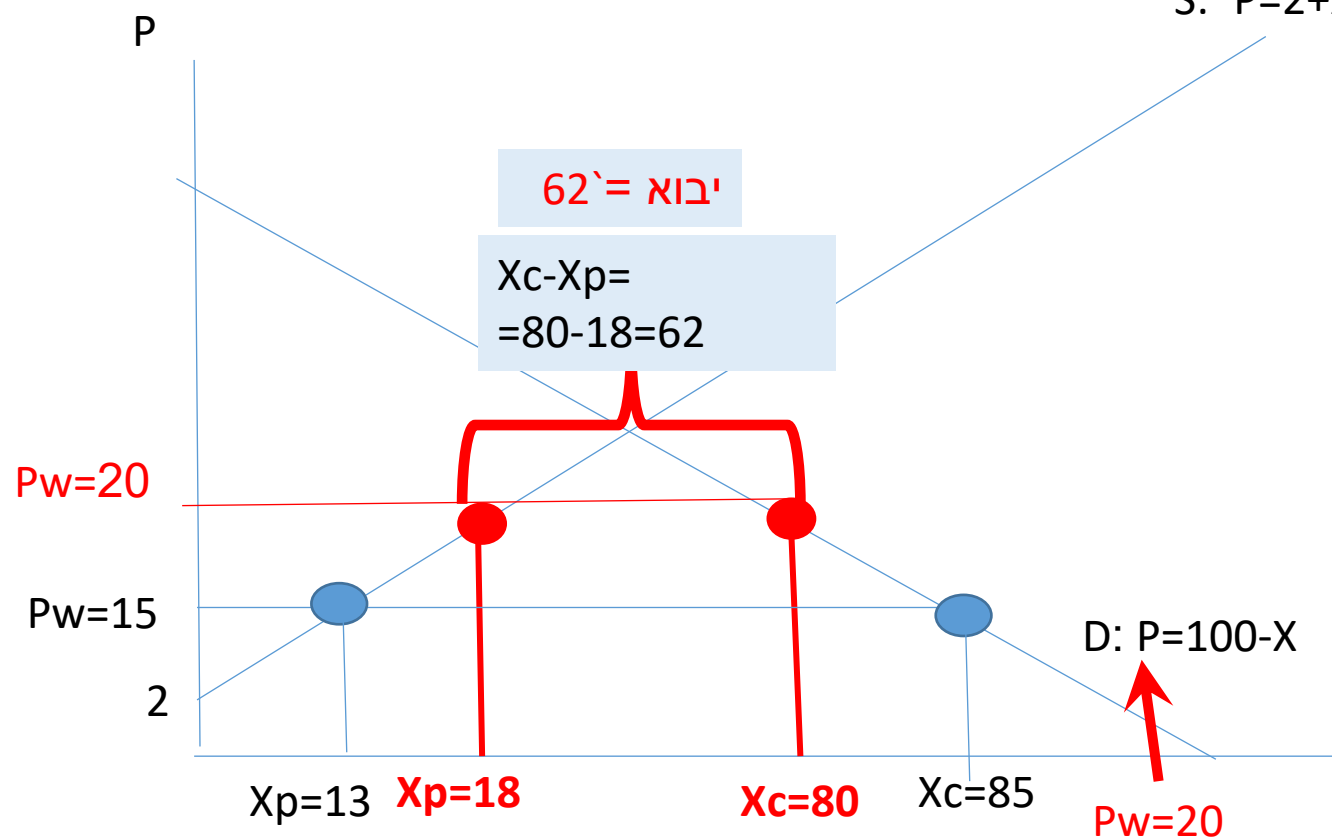
$$= 20\text{ ₪}$$

$$P_w = 20$$

$$S: P = 2 + X$$

$$P_\$ = 5\$$$

$$E = 3\text{ ₪}/\$$$

הטלת מס מכס על יבוא

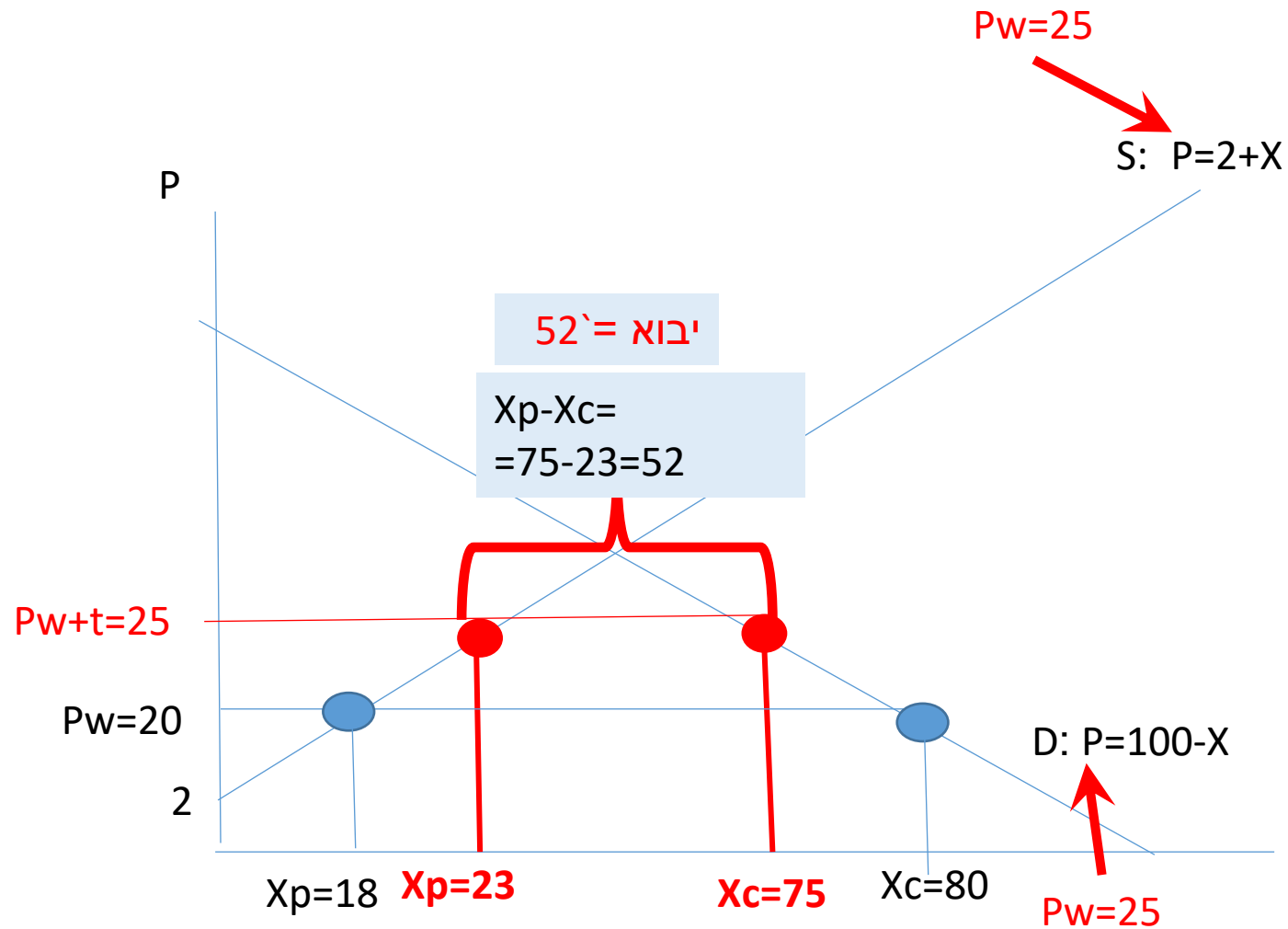
מכס הוא מס שמפלה בין הצרכן העולמי ובין הצרכן המקומי.

המחיר לצרכן מקומי גבוה מהמחיר לצרכן עולמי.

מכס הוא מס שמפלה בין היצרן המקומי ובין היצרן העולמי.

המחיר ליצרן עולמי נמוך מהמחיר ליצרן מקומי.

מכס על יבוא.

נניח שבמצב המוצא המחיר העולמי
בשקלים הוא $P_w=20$

כעת הממשלה מטילה מס מכס
על יבוא בגודל $t=5$

צרכן מקומי = 25

יצרן מקומי = 25

$P_w=20$

מכס על יבוא.

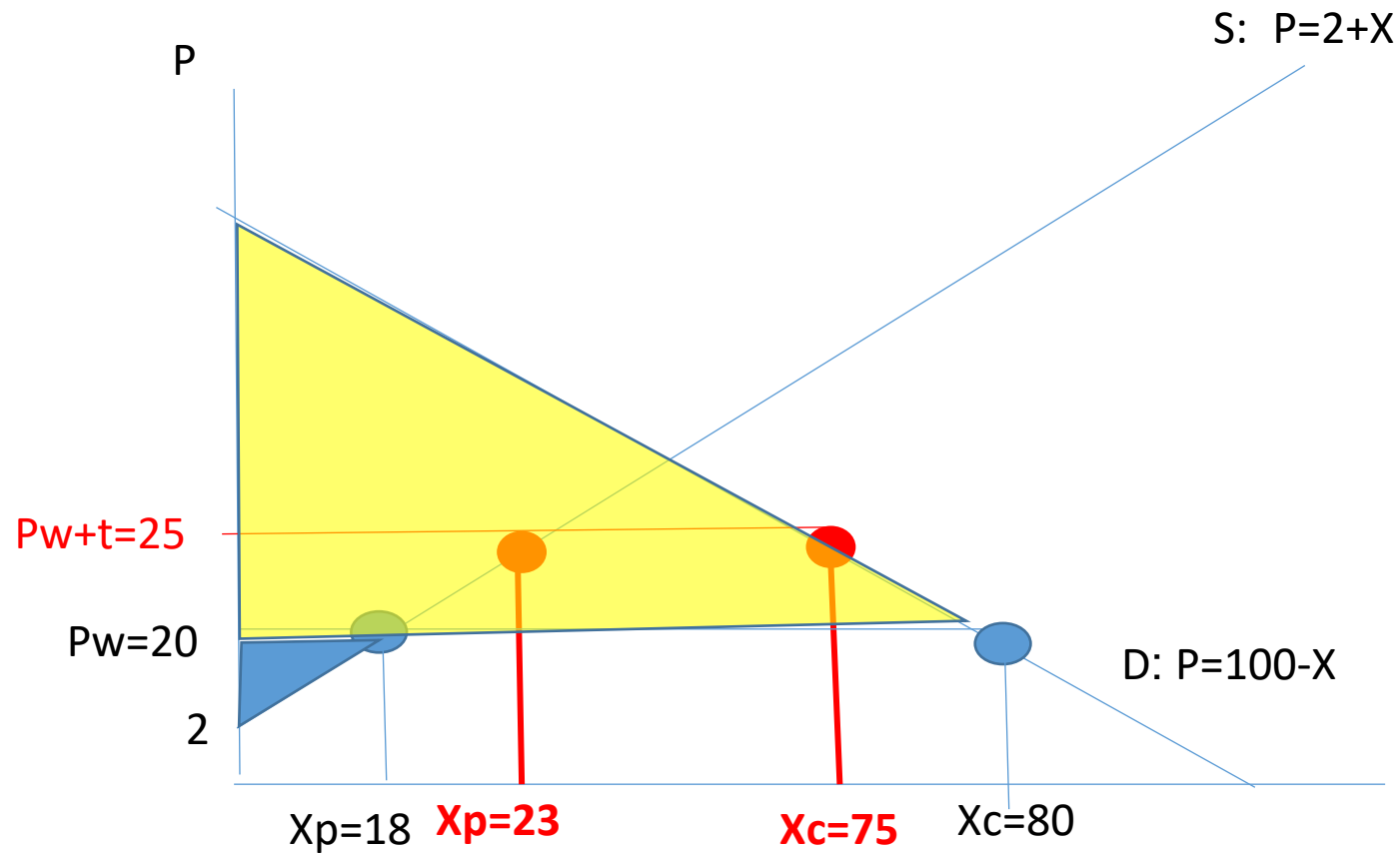
נניח שבמצב המוצא המחיר העולמי
בשקלים הוא $P_w=20$

כעת הממשלה מטילה מס מכס
על יבוא בגודל $t=5$

צרכן מקומי = 25

יצרן מקומי = 25

$P_w=20$

מכס על יבוא.

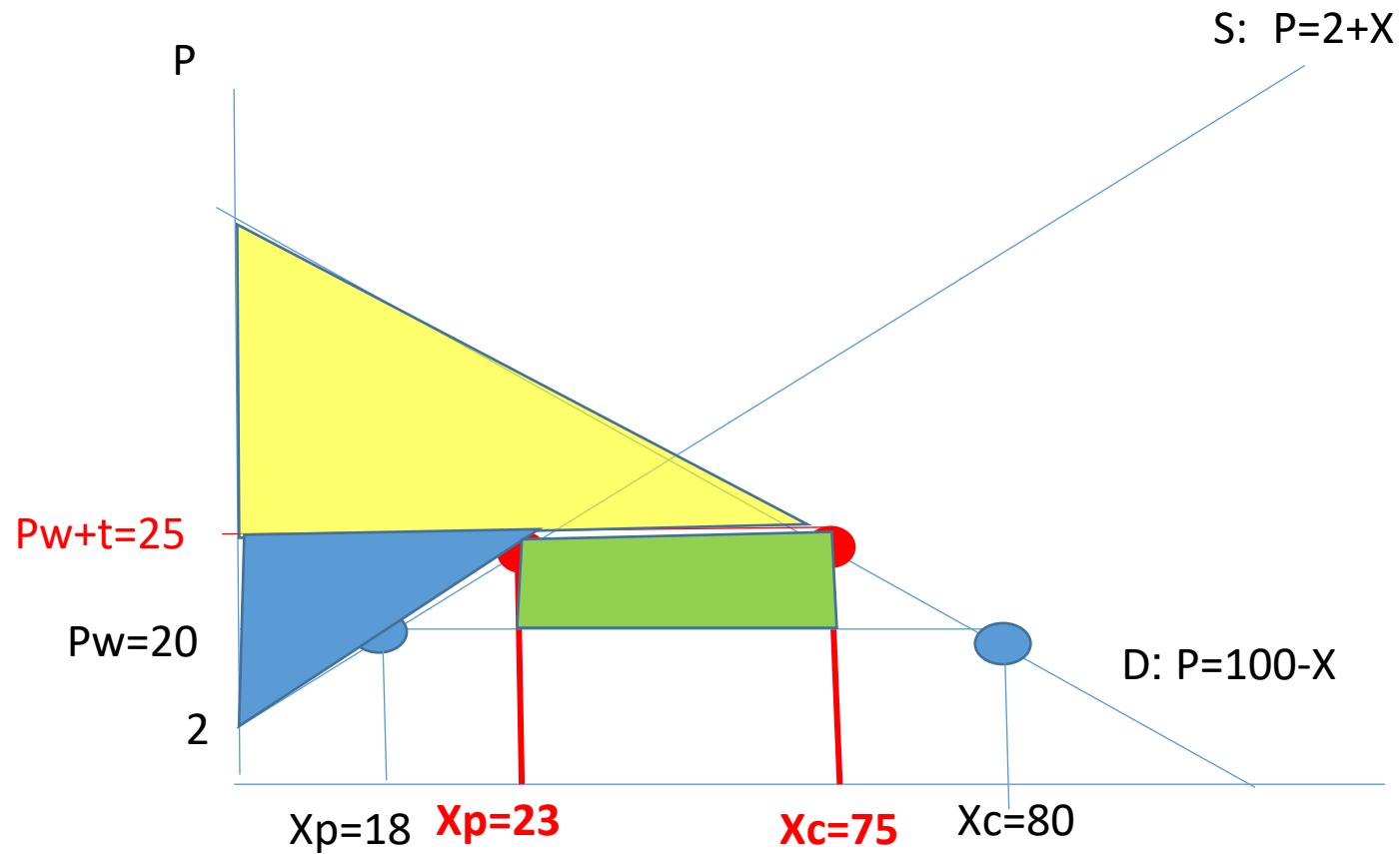
נניח שבמצב המוצא המחיר העולמי
בשקלים הוא $P_w=20$

כעת הממשלה מטילה מס מכס
על יבוא בגודל $t=5$

צרכן מקומי = 25

יצרן מקומי = 25

$P_w=20$

מכס על יבוא.

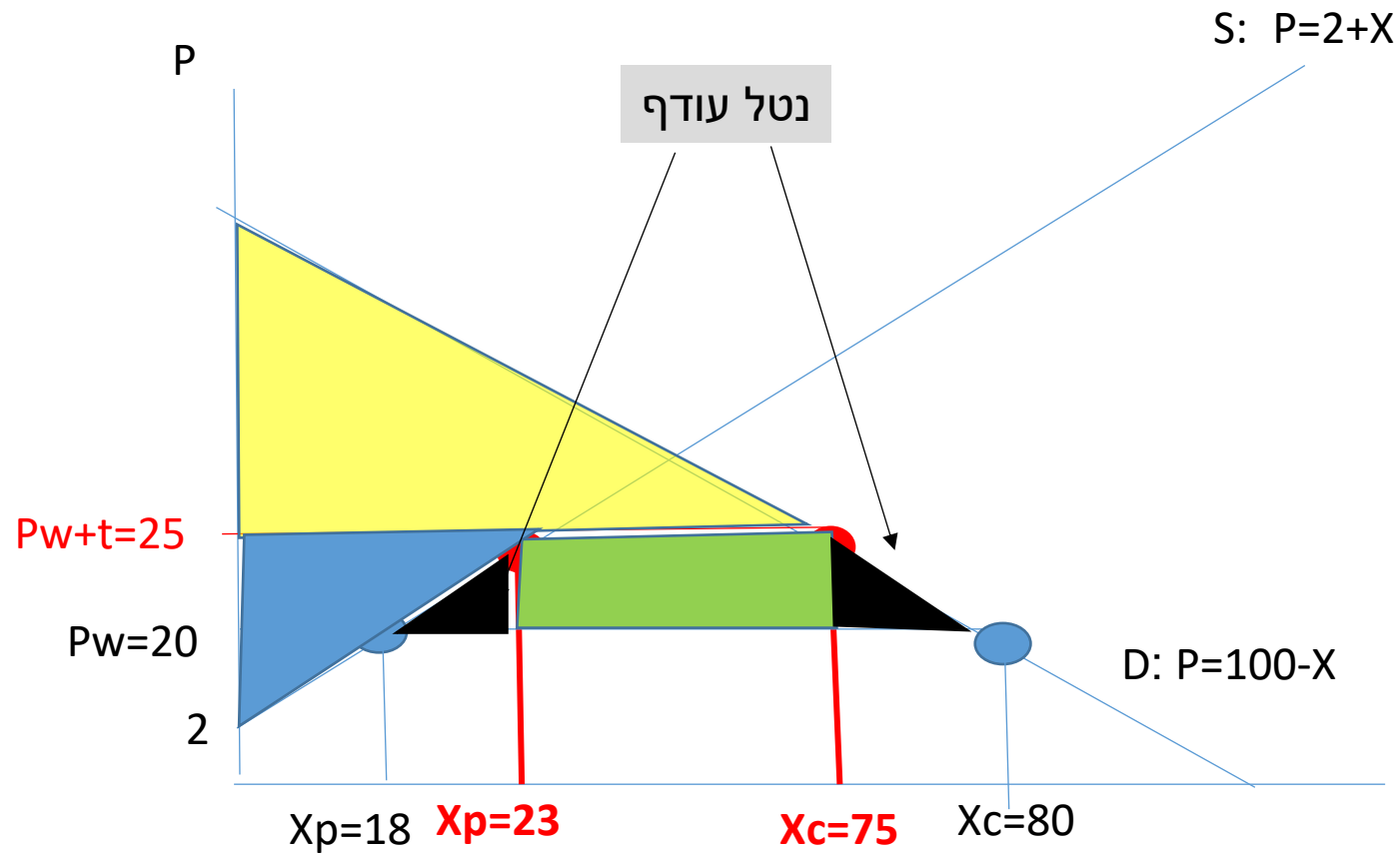
נניח שבמצב המוצא המחיר העולמי
בשקלים הוא $P_w=20$

כעת הממשלה מטילה מס מכס
על יבוא בגודל $t=5$

צרכן מקומי = 25

יצרן מקומי = 25

$P_w=20$

פתיחת הענף ליצוא

מה קורה כאשר פותחים ענף סגור ליצוא?

כעת הענף נפתח למסחר בינלאומי

במצב המוצא הענף סגור

בניח שהמחיר העולמי P_w גבוה מ P^*

היצרנים לא יהיו מוכנים לקבל מחיר נמוך מ P_w
והצרכנים לא יכולים לשלם מחיר נמוך מ P_w

מחיר שיווי משקל הוא P^*

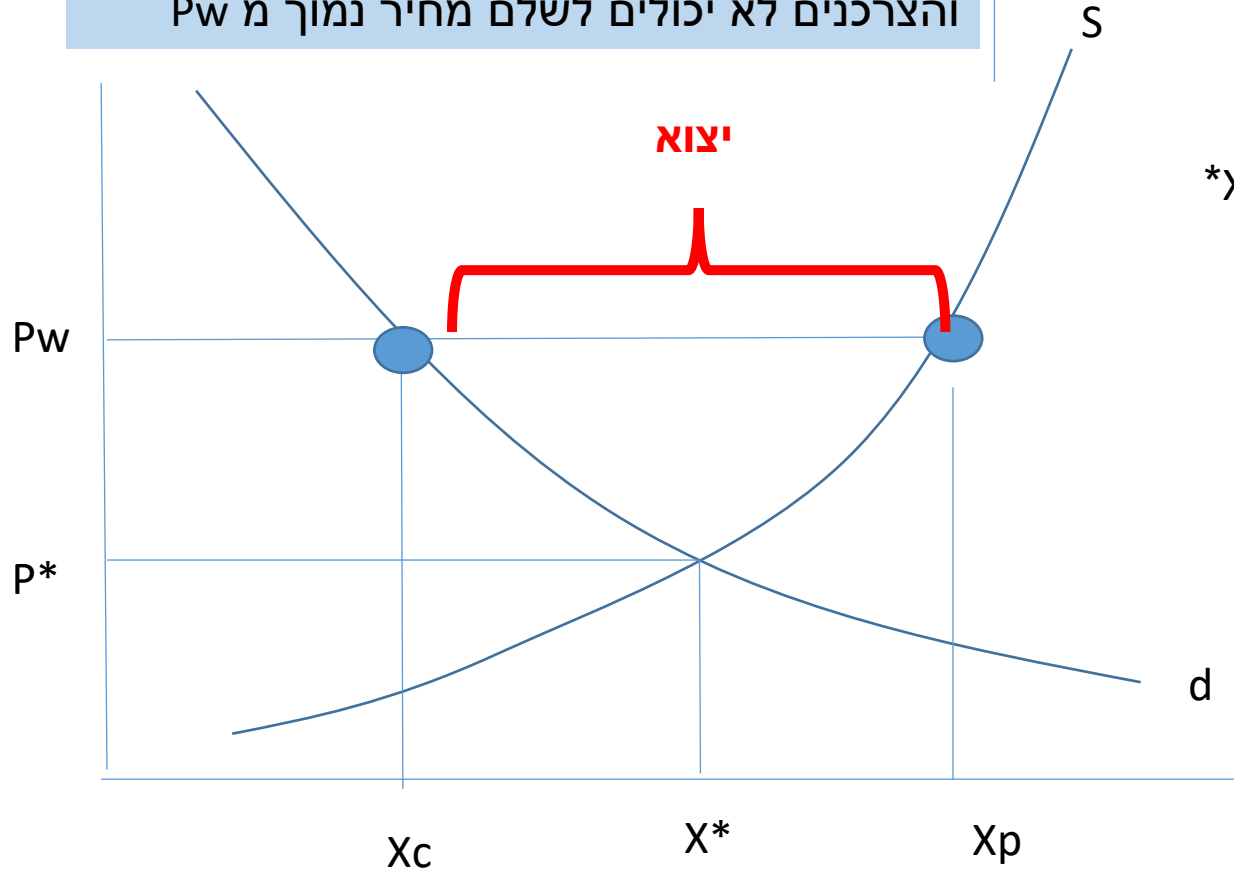
וכמות מיוצרת ונמכרת בשווי משקל היא X^*

צריכה מקומית יורדת מ X^* ל X_c

היצור המקומי עולה מ X^* ל X_p

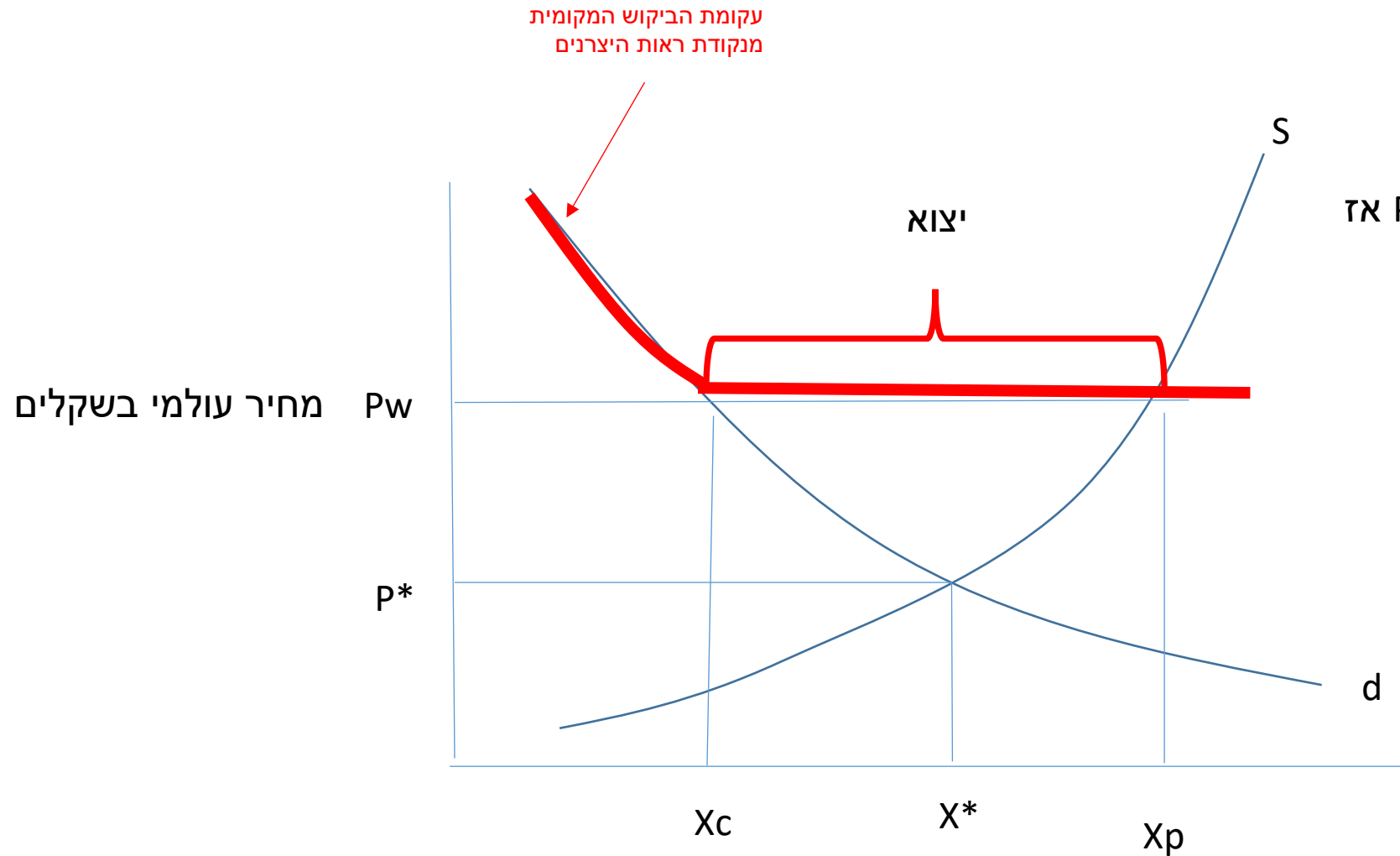
יצוא הוא $X_p - X_c$

מחיר עולמי בשקלים

פתיחת ענף סגור ליצוא

תוצאות

אם מחיר עולמי P_w בשקלים גדול מ P^* אז

המחיר עלה ל P_w

צריכה מקומית יורדת מ X^* ל X_c

יצור מקומי גדל מ X^* ל X_p

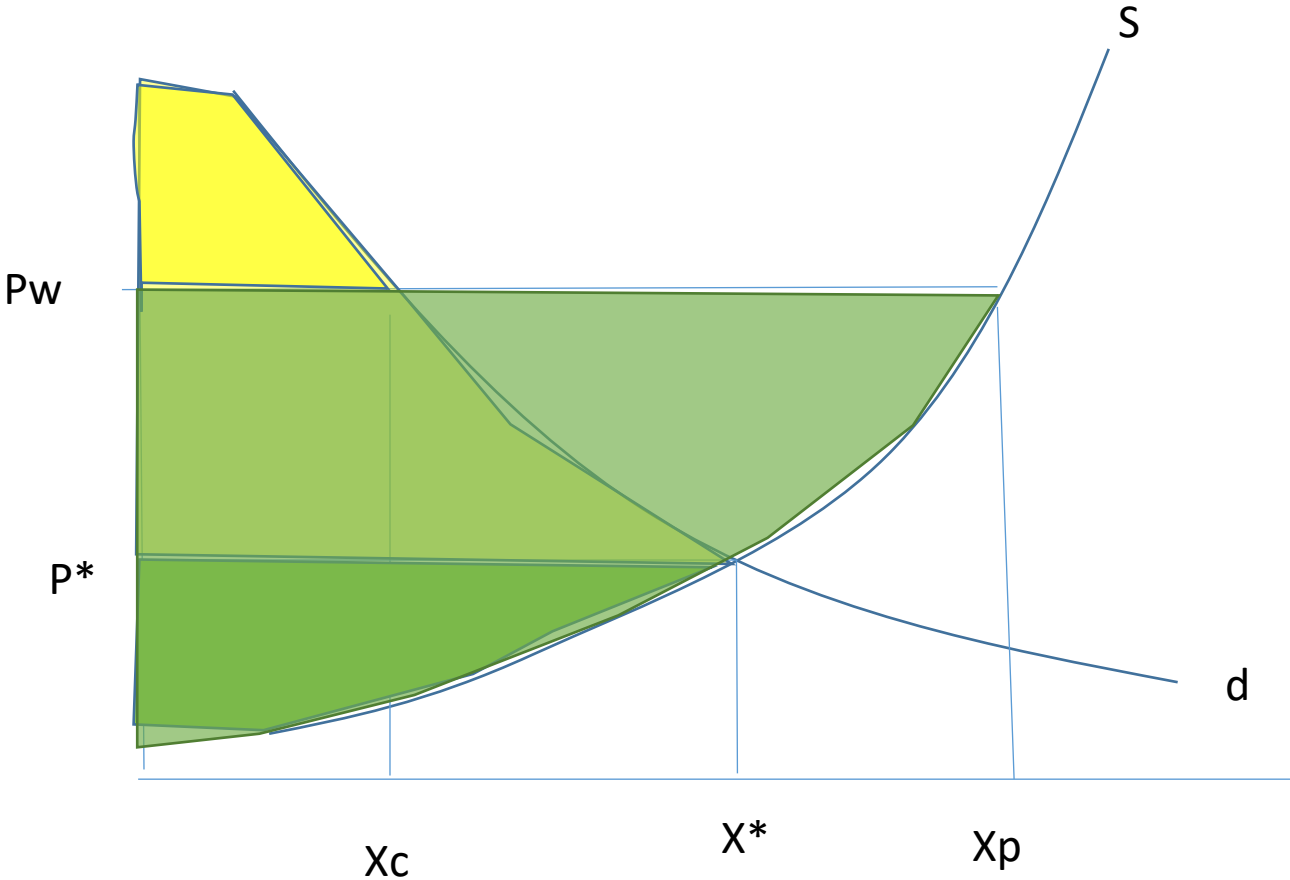
יצוא הוא $X_p - X_c$

פתיחת ענף סגור ליצוא

מה קורה לרווחה כלכלית?

- עודף הצרכן יורד
- עודף היצרן עולה
- ורווחה כלכלית גדלה

מחיר עולמי בשקלים

נניח שהענף **כבר** פתוח ליצוא

נעשה ניתוח של סטטיקה השוואתית

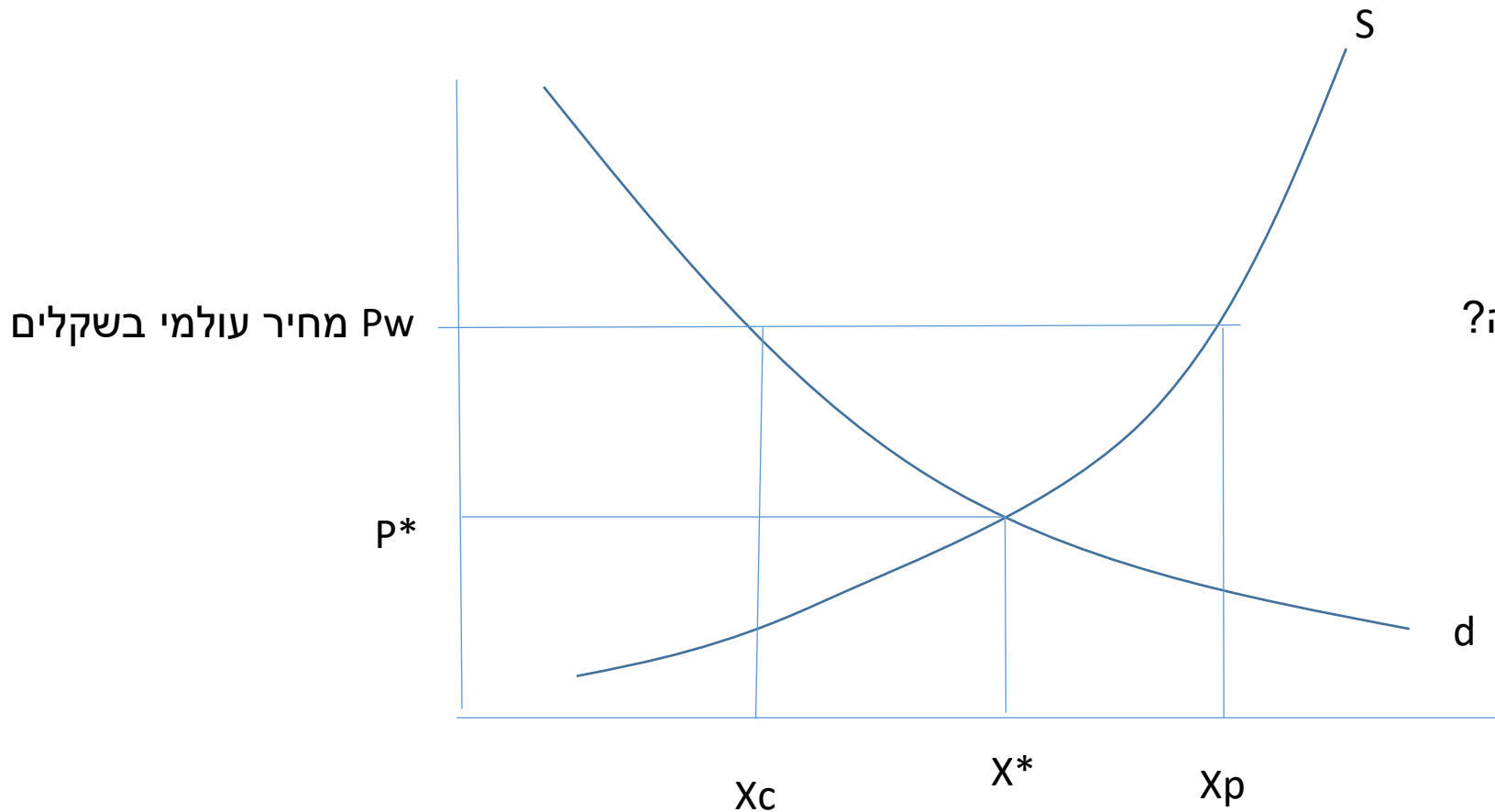
מה קורה כאשר המחיר העולמי בשקלים עולה

מה קורה כאשר הביקוש המקומי למוצר גדל?

מה קורה כאשר ההיצע של היצרנים המקומיים עולה?

מה קורה כאשר חל שינוי בשער החליפין?

נניח שהענף **כבר** פתוח ליצוא

(1) המחיר העולמי בשקלים עולה?

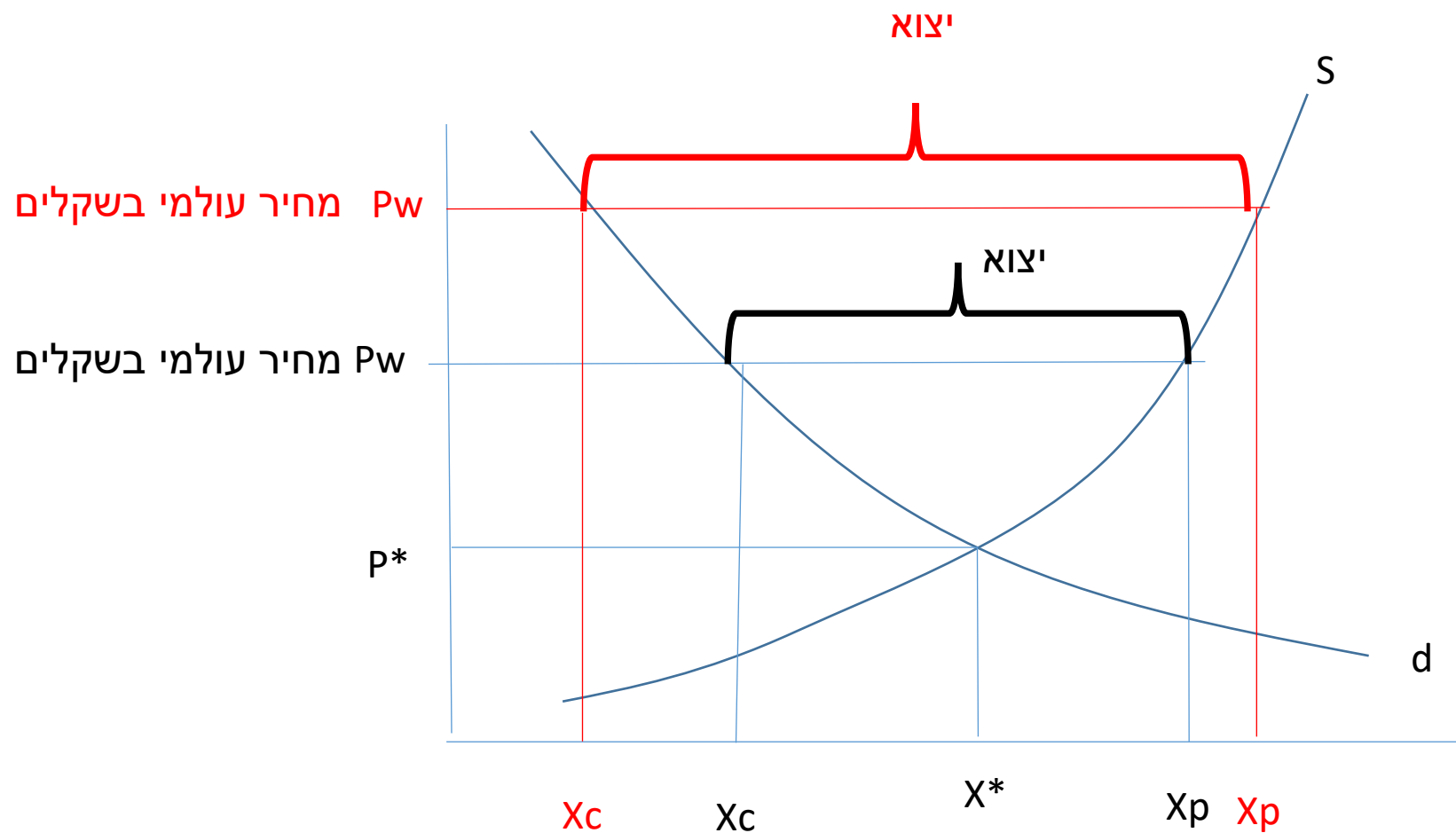
(2) הביקוש המקומי למוצר גדל?

(3) ההיצע של היצרנים המקומיים עולה?

(4) חל שינוי בשער החליפין?

מה קורה כאשר המחיר העולמי במטבע מקומי (בשקלים) עולה

מה קורה כאשר המחיר העולמי בשקלים עולה

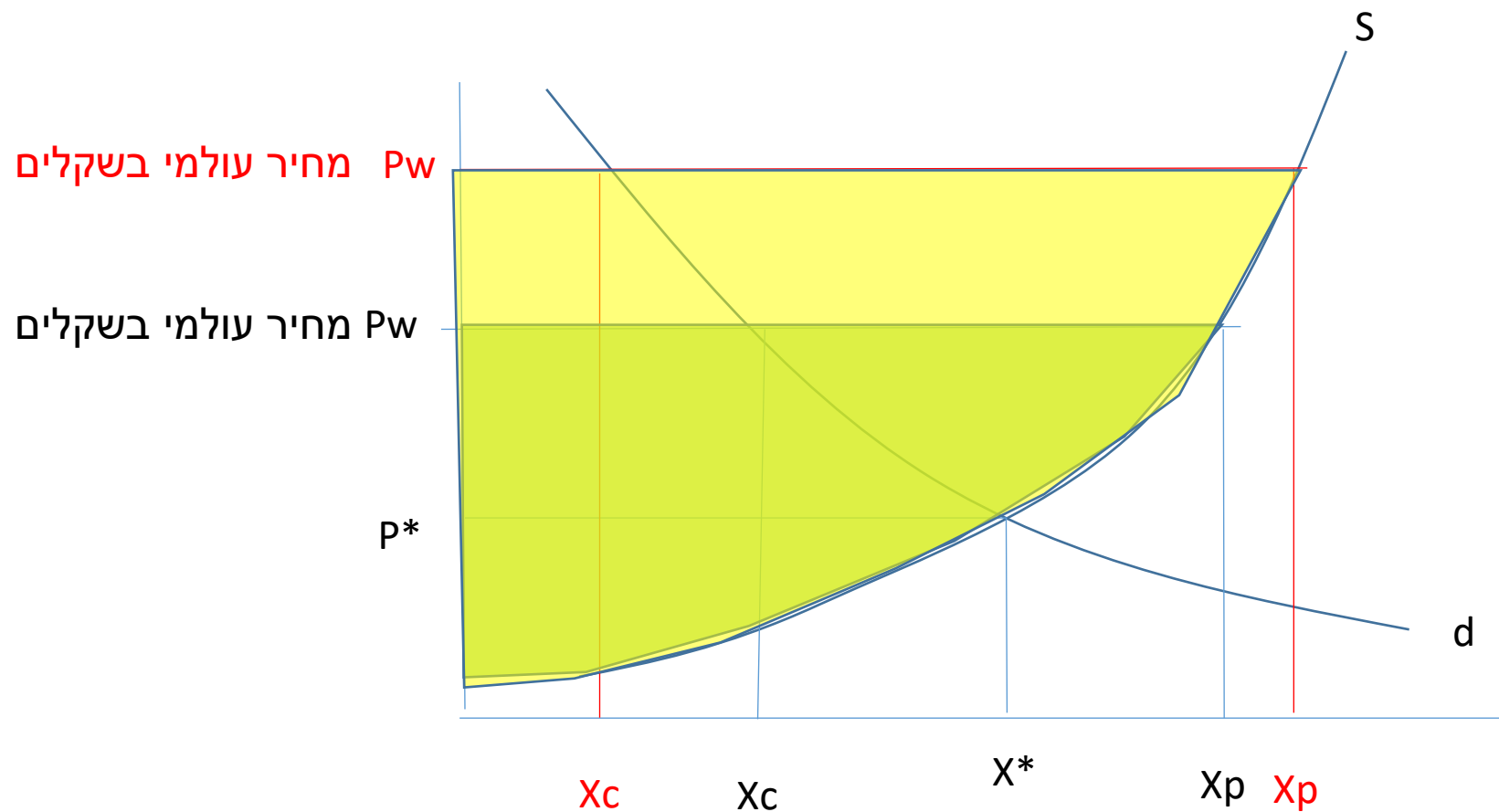
צריכה מקומית קטנה

יצור מקומי עולה

יצוא עולה

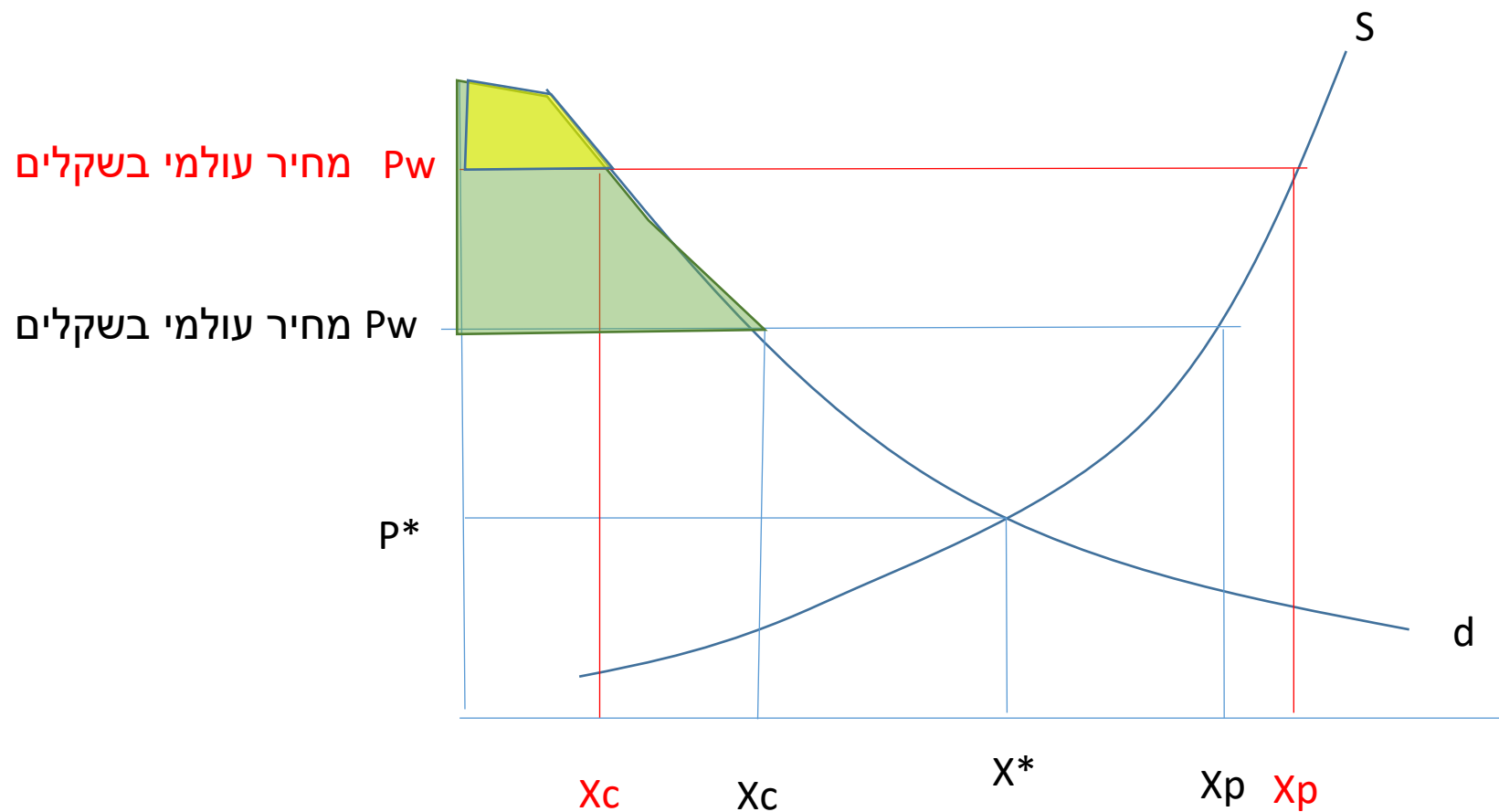
מה קורה לרווח היצרנים כאשר המחיר העולמי בשקלים עולה

רווח היצרנים עולה

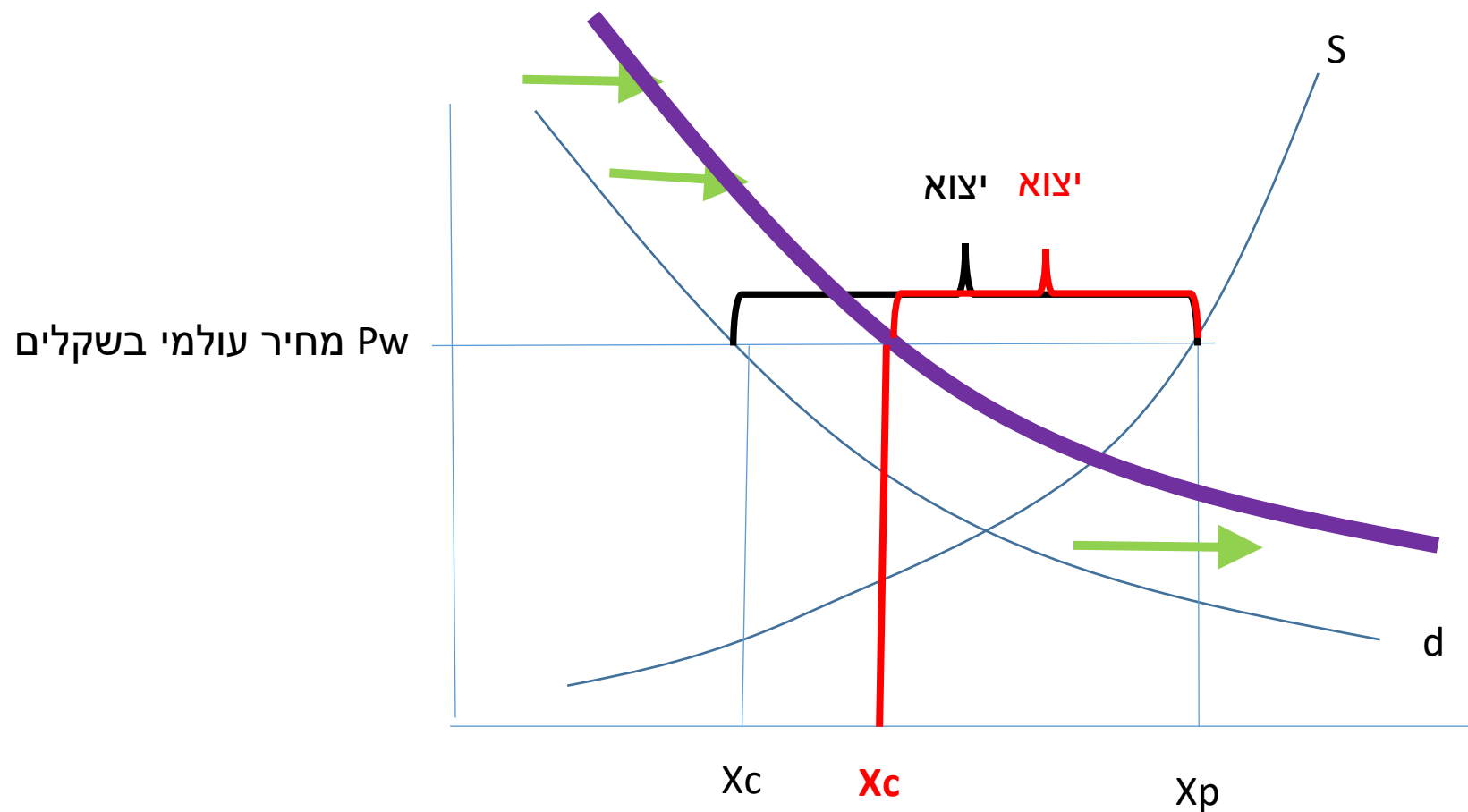
מה קורה לרווחת הצרכנים כאשר המחיר העולמי בשקלים עולה

רווחת הצרכנים יורדת

מה קורה כאשר הביקוש של הצרכנים המקומיים עולה

מה קורה כאשר הביקוש המקומי למוצר גדל

המחיר לא משתנה
(המחיר המקומי שווה למחיר העולמי)

צריכה מקומית עולה

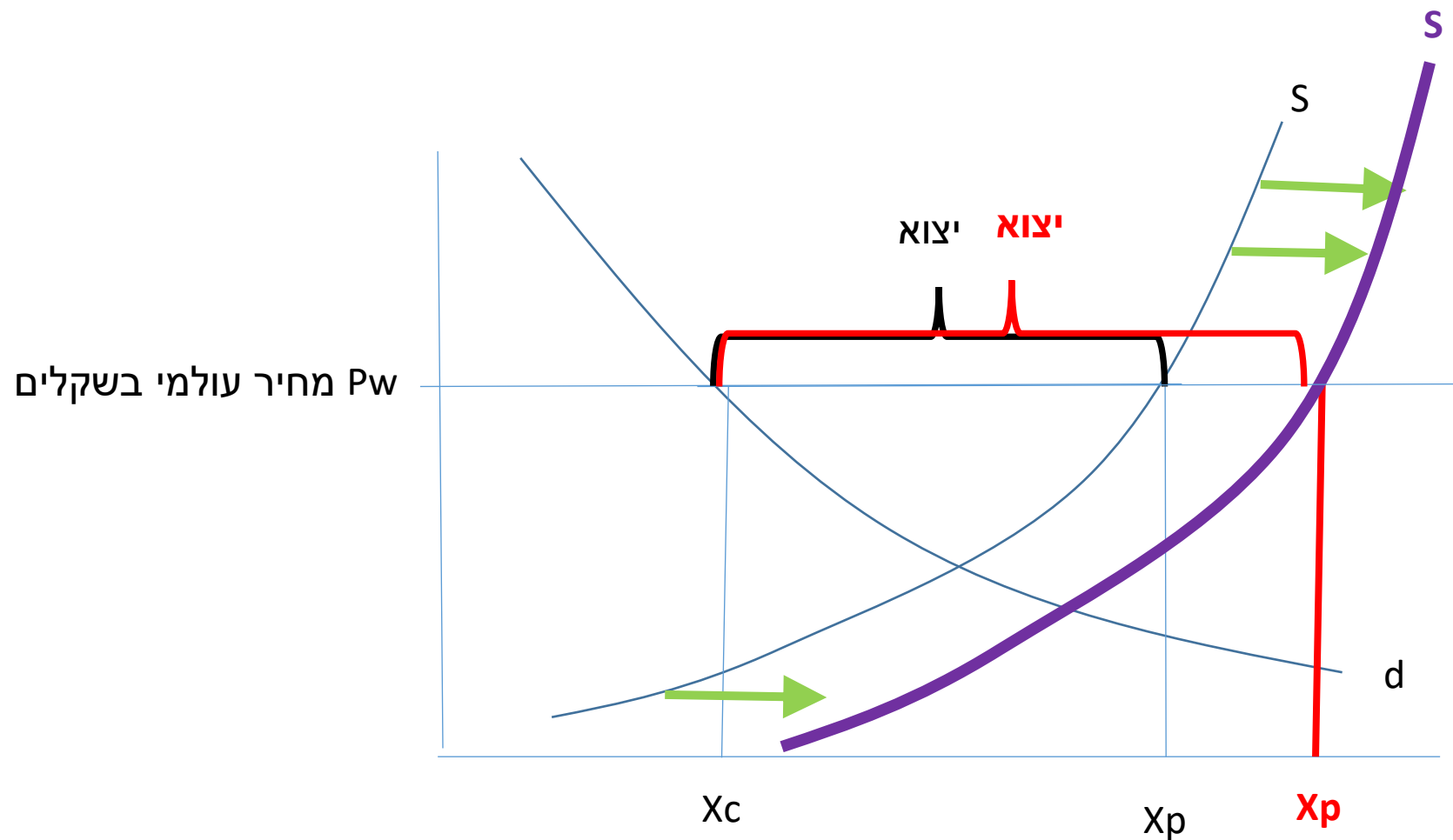
יצור מקומי ללא שינוי

יצוא קטן

פדיון היצרנים והרווח שלהם ללא שינוי

מה קורה כאשר היצע היצרנים המקומיים עולה

מה קורה כאשר ההיצע של היצרנים המקומיים עולה

המחיר לא משתנה
(המחיר המקומי שווה למחיר העולמי)

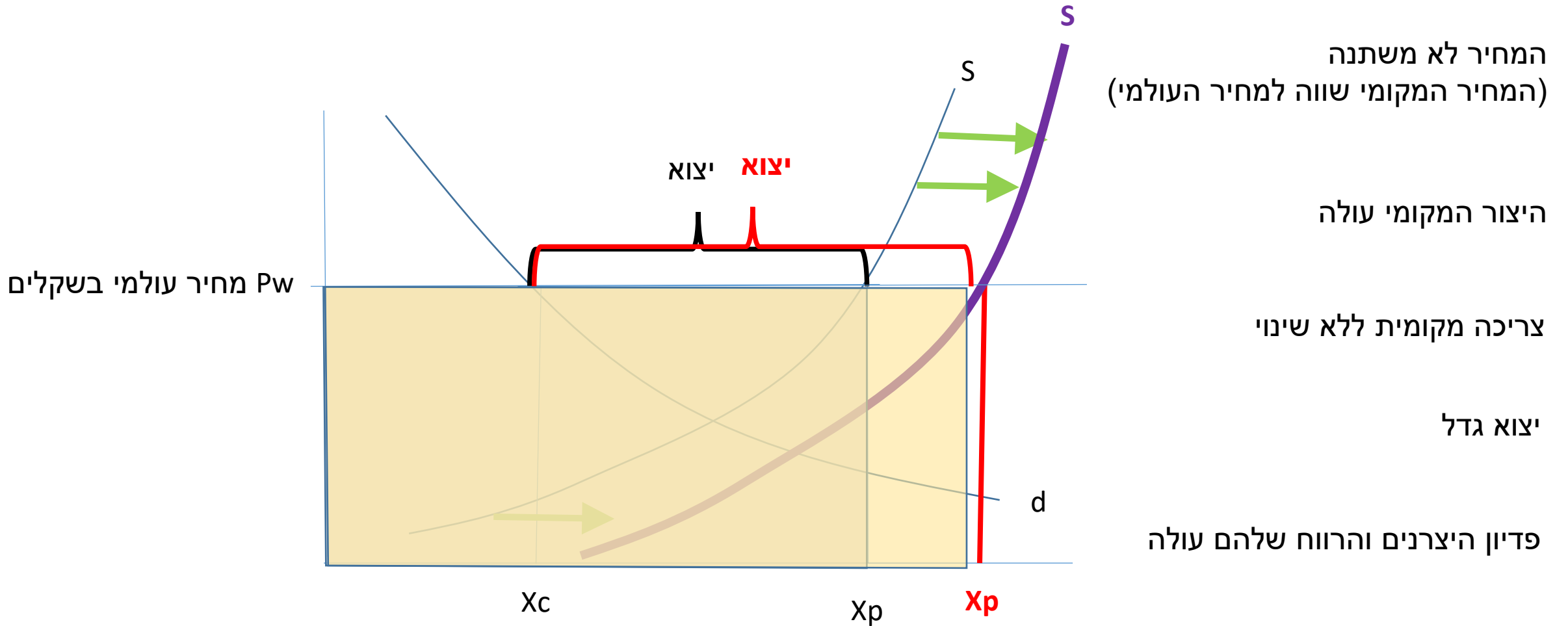
היצור המקומי עולה

צריכה מקומית ללא שינוי

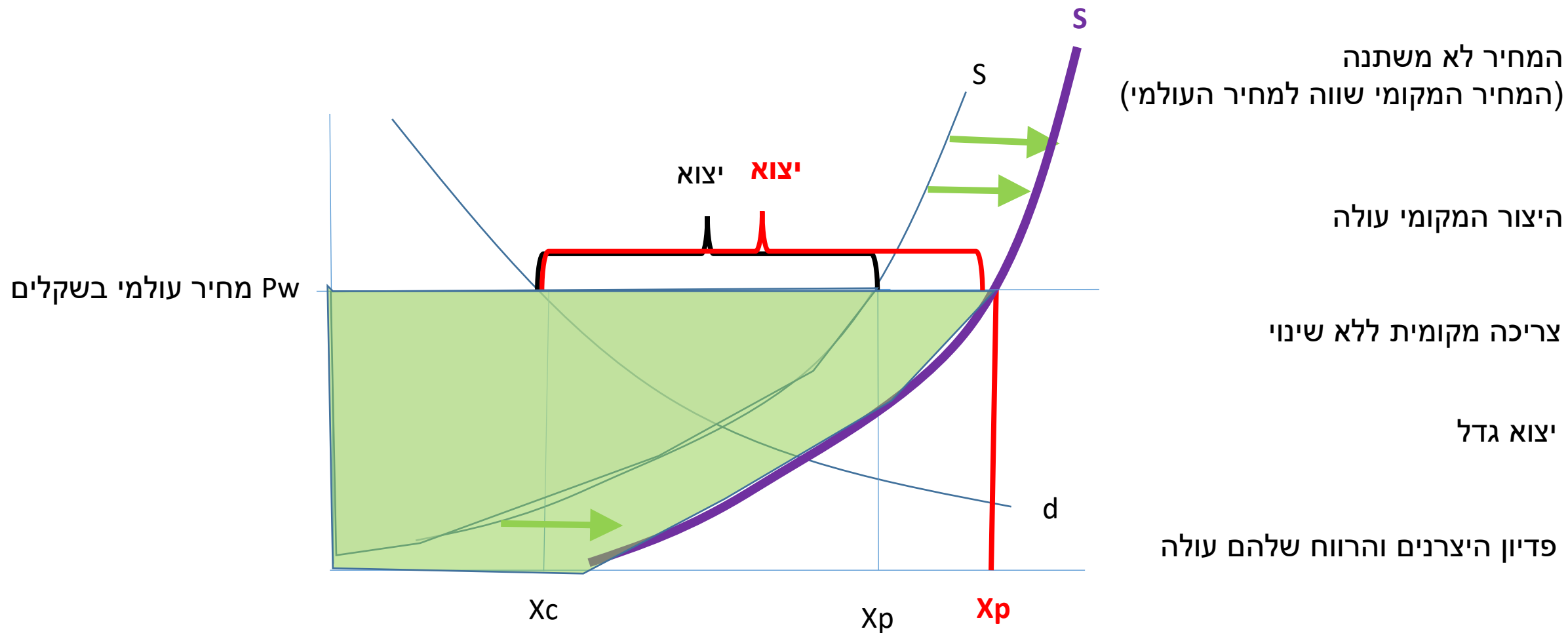
יצוא גדל

פדיון היצרנים והרווח שלהם עולה

מה קורה כאשר ההיצע של היצרנים המקומיים עולה

מה קורה כאשר ההיצע של היצרנים המקומיים עולה

מה קורה כאשר שער החליפין משתנה (למשל פיחות)

נוסחה:

$$P_w = P_{\$} * E$$

מחיר עולמי בשקלים = מחיר עולמי בדולרים * שער חליפין
כלומר מחיר עולמי במט"ח

60 שקלים = 20\$ * 3 ₪/\$

$$P_w = P_{\$} * E$$

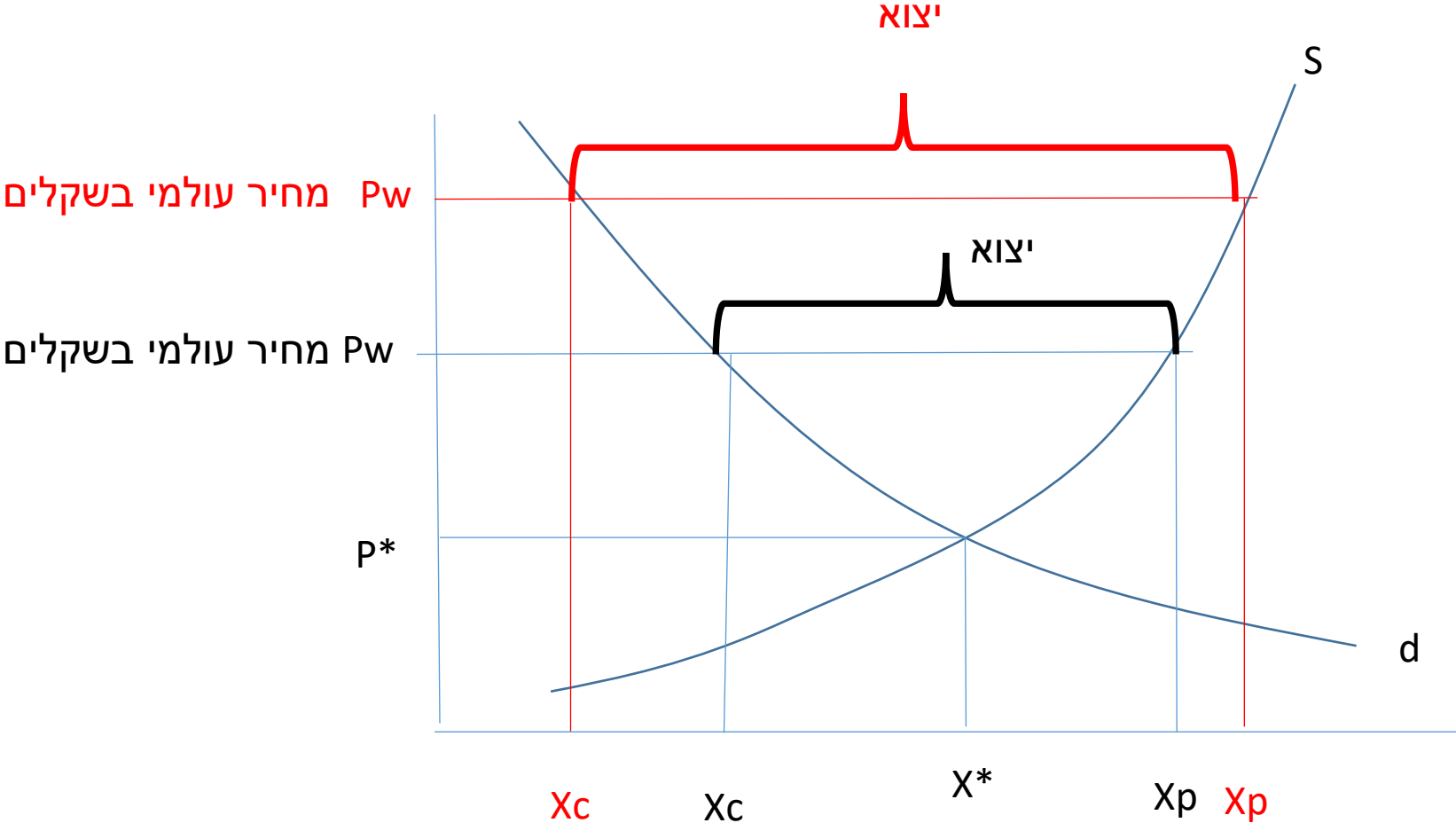
מחיר עולמי בשקלים = מחיר עולמי בדולרים * שער חליפין
 כלומר מחיר עולמי במט"ח

$$60 \text{ שקלים} = 20\$ * 3 \text{ ₪/\$}$$

מה קורה אם שער החליפין E עולה מ 3 ש"ח לדולר ל 4 ₪ לדולר?

$$80 \text{ שקלים} = 20\$ * 4 \text{ ₪/\$}$$

מה קורה כאשר שער החליפין משתנה (למשל פיחות)

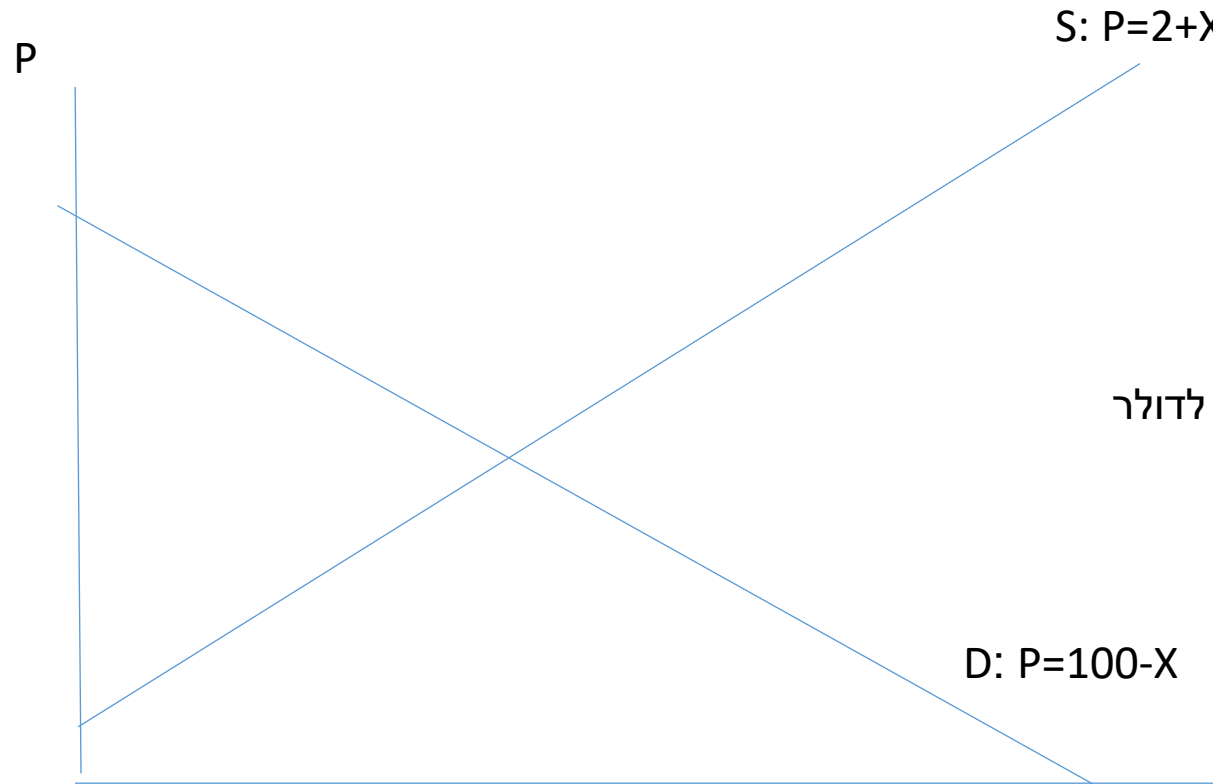

צריכה מקומית קטנה

יצור מקומי עולה

יצוא עולה

תרגיל לכתה.

$$P\$ = 20\$$$

$$E = 3 \text{ (3 ש"ח לדולר)}$$

חשבו:

- (1) יצור מקומי
- (2) צריכה מקומית
- (3) יצוא
- (4) מה יקרה לאחר פיחות של השקל ל 4 ש"ח לדולר
- (5) מה יקרה אם יתווספו עלויות הובלה?

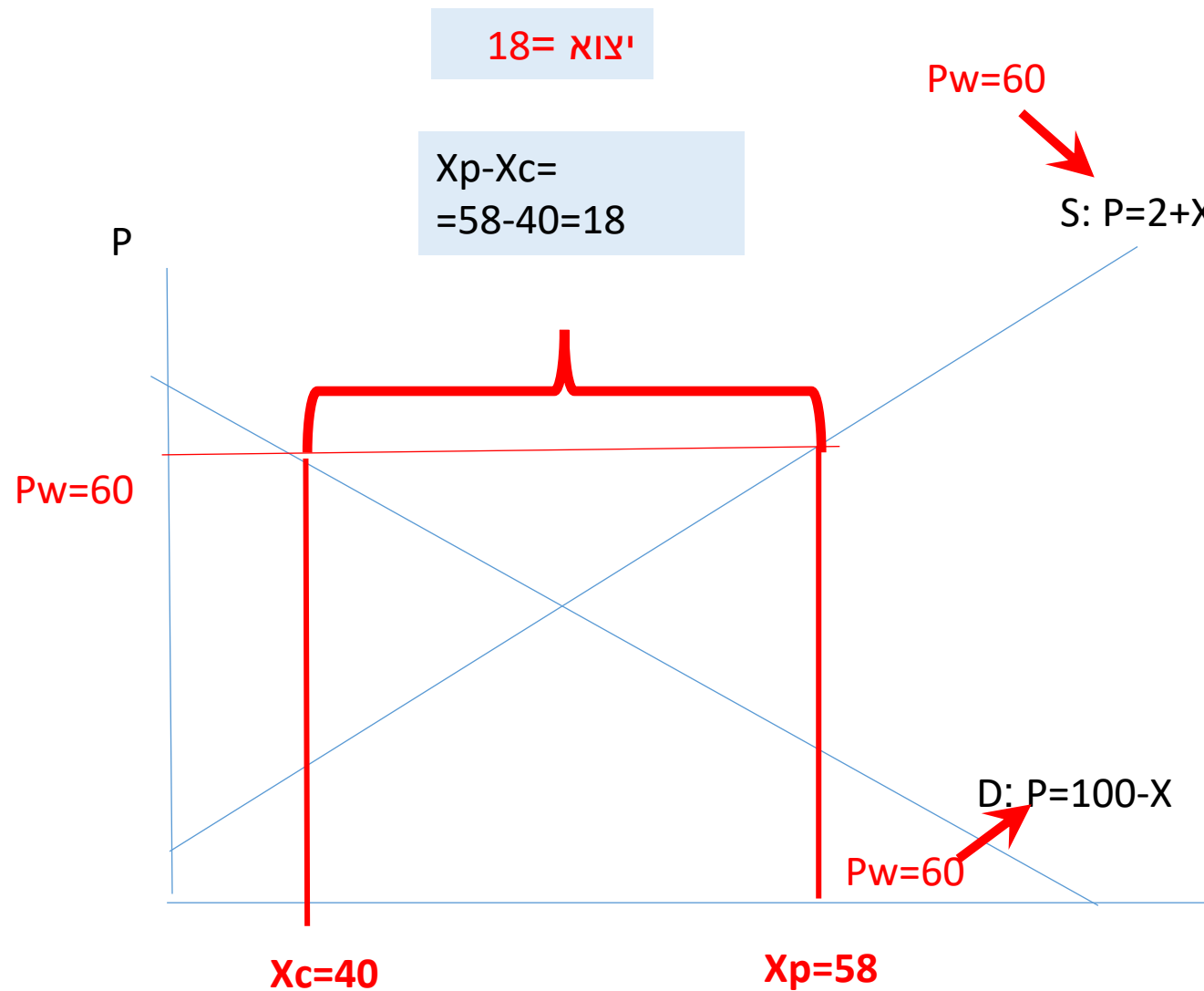
נחשב את המחיר העולמי בשקלים

$$P_w = 20\$ * 3 \text{ ₪/\$}$$

60 ₪

$$P_\$ = 20\$$$

$$E = 3 \text{ (3 ₪ לדולר)}$$

מה יקרה לאחר פיחות של השקל מ 3 ₪ לדולר ל- 4 ₪ לדולר?

נחשב את המחיר העולמי בשקלים לאחר הפיחות

$$P_w = 20\$ * \frac{\text{₪}}{\$} 4$$

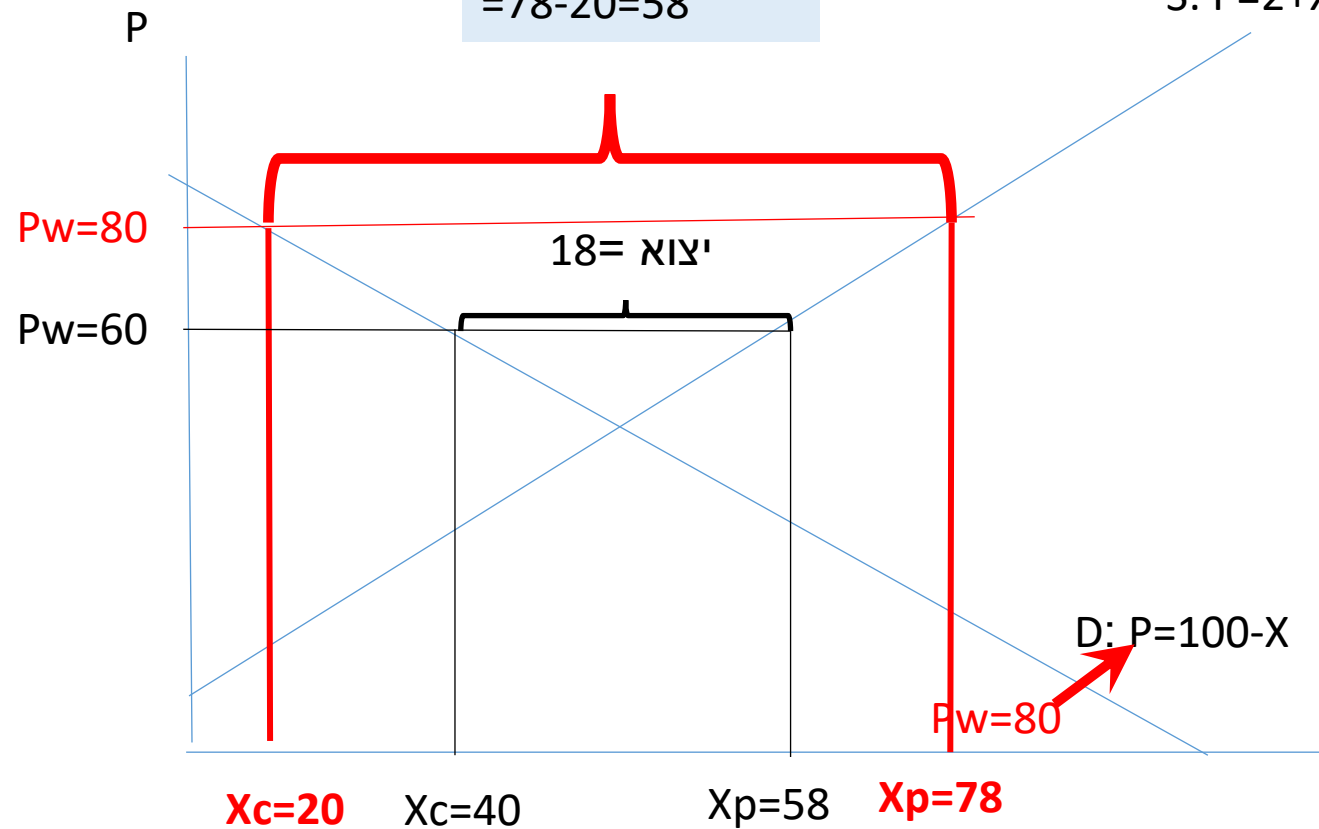
80 ₪

$P_w = 80$

$S: P = 2 + X$

$P\$ = 20\$$

$E = 3$ (3 ₪ לדולר)

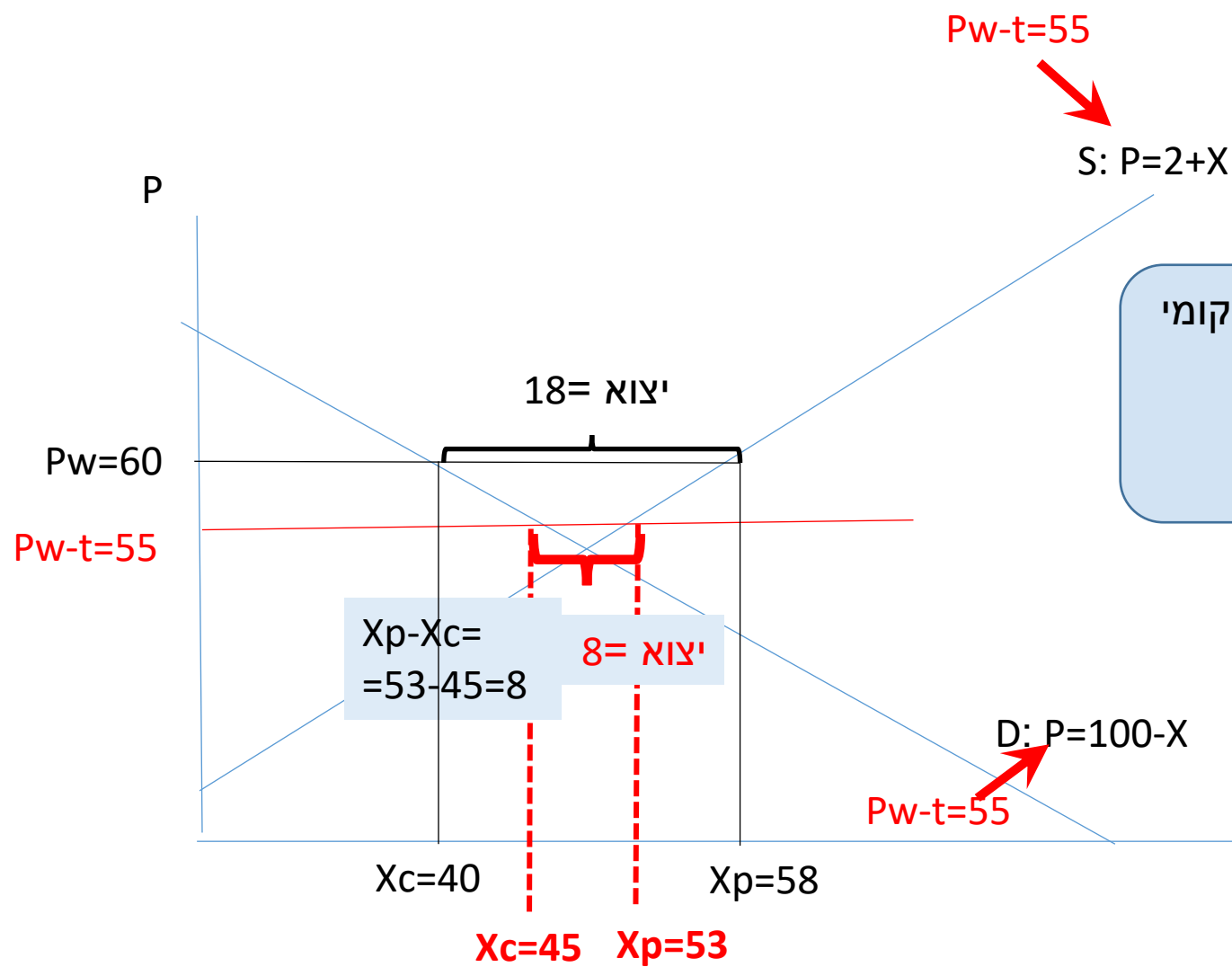
נניח שוב ששער החליפין הוא $E=3$ (כלומר 3 שקלים לדולר)

מה קורה אם ליצרנים המקומיים יש גם עלות הובלה (לחו"ל) של $t=5$ שקלים ליחידה.

כלומר, מה קורה אם לכל יחידה מיוצאת היצרן המקומי צריך לשלם $t=5$ שקלים עלות הובלה?

עלות הובלה

מה קורה אם לכל יחידה מיוצאת היצרן המקומי צריך לשלם $t=5$ שקלים עלות הובלה?

המחיר העולמי בשקלים נטו עבור היצרן המקומי הוא כעת

$$P_w - t = 60 - 5 = 55$$